ሕይወት ለዋ**ም** ስብክት

እንዴት በእግዚአብሔር ቃል አማካኝነት የሕይወት ለውጥ የሚያመጡትን ስብክቶች ማዘጋጀት እንደሚቻል የሚያሳይ ደረጃ በደረጃ የቀረበ መመሪያ

በአርኔል ምዝ

IEC Publications
Addis Ababa

Dedicated to my partner in ministry and helpmate in the task of preparing sermons – Terri, my wife and friend

Copyright © 1999 by Arnell Motz

This revised edition was first published as A Workbook for Life Changing Preaching

Published by IEC Publications Box 8592, Addis Ababa, Ethiopia

Printed by SIM Press, Ethiopia

PREACHING FOR LIFE CHANGE

A step-by-step guide on how to prepare sermons that allows the Bible to call for life change

Arnell Motz

IEC Publications
Addis Ababa

90.6

1. ሕይወት ለዋጭ ስብክት ምንድነው?	2
2. የስብከት አጭር ታሪክ	5
3. የመጽሐፍ ቅዱስ ስብክት ዓይነቶች	14
4. ምንባቡን መረዳት፤ ምልክታ	19
ደረጃ 1፣ ምልክታ ከምንባቡ	
5. ምንባቡን ማደራጀት፤ አተረጓጎም	30
ደረጃ 2፤ ምንባቡን መተርጎም	
ደረጃ 3፤ የመልእክቱን ዓላማ መማለጽ	
ደረጃ 4፤ ሥነ-ገለጣዊ አስተዋጽኦ መንደፍ	
6. ስብክቱን ማጎልበት፤ ተዛምዶ	40
ደረጃ 5፤ የተደራሲውን ፍላንት መለየት	
ደረጃ 61 ችግሩን መስየት	
ደረጃ 7፤ የመፍትሔ አስተዋጽኦ መጻፍ	
7. ስብከቱን ቅርጽ ማስያገ፤ አካሎ	47
ደረጃ 8፤ ማብራራት፥ ምሳሴ መጠቀም፥ ማዛመድ	
8. የምላሽ ጥሪ ማቅረብ፤ ድምዳሜ	57
ደረጃ 9፤ ለተማባር ፕሪ አዘጋጅ	
9. ለመስጣት መዘጋጀት፤ መግቢያ	63
ደረጃ 10፤ መግቢያውን ጻፍ	
10. ትሪካዊ ስብክቶችን ማቅረ ብ	68
11. በስብከት ውስጥ የለውጥ ኃይሎች	71
12. በስብክት ውስጥ የለውጥ እንቅስቃሴ	78
ተጨማሪ፡- ርዕሰ-ጉዳያዊ ስብክት	

CONTENTS

1.	WHAT IS PREACHING FOR LIFE CHANGE?	2
2.	A BRIEF HISTORY OF PREACHING	5
3.	TYPES OF BIBLICAL SERMONS	14
4.	UNDERSTANDING THE TEXT: OBSERVATION Step 1 Observations from the Text	19
5.	ORGANIZING THE TEXT: INTERPRETATION Step 2 Interpretation of the Text Step 3 State the Purpose of the Passage Step 4 Develop an Exegetical Outline	30
6.	DEVELOPING THE SERMON: APPLICATION Step 5 Identify Audience Needs Step 6 Form a Problem Statement Step 7 Write a Solution Outline	40
7.	SHAPING THE SERMON: THE BODY Step 8 Explain, Illustrate, Apply	47
8.	CALLING FOR A RESPONSE: THE CONCLUSION Step 9 Develop a Call to Action	57
9.	READINESS TO LISTEN: THE INTRODUCTION Step 10 Write an Introduction	63
10.	PREACHING NARRATIVE SERMONS	68
11.	PRESENTING THE SERMON	71
12.	DYNAMICS OF CHANGE THROUGH PREACHING Appendix A Topical Preaching Appendix B Preaching Evaluation Form	78 81 83

Preaching for Life Change

906.F. 1

ሕይወት ለዋጭ ስብከት *ምንድነው?*

«ቃሎን ስበክ!» ሐዋርያው ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ ያቀረበው ይኽው ትእዛዝ ለአብዛኞቹ ሰባኪዎች በሹመታቸው ወቅት ሲተላለፍላቸው ቆይቷል። ብዙዎች ይህ አባባል አንድ የመድኃኒት ባለሙያ መድኃኒቱን እንደሚቀምምና ለሕዝብ አገልግሎት እንደሚያውል ሁሉ፥ እነርሱም የመጽሐፍ ቅዱስን እውነት ለሕዝብ አዘጋጅተው እንዲያቀርቡ የሚጠይቅ መሆኑን ተረድተዋል። በየ እሑዱ በሺህ የሚቆጠሩ ሰባኪያን ከሁሎም የሳቀ መኘት ይዘው ከምስባኩ በስተጀርባ ይቆማሉ። አንዳንዱ ስብከት ሕይወት-ለዋጭ ነው። ይሁንና፥ በርካታ ተራ ምእመናን ምስባኮቹን እንደ «ሙት» እና «ተዛማጅነት የሌለው» አድርገው ይገልጹታል።

አንድ ሰባኪ ስለ ስብክቶቹ ከምእመናን አስተያየት የሰበሰበበትን አጋጣሚ አስታውሳለሁ። ከአስተያየቶቹም መካከል፥ «ስብከቶቹን ለመረዳት እታገላለሁ፤ ይሁን እንጂ አሳቡን ለማግኘት አስቸ*ጋ*ሪ ነው፤» «ብዙውን ጊዜ በስብክቱ ውስጥ የአሳብ ተያያዥነት አይታይም፤» «ስብክቱ የጠዋቱን የአምልኮ ጊዜ ያበላሸዋል» የሚሉ ነበሩ። መቼም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በሚካሄድ እጅግ ጠቃሚ አስገልግሎት ላይ እንዲህ ዓይነት አስተያየቶች መሰንዘራቸው አሳዛኝ ነገር ነው። በሴላ አባባል ፒ.ቲ. ፎርሊት እንደሚሉት፥ «... ክርስትና የሚቆመውም የሚወድቀውም በስብክት ነው።»

«ቃሎን ስበክ» የሚለው የሐዋርያው ጳውሎስ ጥሪ «ፌጽመህ እየታገሥህና እያስተማርህ፥ ዝለፍና *ገሥጽ ም*ክርም» በሚሱት ቃላት ተገልጾአል /2ኛ m. ₽. 4:2/#

አንድ ሐኪም የበሽተኛውን ችግር ከተረዳ በኋላ ሕመሙን ለማስታገሥ ትክክለኛውን መድኃኒት እንደሚያዝ ሁሉ፥ የእግዚአብሔርን ቃል የሚያግለግል ሰባኪም በምእመናን መካከል የሚስተዋሉትን ችግሮች መረዳት አለበት፤ ይህም ሲሆን፥ አገልግሎቱ ባሕርይን ለማረም፥ የተሳሳቱ ተግባራትን ለመገሠጽና ትክክለኛ አኗኗርን ለማበረታታት ይረዳል። ለዚህም መልካም ውጤት እንደሚያስገኝ ተስፋ በማድረግ መረጃ ማቀበል ብቻ ሳይሆን፥ ለሕይወት ለውጥ የተዘጋጀውን መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነት በጥንቃቄ ከምእመናን ሕይወት ጋር ማዛመድ ያሻል።

እንደ ወንጌል አማኝ አብያት ክርስቲያናት ሁልጊዜም በመጽሐፍ ቅዱስ ሥልጣን ጠንካራ አቋም ይዘን ኖረናል። ከሐዋርያው ጳውሎስ ተመሳሳይ ንውድ በመጥቀስ፥ «የአግዚአብሔር መንፌስ ያለበት መጽሐፍ ሁሉ፥ ለትምህርትና ለተግሣጽ፥ ልብንም ለማቅናት በጽድቅም ሳለው ምክር

Chapter 1:

WHAT IS PREACHING FOR LIFE-CHANGE?

"Preach the word!" Paul's charge to Timothy has been passed on to most preachers at their ordination and many have taken this to mean, be a dispenser of biblical truth as a pharmacist dispenses medicine. Every Sunday thousands of preachers stand behind their pulpits with the best of intent. Some preaching is life changing. However, many lay people describe their pulpits as "dull" and "irrelevant."

I knew one pastor who allowed a review of his preaching. Among the comments were: "I struggle to understand his sermons, hard to follow thoughts," "usually no connective line of thought throughout," "the sermon spoils the morning service. These are sad comments for such an important ministry in the church. In the words of P.T. Forsyth: "...with its preaching Christianity stands and falls."

Paul's challenge to "preach the word" was described with the terms: "correct, rebuke, and encourage--with great patience and careful instruction" (2 Tim. 4:2 NIV).

As a doctor understands the patient's problem then applies the right medicine to remedy the illness, so the preacher of the word must understand the problems in the pew and administer the Word so that it corrects behavior, rebukes wrong actions, and encourages right living. It is not dispensing information hoping it will do good, but carefully applying biblical truth directed to life change.

As evangelicals we have always held a strong position on the authority of Scripture. We quote from the same context of Paul's challenge, "All Scripture is God-breathed, and is useful for teaching, rebuking, correcting and training in righteousness" (2 Tim 3:16), but somehow we have also held the notion that the power of this Word will change people's lives just by them bumping into it. So we think beginning a letter with a Bible verse, or a sermon with a Scripture reading, that people will come under the power of the Word and be

ደግሞ ይጠቅጣል» እንላለን /2ኛ ጢ.ሞ. 3፡16/። ይሁንና፥ የዚሁ ቃል ኃይል የሰዎችን ሕይወት የሚለውጠው በዘፈቀደ የመጽሐፍ ቅዱስ አሳቦችን እያነው በመጣል እንደሆነ የምናስብ ይመስላል። ስለሆነም፥ ደብዳቤን በመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ ወይም ስብክትን በመጽሐፍ ቅዱስ ንባብ በመጀመራችን ሰዎች በቃሉ ኃይል ተነክተው የሚለወጡ ይመሰለናል። በተደ*ጋጋሚ* እንደሰማሁት፥ «ኢሳይያስ 55፡11 እንደሚለው፥ ቃሌ የላክሁትን ሳይሬጽም በከንቱ አይመለስም» ሲሉ መረጃ የሚያጣቅሱ ሰዎች አሉ።

ኢሳይያስ የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል የተሳከበትን ሳይሬጽም በከንቱ እንደማይመለስ ሲናገር የመጽሐፍ ቅዱስን ተቅስ በሰዎች ላይ መጫኑ ለውጥ እንደሚያመጣ መግለጹ አልነበረም። ቃለ እግዚአብሔርን በተዋጣለት መንገድ መፍታትም እንኳ ቢሆን ልብን አይለውጥም። ከዚህ ይልቅ ለውጥ የሚያመጣው የሕይወትን እንቆቅልሾች እንዲፌታ የእግዚአብሔርን ቃል በጥንቃቄና በመንፈስ በመምራት መግለጡ ነው።

ሲ.ኤስ. ሊዊስ፥ «እሱን ከመጠቀም የሚመነጩትን ችግሮች ለመቋቋም የሚረዳ ሃይማኖት ብቻ አለን» ብለው ነበር። ስለ እግዚአብሔር ታላላቅ ነገሮችን ማወቅ ይቻላል። ይሁንና፥ ይህ እውቀት ተማባራችንንና አኗኗራችንን ሳይለውጥ ይችላል። እንደ እውነቱ ከሆነ፥ ለዚህ የተጠያቂነቱ ሚዛን ይበልጥ የሚያመዝነው በእኛ በሰባኪያኑ ላይ ነው። ስለ እግዝአብሔር ታላላቅ ስብክቶችን በጥበብ ከውነን ሰዎች በሚያገኙት እውቀት ስሜታቸውን እንዲሟሟቁ እናደርጋለን። ያ እውቀት አኗኗራቸውን እንዴት መለወጥ እንዳለበት ግን ምሪት አንሰጣቸውም።

እኔ የምጠይቀው ነባራዊውን እውነት የሚገልጥ ስብክት እንዲካሄድ ሳይሆን፥ ለውጥ የሚያስከትል ስብከት እንዲቀርብ ነው። በሕይወታችን ልናደርጋቸው የሚገቡንን የተለዩ ነገሮች ሳይጠቁሙን እንዲሁ ታላሳቅ ዘላለማዊ እውነቶችን በሚያውጃ ስብክቶች ልንረካ አንችልም። የ1ኛ ተሰሎንቄ ምዕራፍ 4 ሥነ መለኮት እንኳ ያሳረገው፥ «ስለዚህ እርስ በርሳችሁ በዚህ ቃል ተጽናኑ» በማለት ነው። ዶክትሪን አስፈላጊ ነው፤ ሆኖም ግን አስፈላጊ የሚሆነው አስተሳሰባችንን ወይም ሕይወታችንን ሲለውጥ ብቻ ነው።

ሕይወት ለዋም ስብክት ማለት የመጽሐፍ ቅዱስን እውነት በመግለጥ ሰዎችን ከተዘፌቁበት ችግር ነጥሎ ማውጣት ማለት ነው። አንዳንዴ ሆኖ ሊገኝ ቢችልም እንኳ፥ ወቅታዊውን ነገር የሚያነላ ብቻ አይደለም። ምክንያቱም ቀዳሚ ዒላማው የሚያነጣዋረው በሰባኪው አሳብ ወይም በሕዝቡ ችግር ላይ ስላይደለ ነው። ከዚህም በላይ የመጽሐፍ ቅዱስን አውነት መግለጥም ብቻ አይደለም። ምክንያቱም የመጽሐፍ ቅዱስን እውነት በማብራራት ብቻ አያበቃም። በእርግጥ ሁለቱንም የያዘ ነው፤ የቃሉ አቀነባበርና አቀራረብ ለችግር መፍትሔ በመስጠት ስልት ላይ ያተኮረ ነው ።

changed. "After all," I have heard repeatedly, "Isaiah 55:11 says 'My Word will not return unto me void."

While Isaiah was saying God's promises will not come up empty--He will accomplish what He promised--it is not saying that merely dumping Bible verses on people will accomplish change. Even great exeges is will not change hearts. Rather it is the careful, Spiritdirected exposition of Scripture to meet the problems of life that brings change.

C.S. Lewis said, "we have just enough religion to be inoculated against its effects." It is possible to know great things about God but never have that knowledge change the things that we do or the way that we live. Generally speaking, as preachers we have to accept the majority of the blame. We have crafted great sermons about God and let people feel good about their knowledge of Him without giving them direction of how that knowledge should change the way they live.

So what I am calling for is not just expositional preaching of objective truths but preaching that calls for change. We cannot be satisfied with sermons that give out great eternal truths but fall short of proclaiming what we are to do differently in our lives. Even the great theology or eschatology of 1 Thessalonians 4 ended with, "Now comfort one another with these words." Doctrine is important but only as it changes the way we think or live.

Life-changing preaching is biblical exposition applied so as to solve a problem people are experiencing. It is not topical, though at times it may be, because it does not make its primary focus the thoughts of the preacher or even the problems of the people. It is not just exposition because it is not content to merely explain the truth of Scripture. It is actually both, with a "problem-solution approach" being the means of organizing and presenting the teaching of the Word.

Ilion T. Jones emphasized preaching to specific needs and situations that people were facing. Robert J. McCraken makes the same point by noting that the model Jesus gave us was a problem-solution approach:

ኢሊዮን ቲ. ጆንስ ሰዎች ላሎባቸው ሁኔታዎችና ለሚገጥጧቸው ልዩ ችግሮች ስለ መስበክ አጽንኦት ይሰጣሎ። ሮበርት ጄ. ማክ ክሬክንም፥ ኢየሱስ ክርስቶስ የተወልን ምሳሌ መፍትሔ-ወላድ አቀራረብን መጠቀም እንደሆነ በመጥቀስ የሚከተለውን ብለዋል፡-

> «የአብዛኛው መጽሐፍ ቅዱሳዊ ገለጣ ችግር መንስኤ የሆኑትን… ፌር-ለቀቅነትንና ተዛምዶ-አልባነትን የጣስወገድ ፍላጎት የሚጀምረው ሰዎች ካሉበት ሁኔታ በመነሣት ነው። ይህ ደግሞ ኢየሱስ ክርስቶስ በተደጋጋሚ ያደረገው ነው። መነሻው የሆነ ዓይነት ወቅታዊ ጉዳይ ነው። ግላዊ ወይም ማኅበራዊ፥ ሥነ መስኮታዊ ወይም ሥነ ምግባራዊ ሊሆን ይችላል። ምንም ይሁን ምን፥ ሰባኪው የችግሩን እምብርት ማግኘት ይገበዋል። ይህን ካደረገ በኋላ መፍትሔ ወደ መቀሙሩ ይሸጋገራል። መፍትሔ በሚነድፍበት ወቅት መጽሐፍ ቅዱሳዊውን አውነት፥ የክርስቶስን አአምሮና መንፌስ የሰርክ ተገንና ምሪት አድርጎ መጠቀም አለበት።»

ይህንን ለማድረግ የምንጠቀምበት ሥልት «መፍትሔ ሰጭ አቀራረብ» በመባል ይታወቃል። ይህም የሚያልመው የእግዚአብሔርን እውነት የግል ችግሮቻቸውን አስመልክቶ ለሰዎች በማሳወቁ ላይ ነው።

የሰዎች ሕይወት እንዲለወጥ የእግዚአብሔርን ቃል የምንሰብክ ከሆነ፥ ቤተ ከርስቲያንን ለሕሙማን እንደሚያገለግል ሆስፒታል፥ ስብከትን ደግሞ የቃሎን መድኃኒት ለማቅረብ እንደሚረዳ ቀዳሚ ስልት አድርገን ልንሙስከት ይገባል። ቤተ ክርስቲያን ሕይወትን በመለወጥና በሕዝቡ ዘንድ የማይደብዝዝ ውጤት እንዳስከተሰች ታሪክ ይዘክራል። በሌላ በኩል የቃሎ ስብከት ጭጋግ የለበሰበትና ውጤት-አልባ የሆነበት የጽልመትና የድንዛዜ ዘመንም እንደነበር ያሳያል። የዛሬዋ ዘመን ቤተ ክርስቲያን በወሳኝ ወቅት ላይ እንዳለች አምናለሁ።

ክልአስ ሩህያ፥ "The Sermon Under Attack" («ጥቃት የገጠመው ስብክት») በሚል ርእስ በጻፉት መጽሐፍ ውስጥ፥ « የሁልጊዜውን ታላቅ የ16ኛ ክፍለ ዘመን ተሐድሶን መንፈሳዊ መነቃቃት ጨምሮ፥ ሁሉም መንፈሳዊ መነቃቃቶች ጽኑና መጽሐፍ ቅዱሳዊ ስብክት ውጤቶች ነበሩ። ስለሆነም፥ ወደ ልብ የሚሠርፅ ስብክትን መሠረት ማድረጉ ለዘመናችን ቤተ ክርስቲያንም ክፍተኛ ጠቀሜታ አለው» ብለዋል። ስለሆነም፥ «ቃሉንስብክ!» የሚለውን ደግመን ልንሰማው ይገባል።

ይበልጥ ለማስሳስል

"ሕይወት ለዋጭ ስብከት" በአድማጩ ሕይወት በሚከሡቱት የለውጥ ነጥቦች ላይ ያተኮሪ ክሆነ፤ ይኽ አካሄድ ተጨባጭ ዓላማዊ አቅጣጫ ባለውና በአማዚአብሔር ዘላለማዊ እውነቶች ላይ በሚያትኩረው ስብከት ላይ ተጽዕኖ ይፈጥራል ማለት ነው? እንዚህን ሁለት ገጽታዎች ሚዛናዊ በሆነ ሙንገድ እንዴት መጠበቅ እንችላለን? Seeking to avoid remoteness and irrelevance... which are the bane of much biblical exposition, it starts with people where they are, which is what Jesus did over and over again. The point of departure is a live issue of some kind. It may be personal or social; it may be theological or ethical. Whatever it is, the preacher makes it his business to get at the core of the problem, and that done, he goes on to work out the solution, with the biblical revelation, and the mind and Spirit of Christ, as the constant points of reference and direction.

The method we will employ to do this is called the "problem-solution approach" which focused on communicating God's truth to personal needs.

If we are to preach the word of God so that lives are being changed we need to see the church as a hospital for hurting people and the sermon as a primary means for administering the medicine of the Word. History tells of times when the church has been effective in changing lives and impacting nations. It also shows periods of dark depression where the preaching of the Word was dull and ineffective. I believe we are at a critical time in the history of the contemporary church.

Klaas Ruhia, in his book, *The Sermon Under Attack*, says: "All revivals, including the greatest revival of all time, the sixteenth century Reformation, were the result of vigorous, Bible-oriented preaching. It is therefore of vital importance for the church of our day to engage in a heart-searching reflection upon its preaching." So let us hear it again ....preach the Word!

For further thinking –

If "life-changing preaching" focuses on points of change in the hearer's life, does that take away from the objective aspect of preaching that focuses on God's eternal truths? How do we keep these two aspects in balance?

Preaching for Life Change

ምዕራፍ 2

የስብከት አምር ታሪክ

የስብክትን ታሪክ ማጥናቱ ለምን አስፈለገ? በመጀመሪያ ታላቁን የምስባክ ትውፊትና ያከናወናቸውን ተግባራት ማስታወሱ ለጽናት እንዛ ያበረከታል። በሁለተኛ ደረጃ፥ ንንቢ የአሰባበክ ሥልቶችን ለማዳበር እንደ መነሻ ያንለማላል ።

የተሟላና ጠለቅ ያለ የአሰባበክ ታሪካዊ ፕናት ለሴሎች መጻሕፍት በመተው፥ እዚህ ላይ በአሰባበክ ጽንሰ-አሳብና ዘይቤ፥ በታሪክ እንዴት እንዳደገና ወደፊትም ምን አቅጣጫ ይዞ እንደሚሄድ ውስን ጣብራሪያ ሊሰዋ የሚችል አጭር ማጠቃለያ እናቀርባለን።

የቃላት ብያኔ

«ቃሎን ስበክ» የሚለው አስንዳጅ ጥሪ በአመዛኙ የሚሰነዘረው ከአዲስ ኪዳን ስለሆነ «መስበከ» ተብለው የሚተረሳሙትን አራት የባሪክ ግሦች እ*ንመ*ለክታለን።

እነርሱም:-

ኬናሶ (KERUSSO): በ2ኛ ጢሞቴዎስ 4፡2 *ያገ*ለገለው ቃል ይህ ነው። («ቃሎን ስበክ»)። ትርጓሜው ማሳወቅ ወይም ማወጅ ማለት ነው። በማርቆስ 1:45 (አዲሱ ኪንግ ጀምስ እትም) «ማወጅ» የተባለው ወይም (በኤን አይ ቪ) «ዜናውን አሰራጭ» ተብሎ በአመዛኙ በሕዝብ ፊት እንደሚነገር ሆኖ ቀርቧል። ማቴዎስ 24፡24 ወንጌል እንደሚሰበክ ወይም እንደሚነገርና መጨረሻው እንደሚመጣ ያወሳል። ይህ ውጤትን ወይም እንዲሰጣ ታስቦ የሚተላለፍን መልእክት እንጂ፥ እምብዛም የንባባርን አቀራረብ የሚያመለክት አይደለም።

ኢ*ዋንጂሊዞ (EUANGELIZO):* ይህ ቃል «ሙስበክ» ወይም «ማወጅ» ተብሎ ተተርጉሞአል። ሆኖም ባን የሚታወጅ ነገር የምሥራች ቃል ስለመሆኑ ተጨማሪ አሳብ ይሰጣል። አብዛኛው ግልጋሎቱ በወንጊል የተነገረለትን የአግዚአብሔር ልጅ የሚያመለክት ነው። ከዚህ ቃል *ኢቫንቬላይዝ* እና *ኢቫንጂሊዝም* የሚሎትን ቃላት እናገኛለን። ሎቃስ 4:18 «ወንጌልን አሰብክ ዘንድ» ይለዋል። የሐዋርያት ሥራ 8:4፥ «ቃሎን እየሰበኩ ዞሩ» ይላል።

ፕሮኬናሶ (PROKERUSSO) እና ፕሮኢ ዋንጄሊዘማይ (PROEUANGLIZOMAI) ተመሳሳይ አቀራረብ ያሳቸው ሲሆኑ፥ Chapter 2:

A Brief History of Preaching

Why study the history of preaching? First, it can offer encouragement to persevere when one recalls the grand tradition of the pulpit and what it has accomplished. Second, it can be a resource for developing styles of constructing sermons.

While a more complete historical study of preaching will be left to other texts, a brief synopsis can cast some light on the concept and styles of preaching, how it has developed through history and where it could be going in the future.

WORD MEANINGS

Since our challenge to "preach the Word" comes primarily from the New Testament we need to look at four Greek verbs translated to mean "preach." They are:

KERUSSO This is the word used in 2 Tim. 4:2 ("preach the Word"). It means to herald or to proclaim. It was used in Mark 1:45 for "proclaim" (NKJV) or "spread the news" (NIV), usually in some public form. Matt. 24:14 says the gospel will be preached or heralded and then the end will come. It is not so much a method of oratorial delivery as it is a result - a message proclaimed so that it is heard.

EUANGELIZO This word has also been translated "preach" or "proclaim" but it carries the additional idea of good news being part of the proclamation. Most of its uses refer to the Son of God proclaimed in the gospel. We get the word evangelize and evangelism from this. Luke 4:18 uses it for "to preach good news." Acts 8:4 could be translated they "went everywhere 'good-newsing' the Word."

PROKERUSSO and PROEUANGELIZOMAI are similar forms meaning to proclaim as a herald beforehand, or to "first preach." ትርጓሜያቸው እንደጣስታወቂያ አስቀድሞ ጣወጅ ወይም «መጀመሪያ መስበክ» የሚል ነው።

ፓርሄሲያዞማይ (PARRHESIAZOMAI): የሐዋርያት ሥራ 9፡27 ጳውሎስ ከተለወጠ በኋላ እንዴት ያለፍርሃት በድፍረት እንደሰበከ ለመግለጽ ይጠቀምበታል።

ከዚህ የቃላት ዳራ በመነሣት የሚደረሱባቸው በርካታ ድምዳሜዎች አሉ። በመጀመሪያ ደረጃ፥ ቃሉን መስበክ ማለት ከምስባኩ በስተኋላ መቆም ማለት አይደለም። አሳቡ የሚገልጸው የማወጁን ተማባር ነው። በሁለተኛ ደረጃ፥ ስብክታችን እንደ የምሥራች ዜና መስማት እንዳለበት በአጽንኦት ያስቀምጣል። ይህ ደግሞ ክርስቶስን ማዕከል ያደረገ ይዘት እንዳለውና ለሰዎች ችግር የሚናገር መሆኑን የሚያመለክት ይመስላል። በመጨረሻም፥ መልእክቱ ተሰብኳል የሚባለው ተደማጭነት ወይም ማንዛቤ ሲያገኝ ነው።

ሥነ-ስብክት (HOMILETICS)

የአሰባበክ ጥናት /ማለትም ሆመሊትክስ/ ሆሚሊአ(HOMILEO) ከሚባል የግሪክ ቃል የመጣ ነው። የቃሉ ትርጓሜ «መመያየት ክሌላው ጋር መነጋገር» ማለት ነው። በአመዛኙ ከዲስኩር ይልቅ ጭውውትን የሚያመለክት ሲሆን፥ ጥንት በጥያቄና መልስ መልክ ይቀርብ ነበር። ከጊዜ በኋላ ይበልጥ ወደ መደበኛ ዲስኩርነት (ሆሚሊ) በማዘንበል ዛሬ ስብክት ወደምንለው ደረጃ ደረሰ። እንግዲህ ሥነ ስብክት /ሆሚሊቲክስ/ አዘገጃጀቱንና አቀራረቡን ያካተተ የአሰባበክ ሳይንስ፤ የእግዚአብሔርን ቃል በንግግር መልክ ማቅረብ ነው ተብሎ ይዲታል።

ስብከትን በተመለከተ መጽሐፍ ቅዱላዊ መሠረትና ብያኔ

ስብክትን በተመለከተ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረት ከሚከትሎት መነሻዎች ይመነጫል። (1) ዶክተሪንን ለማስተማር ከሚሰጥ ቅድሚያ፥ (2) እምነትን በማሳደጉ ረገድ ቃሎን ለመስማት ከሚሰጠው ስፍራ፥ (3) በቤተ ክርስቲያን የሚመደቡ መጋቢያን ከያዙት ስፍራና ከሁሉም በላይ (4) ስበክ ከሚለው ትእዛዝ።

ሐዋርያት ሥራ 2፡42... በሐዋርያትም ትምህርት... ይተጉ ነበር /ትምህርት/።

ሮሜ 10፡17... እንግዲያስ እምነት ከመስጣት ነው መስጣትም በእግዚአብሔር ቃል ነው።

ኤፌሶን 4፡11... እርሱም አንዳንዶቹ.. .ወንጌልን ሰባኪዎች... አስተማሪዎች እንዲሆኑ ሰጠ፤ ቅዱሳን አገልግሎት ለመሥራት ይዘጋጁ ዘንድ። *PARRHESIAZOMAI* Acts 9:27 uses this word to describe how Paul preached boldly or fearlessly after his conversion.

There are several conclusions to draw from this etymology: First, to "preach the Word" does not necessarily mean standing behind a pulpit. It does mean the act of proclaiming. Second, it emphasizes that our preaching should be heard as good news, which seems to imply its Cristo-centric content and that it speaks to where people are hurting. And lastly, the message is preached when it is heard or understood.

HOMILETICS

Homiletics, the study of preaching, is rooted in the Greek word *HOMILEO* meaning "to be in company (conversation) with." It signified more of a dialogue than a speech and originally was used as a question and answer method. Later it became more of a formal discourse (homily), then developed into what we know to be the sermon. Thus, homiletics is defined as *the science of preaching*, including its preparation and delivery; a discourse as applied to the Word of God.

BIBLICAL BASIS FOR PREACHING AND DEFINITION

The biblical basis for preaching comes from: (1) the priority given to teaching doctrine, (2) the place that hearing the Word is given in the development of faith, (3) the position of pastors assigned to the church, and most of all, (4) the command to preach.

Acts 2:42 ...they continued steadfastly in the apostle's doctrine (teaching)..

Rom. 10:17 ...faith comes by hearing the message, and the message is heard through the Word of Christ..

Eph. 4:11 ...gave some to be pastors and teachers to prepare God's people for works of service..

2 Tim. 2:4 ...preach the Word! (with this Col. 3:16 - the goal of preaching is that the Word of God dwells in you richly)

2ኛ ጢሞቴዎስ 2፡4… ቃሉን ስበክ! (ከዚህ ጋር በቆላስይስ 3፡16 «የእግዚአብሔር ቃል በሙሳት ይኑርባችሁ» የሚለው የስብከት ግብ ይሆናል)።

እንደ ጀ. አይ. ፓክር አገላለጽ፥ ስብክት የሚከተሎትን ነገሮች ያዘለ የንግግር መግባቢያ ነው።

- 1. *ይዘቱ* ሳይለውጥ ለሰው የሚቀርብ የእግዚአብሔር መልእክት ነው።
- 2. የስብከቱ *ዓሳማ መንገር፥ ማግ*ባባትና የመልእከቱና የትምህርቱ ባለቤት ለሆነው ለእግዚአብሔር ምላሽ እንዲሰጥ ጥሪ ማቅረብ ነው።
- 3. የስብከት *አቋም* ሁልጊዜ አዛማጅነት ነው።
- 4. ስብክት ለሚለው አሳብ ማለትም በሰው አፍ ለሚነገር የእግዚአብሔር መልእክት *ሥልጣን* የውስጣዊ ባሕርይ *አንዱ* አካል ነው።
- 5. ስብክት የእግዚአብሔርን ሥልጣን ብቻ ሳይሆን *ህልውናውንና ኃይሎን* **ጭም**ር በጥልቀት ያጤናል።

በስብከት አማካኝነት የእግዚአብሔርን ኃያል ህልውና ግንዛቤ መሻት ይገባል። ስብከት ተግባሩ ይህን ማድረግ ነው። ተናጋሪውም ሆነ አድማጮች ይህ ግንዛቤ በልለበት ራሳቸውን ማርካት ይሳናቸዋል።

የስብከት ታሪክ

ብሎይ ኪዳን

የብሎይ ኪዳን ስብከት የመጣው የእግዚአብሔር ቃል አቀባይ ወይም አስተርጓሚ ከነበሩት ነቢያት አገልግሎት ነው። ነህምያ 8፡6-8 ስለ ጸሐፊው ዕዝራ፥ «መጽሐፉን ገለጠ… እግዚአብሔርን ማወቅ ያስተምርና ያስታውቅ ነበር» ይላል። ይህ ሕዝብ በተሰበሰበበት አምልኮ ላይ ስለመስበካቸው ምሳሌ የሚሰጥ ይመስላል።

የኢየሱስ አንልግሎት

ከኢየሱስ ትምህርት ከግማሽ የሚልቀው በጥያቄ ወይም «በሕይወት ጉዳይ» የተቀሰቀሰ ነው። ይህ ማለት እርሱ የጀመረው ችግርን መነሻ በማድረግ እንጂ መጽሐፍን አይደለም። ብዙ ጊዜ እንደ ጭውውት ዓይነት ቃለ ምልልስና አንዳንዴ ደግሞ «ሆሚሊ» ወይም ንግግርን (ለምሳሌ የተራራው ስብክት) ተጠቅሟል። በእርሱ ዘመን የነበረ የምኩራብ አምልኮ የመጽሐፍ ቅዱስ ንባብ፥ ንግግር፥ ጥያቄና የአሳብ ልውውጥ ጊዜን ያካተተ ነበር። According to J.I. Packer, "Preaching is verbal communication of which the following things are true:

- 1. Its CONTENT is God's message to man, presented as such.
- 2. The PURPOSE of preaching is to inform, persuade, and call forth a response to the God whose message and instruction are being delivered.
- 3. The PERSPECTIVE of preaching is always applicatory.
- 4. AUTHORITY is also integral to the notion of what preaching is, human lips uttering God's message.
- 5. Preaching mediates not only God's authority, but also His PRESENCE and His POWER.

Preaching is an activity for which and in which the awareness of God's powerful presence must be sought, and with which neither speaker nor hearers may allow themselves to be content when this awareness is lacking."

HISTORY OF PREACHING

Old Testament

Old Testament preaching came mainly from the prophets who functioned publicly as God's spokesman or interpreter. Nehemiah 8:6 tells of Ezra the scribe who "opened the book...helped them to understand...read distinctly from the book... gave the sense and helped them to understand the reading." This seems to exemplify their preaching in public worship.

Ministry of Jesus

More than half of Jesus' teaching was triggered by a question or a "life-situation." That is, he started with a problem, not a text. He used dialogue many times and on occasions, a homily (eg. Sermon on the Mount). Synagogue worship of His day included the reading of Scripture, a homily, and a time for questions and dialogue.

የጥንቷ ቤተ ክርስቲያን

የጳውሎስ ስብክት በአመዛኙ በወንጌል ስርዌት ላይ ያተኮሪ ነበር። ከሰዎች ችግር ጋር ማዛመድን የሚያውቅ፥ አድማጩን የሚያንናዝብና (ለምሳሌ 1 ቆሮ. 9፡22) በአቀራረቡ ደግሞ አመክኖይአዊነትን (ለምሳሌ የሐዋ. 17) የተከተለ ነበር። ምንም እንኳ ራሱን ብርቱ ሰባኪ አድርን ባይቆዋርም፥ ከንጉሥ አማሪጳ ምላሽ እንደምንንምተው አማባቢም ነበር።

የጴጥሮስና እስጢፋኖስ የአሰባበክ ሥልት የሚያሳየን የአንድን ሰው ልረጅም ጊዜ የመተረክ ምሳሌን ነው። ሁለቱም ግን ስብክታቸው በጣም በአመክንዮአዊነት የበለጸገና ገላጭነትን የተላበሰ ነበር።

የሮም ክሌመንት በጥንቷ ቤተ ክርስቲያን ስለነበረው የመጋቢ አመራረጥ ጽፎአል፤ በዚህ መሠረት ተመራጩ «የተመሰከረላቸውን ሰዎች መመዘኛ የሚያሟላና ማኅበረሰቡ የተስማጣበት መሆን ነበረበት።» በሌላ አነጋገር መላው ቤተ ክርስቲያን ስብከታቸውን መገንዘቡ ተፈላጊ ነበር።

የመጀመሪያና ሁለተኛ መቶ ክፍለ ዘመን

በዚህ ዘመን ስለነበሩ ስብክቶችም ሆኑ ሥልታቸው የሚታወቀው ጥቂት ነው። ሆኖም ግን ተገቢውን መልክ የያዙ ጥቂት ስብክቶችና ክስተቱ በደረሰበት ሁኔታ የሚሰጡ በርካታ የቃል መግለጫዎች እንደነበሩ ተመልክቷል። እነዚህም ግብታዊ ንግግሮችን የሚመስሉ ነበሩ። ተመዝግቦ የሚገኘው መረጃ የሚያመለክተው ከሙታን በተነሣው ክርስቶስ ዙሪያ የሚሽክርክር ቀላል፥ የኪነዋበባዊነት ቅርጽ የጎደለው ነበር።

በሮማው ክሌመንት የተዘጋጁ ስብክቶች በሥነ ምግባርና በክርስቲያናዊ በጎነት ላይ ያተኮሩ ርእሰ-ጉዳያዊ አቀራረብ ነበራቸው። የአሌክሳንደሪያው ክሌመንት ደግሞ የሐሰት አስተማሪዎችን በመቃወምና ብዙ ማብራሪያዎችን በመጠቀሙ ላይ ያጋደለ ነበር። መንፈሳዊ ትርጉም በመፈለጉ ላይ የተመሠረተውን የፊሎን የአተረጓጎም ዘዴ በመውሰድ በአዲስ ኪዳን ላይ ተጠቀመበት።

3ኛ፥ 4ኛና 5ኛ *መቶ* ክፍለ ዘ*መን*

ወደዚህኛው የታሪክ ዘመን ስንሸ*ጋገር፥* ሥልቱ ይበልጥ ተመሰቃቅሎ እናገኛለን። ስብክት በመጽሐፍ ቅዱስ አንድ ክፍል ላይ የተወሰነ ይመስል ነበር። አሪጌን አንድን ክፍል ወስዶ እያንዳንዱን ቁጥር አክታትሎ የመግለጽን የአሰባበክ ልምምድ አዘጋጅቶ ነበር። በተጨማሪም፥ የመጽሐፍ ቅዱስ መጻሐፍትን በተከታታይነት የመስበክ ልምምድንም መሥርቷል። የሚያሳዝነው ግን ስብክቱን በማስረዘምና ለያንዳንዱ ነገር መንፈሳዊ ትርጉም በመስጠት መታወቁ ነው።

Early Church

The preaching of Paul was primarily evangelistic. He knew how to relate to the needs of people, was adaptive to his audience (e.g. 1 Cor. 9:22), and was very logical in his approach (e.g. Acts 17). Judging from King Agrippa's response he also seemed to be very persuasive even though he didn't consider himself to be a powerful preacher.

Peter and Stephen give us examples of a monologue in their preaching style. In both cases, their sermons were very logical and illustrative.

Clement of Rome wrote about the selection of pastors during the period of the early church, "that they should be filled according to the judgment of approved men, with the consent of the whole community." In other words, it was important that the whole church recognized their gift.

1st & 2nd Century:

Little is known of sermons and style during this time but what seems to be indicated is that there were few formal sermons and more "running commentaries" which were more like spontaneous homilies. What is recorded seems to be simple, artless forms centred on the risen Christ.

Sermons by Clement of Rome were topical, focusing on ethics and the Christian virtues. Clement of Alexandria tended to be apologetic in style and very illustrative. He adopted the allegorical method of interpretation from Philo and applied it to the New Testament.

3rd, 4th, & 5th Century:

As we move into this phase of history there seemed to be a more irregular style. Preaching tended to be confined to a portion of Scripture. Origen developed a homiletical practice of taking a passage and consecutively explaining each verse. He also established the practice of preaching through the books of the Bible. Unfortunately, he was known for his long sermons and for his use of the allegorical method.

በዚህ ዘመን ከተሾሙት ካህናት ውጭ ተራው ምእመን የመስበክ ዕድል አልነበረውም። በግሪክ የአነጋገር ዘይቤዎችና የዲስኩር ንድፈ-አሳቦች የተጸናወቱት ይመስል ነበር። በምሥራቃዊቱ ቤተ ክርስቲያን የነበረው የስብክት የአቀራረብ ወጥነት የጎደለው ነበር።

በዚህ ዘመን የነበሩ ሁለቱ ታዋቂ ሰባኪያን ክራይሶስቶም እና አገስቲን
ነበሩ። ክራይሶስቶም መላውን የመጽሐፍ ቅዱስ መጻሐፍት በመግስጥ
ይሰብክ የነበረ ሲሆን፥ ለነገሮች መንፈሳዊ ፍች የሚፈለግበትን
የአሌክሳንደሪያውያን የስብክት ዘይቤ /አሌጎራይዜሽን/ ይቃወም ነበር። ብዙ
የሚያዘነብለው ሁኔታዎችን ተመርኩዞ በሚቀርብ የቃል አገላለጽ ላይ
ነበር። በአገስቲን ስብክት ውስጥ እንደሚታየው በአንድ ዓላማ ላይ ያተኮረ
አልነበረም። በሌላ በኩል የኦገስቲን አሰባብክ ዶክትሪን አጥባቂና በጣም
ቀኖናዊ ሥልትን የተክተለ ነበር። የሚያስደንቁ ተጻራሪ አሳቦችን
መጠቀምንና በቃላት መጫወትን ይወድ ነበር፤ በተጨማሪም በአነጋገር
ተበብ የሠለጠነ ነበር። «ለድሃ ዓሣ አጥማጆችና የዕደ ተበብ ሠራተኞች»
ለመስበክ ይሞክር ስለነበር፥ አገላለጹ በቀላል ቋንቋ የቀረበ ነበር።

ከ6ኛው መቶ ክፍለ ዘመን እስከ ዘመነ ተሐድሶ

በዚህ ዘመን ተንሰራፍቶ የነበረው ኃይል የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ሲሆን፥ ሰባኪያኑ በቋንቋ አነጋገር ዘይቤያቸው፥ ስሜት የሚቀሰቅስና የሚሰብ አነጋገር በማቅረብ የታወቁ ነበሩ። ስብክት ወደ ውርደት አዘቅት ማሽቆልቆል የጀመረው በዚህ ዘመን ነበር። ብዙዎች ስብክት አሊያም በአቡኖች የተፈለሰፉትን ስብክቶች ማነብነብ ጀመሩ። እንዚህም እንኳ (የአምልኮ ሥርዓቶቻቸውን በተመለከተ ምንም መዋቀስ ባያስፈልግም) የአካባቢው ሰዎች በሚናገሩት ቋንቋ አልነበረም። በመሠረቱ ስብክት በአምልኮ አገልግሎት ውስጥ የነበረውን ስፍራ አጣ፤ ለሰዎችም ሁሉ ምንም ዓይነት ትርጉም መስጠት ተሳነው። በዚህ ዘመን ክዚህ የተለየ አቋም የነበራቸው ሁለት ታዋቂ ሰዎች ነበሩ። ስለ ክርስቶስ ፍቅር በመቃጠል የሰበክው በርናርድ ክሌርሽና በዘመኑ የነበረውን ኃጢአት በተለይ የካህናቱን በቀጥታ የሚቃወም ስብክት ያቀረበው ሳቫናሮላ ነበሩ።

በተጓዥ «ፍሬሮች» (ከካቶሊክ ሃይጣኖታዊ ቡድኖች የአንዱ አባል) በአካባቢ ቋንቋ ለመስበክና የስብክትን ሥራ ለማሻሻል ሙከራ ቢደረግም፥ በቤተ ክርስቲያን አመራር አክራሪዎች በመባል ስፍራ ተነፈጉ።

ጆን ዊክልፍ በተግባራዊ ስባኪንቱ የተመሰገን ነበር። ይህ ሰው ለመጽሐፍ ቅዱስ አሳቦች መንፈሳዊ ፍች ለመስጠት የጣሪ ሲሆን፥ ተምሳሌታዊ አጠቃቀም ይክተል ነበር። በዘመኑ ከነበሩት አገልጋዮች በተቃራኒ፥ መጽሐፍ ቅዱስን በሰፊው ይጠቀም ነበር። በተጨማሪም፥ ዊክልፍ በጳጳሱ ላይ በሰነዘረው ተቃውሞ ይታወሳል። አንድ ዓይነት የኢምልኮ ሥርዓት የምስባኩን ኃይል አንቆ በያዘበት ዘመን፥ «ተራ ካህናት» የሚባል የሰባኪያን ቡድን አደራጀ። እነዚህ ተራ ካህናት በግርድፍ ስብክታቸው During this period preaching was limited to the clergy. It also tended to be influenced by the Greek oratory forms and theories of elocution. In the Eastern Church the practice of preaching was very irregular.

Two great preachers of this era were Chrysostom and Augustine. Chrysostom preached expositions of entire books of the Bible and opposed the allegorizing of the Alexandrine school. He tended toward a style of running commentary and was not as focused on one purpose as in the homilies of Augustine. Augustine's preaching, on the other hand, was characterized as being doctrinal and very dogmatic in style. He liked to use startling antithesis, play on words, and was expertly trained in the art of oratory. His language was simple because he tried to preach "to poor artisans and fishermen."

6th Century to Reformation:

Preachers of the Catholic church, which was the dominant force during this period, were characterized as having a rhetorical style, enjoying a demonstration of pious and eloquent words. Preaching began to sink to depths of degradation during this time. Many quit preaching or just read homilies manufactured by the bishop. Even these (to say nothing of their worship ceremonies) were not in the vernacular. Basically, preaching lost its place in the worship service and lost all meaning to the people. Two notable exceptions of this era were Bernard of Clairvaux who preached a passionate love for Christ, and Savonarola, known for his direct preaching against the sins of his day, especially sins of the clergy.

There was something of an effort by itinerant friars to preach in the vernacular and to renew the office of preaching but they were considered fanatics by church leadership.

John Wycliffe had the reputation of being a very practical preacher, one who used allegory and symbolism, and in contrast to his contemporaries, applied an abundant use of Scriptures. He is also remembered for his attacks on the Pope. In a time when liturgy had strangled the power of the pulpit, he organized an order of preachers called "The Simple Priests." They were known for their coarse sermons, but were popular because they preached in the vernacular. His indigent preachers were at first the laughter of the clergy but soon

የታወቁ ቢሆኑም፥ በአካባቢው ቋንቋ በመስበካቸው ተወዳጅነትን አ小ረፉ። ምስኪኖቹ የእርሱ ሰባኪያን በመጀመሪያ የካህናቱ መሳለቂያ ነበሩ። ሆኖም ማን ብዙም ሳይቆይ እንደ አንዱ ጸሐፊ አባባል፥ ከሁለት ሰዎች አንዱ ሎሳርድ (የዊክሊፍ ተክታይ) ስለነበር፥ **ሞን**ቀት ተፈጠረ።

ማርቲን ሎተር ስብክትን ከቅንጡ፥ መንፈሳዊ ፍች ፍለጋ፥ ምሁራዊና ደረቅ አርስቶትላዊ የአመክኒዮ ማጥ ፈልቅቆ አወጣው። መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነት በተጨባሞ መንገድ የሰዎችን ሕሊና እንዲነካ በማድረባ መጽሐፍ ቅዱሳዊውን ስብክት ወደ የአምልኮ አገልግሎትነት እንደመለሰም ይነገርስታል። «ሰዎች የእርሱን አሳብ መሳት እንደማይቻል ተናግረዋል።»

በአቀራረብ ሥልት ጆን ካልቪን የሎተር ተቃራኒ እንደነበር ይነገራል። ካልቪን ከተናጋሪነት ይልቅ ይበልጥ የአመክኒዮ /ዳይለክቲክስ/ ጠቢብ ነበር። የማስታወሻ ወረቀት ሳይጠቀም በዘመኑ ዘመናዊ በተሰኘ አቀራረብ ይሰብክ ነበር። ነገር ግን ለስብከት ያደረገው ታላቅ አስተዋጽኦ ዶክትሪንን «ካልቪን ከሕዝቡ ሕይወት *ጋር* የሚዛመድ ስብከት የማቅረብ ክፍተኛ ፍላታት ስለነበረው፥ በያንዳንዱ ነጥብ ላይ አስተያየቶቹን መረዳት ሲቻል የመጽሐፍ ቅዱሱ ምንባብ ፍጹም የጣይክስትባቸው ጊዜያት አሉ።»

ከድኅረ-ተሐድሶ እስከ ታላቁ መነቃቃት

በዚህ ዘመን የስብከትን ሥልትና ይዘት በመቀየር ዝነኛ ከነበሩት በርካታ ሰባኪያን አንዱ ጆን ዌሲሊ ነው። ዌስሊ በስብክት አዘገጃጀቱ ሞበብና ኃይልን የተላበሰ የስብክት አቀራረቡ የታወቀ ነበር። ይህ አገልጋይ እግዚአብሔር የእንግሊዝንና የአሜሪካንን ሕዝብ ለመለወጥ ከተጠቀመባቸው ታላላቅ መንፈሳዊ አነቃቂዎች (ሪቫይቫሊስቶች) አንዱ ነበር። አድማጮቹን ለተለየ ተግባር የሚያነሣሣ ጥሪ ለማስተላለፍ ድፍረት ነበረው፤ የሰዎችን ሕሊና በሚቀሰቅስ ግልጽ ቋንቋ ማስረዳቱም ይነገርለታል።

ከዌስሊ ጋር በአንድ ዘመን የነበረው ጆርጅ ዋይትፊልድ ደግሞ የ18ኛው ክፍለ ዘመን ታላቁ ሰባኪ ነበር። ዋይትፊልድ ስሜትን በሚቀሰቅስና በአድማጮቹ አእምሮ ባልጽ ምስል የሚከስት ምሳሌ በመጠቀም ችሎታው ዝነኛ ነበር። ኃይለኛ ድምፅ የነበረው ሲሆን፥ በስብከቱ ሁሉ ትምህርቱን ከምእመናኑ ሕይወት ጋር ለጣዛመድ ይዋር ነበር። ዋይትፊልድ ከስብከት ተበብ ይልቅ ለሰባኪው መንፈሳዊ አቋም ከፍተኛ ስፍራ ይሰጥ ነበር።

ፊሊፕስ ብሩክስ በመ*ጋ*ቢነትና በሰባኪነት ሥራ መካከል በ*ሚገኘው* ተደ*ጋጋፊነት* ላይ አስምሮበታል። ብሩክስ ከሕዝቡ *ጋር* አብሮ በማሳለፍ የታወቀ ሰው ነበር። ሕዝቡን ካልነበኝ መስበክ እንደማይችል የሚናገረው ብሩክስ ለዚህም ምክንያቱ ስብክቶቹ የሕይወት ጉዳይ መሆናቸውን ያስረዳል። ሎርድ ብራይስ፥ «እርሱ ለአድማጮቹ የሚናገረው ሰው

panic set in as, in the words of one writer, "every second man met was a Lollard" (follower of Wycliffe).

Martin Luther plucked preaching up from the mire of its fanciful, allegorical character, and its scholastic, dry form of Aristotelian logic. It is said he restored the scriptural homily to the worship service, bringing biblical truth to bear directly on men's consciences in a very practical manner. "People said that it was impossible to misunderstand him."

John Calvin is said to be the opposite of Luther in style. He was more a dialectician than an orator. He preached without notes and in the modern style of that time but his great contribution to preaching was his systemizing of doctrine. Jay Adams notes: "There are sermons in which Calvin shows such great concern to preach relevantly that the text, while undergirding his remarks at every point, hardly appears at ali."

Post-Reformation to the Great Awakening

John Wesley was one of the many influential preachers during this period who changed the style and content of preaching. He was known to be systematic in his sermon development and energetic in preaching style. He is one of the great revivalist preachers that God used to change the nations of England and America. He was not afraid to call for specific action from his listeners and it was said that he spoke in plain, rousing language to men's consciences.

George Whitefield, a contemporary of Wesley, is said to be the greatest preacher of the 18th century. He was known for his strong emotional language and vivid imagery. His voice was powerful and he made personal applications throughout the sermon. He placed greater emphasis on the spiritual condition of the preacher than the skill of his preaching.

Phillips Brooks in the 19th century emphasized the synergism of the work of pastor and preacher. He was known for spending time with his people and stated that if he could not visit his people he could not preach, for his sermons dealt with life. In the words of Lord Bryce, "He speaks to his audience as a man might speak to a friend." His

- 11 - Preaching for Life Change

ለጓደኛው እንደሚናገር ነው» ብሏል። የእርሱ የአሰባበክ ሥልት አስተዋጽአ በተንቃቄ በመንደፍ ቁልፍ ቃሉን ወይም ምስሎን ማዕከላዊ ጭብጥ በማድረግ ላይ የተመሠረተ ነበር።

ከታላሳቆቹ ከን ዲ. ደብልዩ. ዴል፥ አሴክሳንደር ማክላሪን፥ ጄ. ኤች. ጆዌት፥ መካከል «የሰባኪያን ንጉሥ» የተባለው ሲ. ኤች. ስፐርጀን ይገኝበታል። የዶክትሪኑ ይዘት በጣም ጥብቅ የነበረ ሲሆን፥ እውነትን ለማስረዳት ደግሞ በጣም ገላጭ ምሳሌዎችን በመጠቀም ያስተምር ነበር። ለሰዎች ጥልቅ ችግሮች በቀጥታና በቀላል መንገድ የመናገር ችሎታ ነበረው።

ስብከት በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን በ4ኛ ክፍለ ዘመን ከተወለደች ጀምሮ ውጤታማ ስብክት ይካሄድ እንደነበር ግልጽ ነው። ወንጌል ይሰበክ፥ ሰዎች ይለወሙና አብያተ ክርስቲያናትም ይገነቡ ነበር። ስብክት ከፍተኛ እድንት ያሳየው በ6ኛ መቶ ክ/ዘ ከሶሪያ ቤተ ክርስቲያን የመጡ ዘጠኙ ቅዱሳን መጽሐፍ ቅዱስን የአክሱም ቀበሌኛ ወደሆነው ግዕዝ ቋንቋ በተረጎሙበት ወቅት ይመስላል። ከዘጠኙ ቅዱሳን መካከል፥ አረጋዊ ወይም ዘሚካኤል፥ አሌፍና የማታ ከአክሱም በስተ ምሥራቅ ባሎ ሃይጣኖት የለሽ አካባቢዎች ያደረጉት ጽኑ ስብክት የሚታወሱ ናቸው።

በ13ኛ መቶ ክፍለ ዘመን የደብረሊባኖሱ ተክለሃይማኖት ዝና ጎልቶ የታወቀው በዳሞት ባካሄዱት ስብከትና በኋላም በእርሳቸው ምክንያት ሃይማኖት የለሹ ንጉሥ ሞትላሚ በመለወጡ ነው። ተክለሃይማኖት በደቡብ ኢትዮጵያ እንደነ አኖሬዎስ፥ ፊሊጶስና ቃውስጦስ ላሉ ሌሎች በርካታ ስኬታማ ሰባኪዎች አማካሪ ነበሩ።

በ15ኛ ክፍለ ዘመን የኢስጢፋኖስ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ስብክት የተሐድሶ እንቅስቃሴን ቀሰቀሰ። ይሁንና፥ እስጢፋኖስ በኋላ በደብረብርሃን በድንጋይ ተወግሮ በመሞቱ ድምፁ ተዳፈነ።

በዚህ ክፍለ ዘመን መግቢያ ላይ ሼክ ዘካሪያ የተባለ ከእስልምና የተመለሰ ሰው የምሥራቹን ቃል በቤንምድር ለነበሩ ጎረቤቶቹ መስበክ ጀመረ። አሰባበኩ በጣም ቀጥተኛና አሳማኝ ስለነበር በ1906 ከ7000 የሚበልጡ ተከታዮችን ሊያፌራ በቅቷል። በአካባቢው እያየለ ከመጣው ተቃውሞ የተነሣ ዘካርያስ በአፄ.ምኒልክ ወደ አዲስ አበባ ተጠራና «የስብክት ፌቃድ» ተሰጥቶት መንግሥት ከቀጠራቸው 30 የታጠቁ ሥራዊት ጋር ሆኖ እንዲሰብክ ተደረገ።

ኢናስሞስ ነሲብ መጽሐፍ ቅዱስን ወደ ኦሮምኛ በመተርነሙ ይታወቃል። መጽሐፉ የታተመው በ1899 ነበር። በተጨማሪ መጽሐፍ ቅዱስን በወለጋ በትንተና ዘዴ በኦሮምኛ ለመስበክ ፈር–ቀዳጅ ነበር። style was to preach from a carefully crafted outline, using a key word or image as a central theme.

One of the great preachers as we began the 20th century was C.H. Spurgeon, called "the Prince of Preachers." He spoke without notes, had strong doctrinal content and used a teaching style with lively illustrations to apply truth. He knew how to speak simply and directly to people's deepest needs.

Preaching within the Ethiopian Orthodox Church

From the birth of the Ethiopian Orthodox Church in the 4th century it is evident that effective preaching took place. The gospel was preached, conversions took place and churches were built. It would appear that a break-through in preaching came in the 6th century when the Nine Saints from the Syrian Church translated the Scriptures into Axumite vernacular language, Ge'ez. Of the Nine Saints, Aregawi or Ze-Mikael, Alef and Yime'ata are remembered for their powerful preaching in the pagan areas east of Axum.

In the 13th century, Takla Haymanote of Debre Libanos fame, is best known for his evangelistic preaching in Damot and the subsequent conversion of the pagan king, Motlami. Takla Haymanote was a mentor for several other successful evangelistic preachers in southern Ethiopia such as Anorewos, Filipos and Qawistos.

In the 15th century the biblical preaching of Estifanos caused the blossoming of a reform movement. Estifanos was eventually silenced by being stoned to death in Debre Berhan.

Sheik Zakaryas, a converted Muslim, began preaching the good news to his Muslim neighbors in Begemder at the turn of this century. His preaching was so direct and convincing that by 1906 he had over 7,000 followers. Because of growing local oppostion, Zakaryas was summoned to Addis Ababa by Emperor Menilek and issued a "proclamation of permission" to preach together with 30 government subsidized armed guards.

Onisimos Nesib is best remembered for his Oromo translation of the Bible into Orominya (printed in 1899). He was also the pioneer expositor of the Scriptures into the Oromo language in Wallega.

ስብክት በኢትዮጵያ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት

በአጠቃላይ አነጋገር፥ ኢትዮጵያውያን ለእግዚአብሔር ቃል ካላቸው ታላቅ ፍቅር የተነሣ ስብክትን በአክብሮት ይመለከቱታል። ግንባር ቀደም ከሚባሎት ሰባኪዎች ውስጥ እንደነ የመካነኢየሱሱ ቄስ ጉዲማ ቱምሳ እና የቀለ ሕይወቱ መጋቢ ኬዳሞ መቾቶ በዚህ ረገድ ትልቅ አስተዋጽ አበርክቱዋል። ምነም እንኳ አስራ ሰባቱ የኮሚኒዝም ዓመታት የቃሉን የመስበክ ሂደት ለማዳፌን ቢቃጡም ነገር ግን በትቃራኒው ትልቅ ቃሉን የመስጣት ጥጣትን ነበር የፈጠፉት። ስለዚህም ስብክት እንዲዳብር ሆኗል።

-A 12 -

ይህም ሆኖ፥ ተማሪዎች ሰባኪዎችን ገምግሙው የሚከተለውን አስተያያት አቅርበዋል፤ ስብከታቸው ከመጽሐፍ ቅዱስ ይልቅ በግል አሳብ ላይ ያተኩራል፤ ስሜታዊነት አቀራረብ ይታይበታል፤ በቅርጹ ትረካን ያበዛል፤ በስብከት ወቅት ለሚከሰት ግብታዊ የመንፈስ ቅዱስ አሠራር ይበልጥ ትኩረት ይሰጣል።

በኢትዮጵያ የስብክትን እድገት አስመልክቶ ምን መደረግ እንዳለበት ስጠይቃቸው፥ የሚከተለውን አስተያየት ሰንዝረዋል፤ መጽሐፉን ወይም ምንባቡን በሚገባ የሚዳስስ ጥልቅ ትንታኔ፥ ቀጣይነት ያለው የስብክት ጭብጥ (አንድ ተማሪ፥ «52 እሑዶች ካሉ 52 ሰዎች ይሰብካሉ» ብሏል)፥ ሰባኪው እውነቱን ከምእመናኑ ችግሮች ጋር ለማዛመድ የሚጥርበትና ይህንንም ለማድረግ የግል ጓዳውን ይበልጥ የሚገልጥበት ተማባራዊ አጽንኦት እንዲደረግ የሚፈልጉ መሆናቸውን ተናግረዋል።

ኢትዮጵያዊ ሰባኪ የስብከትን ታሪክ በሚመለከትበት ጊዜ፥ ዛሬ ቤተ ከርስቲያን የምትጋፈጠውና እያለፌችበት ያለው ውጥረት ተሃድሶ በተካሄደባቸው ሌሎች ስፍራዎችና ጊዜያትም የተከሰተ መሆኑን እንደ ሚገነዘብ ተስፋ አደርጋለሁ። ስለሆነም ቃሉን ለዕለታዊ አኗኗር የሚስማማ ተግባራዊ መልዕክት አድርገን እያቀረብን የእግዚአብሔርን ቃል ለመስማት የሚመጡትን ሰዎች ትኩስ መሻት በሕይወት ልናቆየው ይገባል። ዳሩ ግን ደግሞ ሰዎች ከራሱ ከእግዚአብሔር ይሰሙ ዘንድ በቃሉ መልሕቅ ላይ ጸነተን መቆም ይኖርብናል። ታሪክ በትክክለኛነት ስለ ኢትዮጵያ ቤተክርስትያን እንዲህ ማለት ይችላል። "በስብከታችሁ የኢትዮጵያ ክርስትና ይቆማል አልያም ይወድቃል" ።

ድምዳሜ

ጠቅለል ስናደርገው፥ ስብክቶች የተጀመሩት ቃሎን በማዛመድ ላይ በተመሠረተ የውይይት መልክ ነበር። ከዚያም ወደተቀናበረ ስብክት አደገ፤ በመቀጠልም በጨለማው ዘመን የዚህ ዓይነቱ አሠራር አክተመለት። የተሐድሶ አራማጆች ስብክትን ከመጽሐፍ ቅዱስ መቅዳትን ዳግም መለሱት። ይህ በኋላ በተክታታይ ለተከናወኑት ታላላቅ መነቃቃቶች

Preaching within the Evangelical Churches

In a general sense, Ethiopians value preaching because of their great love for the Word of God. Outstanding preachers such as Qes Godima Tomso of EECMY and Pastor Kedamo Macheto of KHC have contributed to this. Seventeen years of Communism which tried to suppress the preaching of the Word only created a greater hunger to hear it. So preaching has flourished in Ethiopia.

Yet as my students have evaluated preachers their comments have been: they tend to be topical giving more of the ideas of the preacher than the text itself, it is very emotional in style, more narrative in form, and more emphasis on the Holy Spirit's spontaneous working in the preaching event.

When I ask them what they would like to see in the development of preaching in Ethiopia they say: more expository preaching that moves through a book or text, more consistency in the themes of preaching (one said: "if we have 52 Sundays we have 52 preachers"), and more practical emphasis in preaching where the preacher is striving to apply the truths to the people's problems and is personally more vulnerable in doing it.

As the Ethiopian preacher looks at the history of preaching my hope would be that he would see the tensions the church is facing now has also been in other places and times where reformation has taken place. We must keep alive the keen desire to hear the Word of God by making it practical to daily living but also by staying firmly anchored in the Word itself so that people hear from God. History can rightfully say of the Ethiopian church - "with your preaching Ethiopian Christianity will stand or fall."

SUMMARY

In review, sermons started in a more conversational style with emphasis on applying the Word. It developed into organized homilies, then in the Dark Ages slipped into disuse. The Reformers brought back preaching from a Bible text, which was the keystone to all the great revivals that followed. However, the revivalist preachers (ሪቫይቫሎች) የማዕዘን ድንጋይ ነበር። ይሁንና አነቃቂ ሰባኪዎች (ሪቫይቫሊስቶች) በአሰባበክ ሥልታቸው ጠለቅ ያል ዝርዝር ውስጥ ከመግባት ይልቅ ግልብነትን ይከተሉ ነበር። ዛሬ በወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት አካባቢ ትኩረት የተጣለው ስልቱን በጠበቀና በተቀናበረ መልኩ በሚቀርበው ትንተናዊ ገለጣ ላይ ነው። ይህ ግን ተግባራዊ ተዛምዶ ላይ ትኩረት ያለማድረግ አደጋ አለው።

የአፍሪካ ስብክት ወደ ትሪካዊ አቀራረብ ያዘነብላል። የሰሜን አሜሪካ ስብክትም ቢሆን ወደዚሁ አቅጣጫ መጓዙ አልቀረም። በዚህ ትረካዊ አቀራረብም ቢሆን ጥና መጽሐፍ ቅዱሳዊ ሥነ–ገለጣ በማካሄድ፥ እግዚአብሔር በቃሉ ውስጥ ለእኛ ያለውን እውነት መጽሐፍ ቅዱስ አንዲናገር ማድረግን ማወቅ አለብን።

በኢትዮጵያም ሆነ በየትኛውም የዓለም ክፍል ላሎት የወደፊቱ ስብክት በቅርጹ የአካባቢውን ሕዝብ ባሕል የተከተለ ሆኖ፥ መጽሐፍ ቅዱስ ራሱ ለሕዝቡ ችግሮች ምላሽ እንዲሰጥ የማድረግ አጽናፍ-አቀፋዊ መለኪያ እንዲኖረው ምኞቴ ነው። ስለሆነም፥ ሰባኪው እንደሚከተለው ሊጸልይ ይገባዋል፤ «ጌታ ሆይ፥ ስለ ቃሉ ከሚነገር አሳብ በላይ የእግዚአብሔር ቃል በቀጥታ ለራሳቸው ሲናገር እንዲሰሙ ይሁን።»

ይበልጥ ለማሰላሰል

«ስብክት» ምንድን ነው? በአንድ የመጽሐፍ ቅዱስ መፍሤፍ ላይ ተከታታይ መልአክቶችን ብታቀርብ፥ ይህ ተማባርህ ስብክቱን ወደ ትምህርት ይቀይረዋል? «ስብክት በመሠረቱ ተግባራዊ ተዛምዶ (መጋበዝ፥ መምራት፥ ጥሪ ማድረግ) <u>የታክሰበት</u> ትምህርት ነው። *የሚታክለው* ነገር ሲንድል ክስብክት ያነሱ ነገር ይክሰታል» ለሚለው የጂ አይ. ፓክር ብያኔ ምን አስተያየት አለህ? tended to be more topical than expository in style. Today, in evangelical circles the focus is expository preaching in a logical, organized form, with a possible danger being a de-emphasis of practical application.

African preaching tends to be more narrative or story-telling. Actually North American preaching is moving that direction too. But even in narrative styles we have to do good exegesis, then figure out how to let the Bible speak the truths that God has for us in His Word.

My hope for the future of preaching in Ethiopia or any place in the world today is that while its form may be culturally adapted to the people it would hold to universal ideals of letting the Bible speak for itself to the needs of the people. The preacher's prayer should be: "Lord, let them hear more than ideas about the Word, but let them hear the Word of God as it speaks to them."

For further thinking -

What is "preaching"? If you preach a series of sermons on a text does that make it teaching rather than preaching? What would you say to J.I. Packer's definition: "Preaching is essentially teaching <u>plus</u> application (invitation, direction, summons). Where the <u>plus</u> is lacking something less than preaching occurs."

ምዕራፍ 3

መጽሐፍ ቅዱሳዊ የስብክት ዓይነቶች

ጠንካራና ደካማ ጎናቸውን ለማወቅና አጠቃቀሙንም ለመወሰን የስብክት ዓይነቶችን መከፋፈሱ ጠቃሚ ነው። ቀደም ሲል እንደተጠቀሰው፥ ታሪክ የተወሰኑ ዓይነቶች ይበልጥ እንደጎሎና ሴሎች ዓይነቶች ደግሞ እንደተወለዱ ያሳያል።

እንደ ጂ. ካምፕል ሞር*ጋን ዓይነት አንዳንድ* የሥነ–ስብከት ምሁራን (ሆሚሊቲሺያኖች) መልእክቶችን በይዘታቸው ይክፋፍላሉ። ጂ. ካምፕል ሞር*ጋን አራት* የስብከት ዓይነቶች እንዳሉ *ገ*ልጸዋል። እነዚህም፥

- 1) ዶክትሪናዊ (ትምህርታዊ)፥
- 2) ሥነ-ምግባራዊ (ባሕርይን የሚመለከት)፥
- 3) ጽምናዊ (የክርስትና ሕይወት፥ ከእግዚአብሔር *ጋ*ር ኅብረት ማድረግ)፥ እና
- 4) ችሮታ፥ (በእግዚአብሔር ጥበቃና ምሕረት ላይ ያተኮረ) ናቸው።

ሌሎች ደግሞ ስብከቶችን በመዋቅራቸው በመከፋፈል፥ እንደ ርእሰ– ጉዳያዊ፥ ዓውዳዊና ትንተናዊ ባሎት ምድቦች ያካትታሉ። ከነዚህ ውጭ የሚገኙ ወገኖች ስብከቶች ሁሉ የተመሠረቱበትን ምንባብ ሊተነትኑ እንደሚገባ በማሰብ፥ አንዳንዶቹን «ርእሰ–ጉዳያዊ ትንተና» ወይም «ትረካዊ–ትንተና» በማለት ይጠራሉ።

በበኩሌ መሠረታዊዎቹን ርእሰ-ጉዳያዊ፥ ትረካና ትንተናዊ የስብክት ምድቦች መርጫለሁ። ብዙኃኑ የወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ሰባኪዎች ሦስቱን መጠቀም መማር እንዳለብንና ባመዛኙ ስብክታችን ትንተናዊ ሊሆን እንደሚገባ ያምናሉ። የዚህ መጽሐፍ ትኩረትም ይኽው ትንተናዊ የስብክት ዓይነት ነው።

ርእሰ-ጉዳያዊ ስብክቶች

ርእስ-ጉዳያዊ ስብክት ማለት ዋና **ምብ**ሙና የስብክቱ ክፍሎች ክአንድ ሁንኛ ምንባብ ሳይሆን፥ ክርእሱ የሚመነጩበት ማለት ነው።

ከሚከተሎት ምክንያቶች ሳቢያ ርእሰ–ጕዳያዊ ስብከት በአብዛኞቹ ዘንድ ከሁሎም የቀለለ የስብከት ዓይነት ተደርጎ ይቆጠራል፤ 1/ ብዙ ሥረ– መሠረት /ዳራ/ እና መጽሐፍ ቅዱሳዊ ምርምር አይጠይቅም፤ 2/ ሰባኪው በአንድ ምንባብ ሳይታሰር የመጽሐፍ ቅዱስን ክፍሎች እያሰለ ጭብጡን Chapter 3:

Types of Biblical Sermons

It is helpful to classify types of sermons into categories so as to understand their strengths and weaknesses and how to use them. As already noted, history has shown certain types to be emphasized and even a genesis of styles.

Some homileticians such as G. Campbell Morgan classify sermons by their content. He said there are four types of sermons:

- (1) Doctrinal (teaching doctrine),
- (2) Ethical (showing right conduct),
- (3) Devotional (encouraging Christian life, fellowship with God),
- (4) Providential (how God works in our life).

Some others classify sermons by their structure and use categories such as topical, textual, and expository. Others would say all sermons should be expository so they would call some "topical-expository" or "narrative-expository" meaning they should still exposit the text they are based on.

I have chosen the basic categories of *topical*, *narrative*, and *expository*. Most evangelical preachers would say we should learn to use all three but that the majority of our preaching needs to be expository, which is the emphasis of this book.

TOPICAL SERMONS

A topical sermon is one in which the main theme and sermon divisions are derived from the topic itself, and not from one particular text.

A topical sermon is would be considered by most as the easiest type of preaching because: (1) it requires the least amount of background and biblical research, (2) it grants greater freedom to the preacher to develop the theme without restriction of a text, and (3) it lends itself to greater unity and progression of ideas than any other form.

እንዲያዳብር ሰፊ ነጻነት ይሰጠዋል፤ 3/ ከሌሎች የስብከት ዓይነት በላይ እያደገ የመሄድ ዝንባሌ አለው።

የርእለ–ጉዳያዊ ስብከት አንዳንድ ችግሮች የሚከተሉት ናቸው፤ 1) ሰባኪያን ተወዳጅ ርእሰ-ጉዳዮች ላይ ብቻ የማተኮር ዝንባሌ ይታይባቸዋል፤ 2) መጽሐፍ ቅዱሳዊ ወዳልሆነ ስብከት ለመንሸራረት ቀላል ነው (የመልእከቱ ይዘት የሚመነጨው ከመጽሐፍ ቅዱስ ሳይሆን ከሰባኪው የሕይወት ልምድ፥ ከወቅታዊ ደራሲያን ወይም ከሥነ–ልቦና ይሆናል)፤ 3) አንድ አሳብ ለማስደገፍ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶችን ያለ ዓውዳቸው መጠቀም፥ እና 4) ምእመናን ግላዊ ገጠመኝን እንጂ የእግዚአብሔርን ቃል የሰሙ አይመስላቸውም።

ይሁንና፥ ርእለ-ጉዳያዊ ሆኖ በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ የተመሠረተ ስብክት ማቅረብ ይቻላል። ለአብነት ያህል «ውጥረትን መቆጣጠር» በሚል ርእስ የተዘጋጀ መልእክት ማውጫ እንደሚከተለው ቀርቦልሃል።

- 1) በትክክለኛ አሳብ መጨነቅ (ፊል. 4:6-8)
- 2) በትክክለኛ ልብ መሥራት (ኤፌ. 6:7)
- 3) ትክክለኛ ነገሮችን መፈለግ (ፊል. 4:11)

በዚህ ዓይነቱ ስብክት፥ አንድ ሰው በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከሚገኙ በርካታ ምንባቦች ርእሰ-ጉዳዩን ወደ አንድነት የሚመሩትን አሳቦች ሊመዝ ይችላል።

ትረካዊ ስብክቶች

ትረካዊ ስብክት ከትረካዊ ምንባብ ወደሚመጣው ዓቢይ አሳብ በሚመራ መልኩ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ታሪከን የሚያቀርብ ነው።

ይህ አቀራረብ ስብከቱን በምንባቡ ዓውዳዊ ወይም በሕይወት ታሪካዊ ትረካ አማካኝነት መልእክቱን እየገነባ ይሄዳል። ቅርጹ ተውኔታዊ ሲሆን፥ ለመከታተልም ቀላል ነው፤ ምክንያቱም በመሠረቱ ታሪክን ከመስማት የተለየ ነገር ስለሌለው ነው። ትረካዊ ስብክት ከታሪኩ ከራሱ የሚወጡ በርካታ ነጥቦች ሊኖሩት ይችላሎ፤ ብዙ ጊዜ ማን አንድ ዓብይ አሳብ ብቻ ይኖረዋል።

የዚህ አቀራረብ ጠንካራ ጎን በጣም የሚያብራራና አስደሳች መሆኑ ነው። በተጨማሪ የኢትዮጵያ ባሕል ወደ ትሬካ ያዘነበለ በመሆኑ፥ አቀራረቡ ይበልጥ ተደጣጭነት ይኖረዋል። ደካጣ ጎኑ ግን በሌሎች አቀራረቦች እንደሚታወቀው የስብክቱ ዋና አሳብ **ግልጽ** አለመሆኑ ነው። ይህም የሚበልጠውን ጊዜ ትረካው ስለሚወስድ የዳበረ ሆኖ ለመውጣት በቂ ጊዜ ስለማይሰጠው ነው።

የወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ሥነ-መለኮት ኮሴጅ ዳይሬክተር የሆኑት ስቲቭ ስትራውስ፥ የመጽሐፍ ቅዱስ ገጸ ባሕርያትን (በትወና)

Some of the problems of topical preaching are: (1) the tendency is to take only topical favorites, (2) it is easier to slip into unbiblical preaching (sermon content comes more from experience of the preacher, current writers or psychology than the Bible), (3) using texts out of context to prove a point, and (4) it is easy to lose the sense of hearing from God's Word rather than personal experience.

However, it is possible to be biblical and topical as in this message outline for "Handling Stress" -

- (1) worrying with right thoughts (Phil. 4:6-8)
- (2) working with right motives (Eph. 6:7)
- (3) wanting the right things (Phil. 4:11)

With this kind of sermon one can draw from the many passages that bring the topic together in a unifying concept.

NARRATIVE SERMONS

A narrative sermon presents a biblical story in a way that will lead us to a main idea coming out of the narrative text.

This pattern builds a sermon through a textual narrative or a biographical narrative. It is usually dramatic in form and easy to follow because it involves basically listening to a story. A narrative sermon may have several points that come out of the story itself, but in most cases may just have a main idea

The strength of this method is that it is very illustrative and interesting. Also, Ethiopian culture tends to be narrative-oriented so this method would seem to be more appealing. The weakness is that the main thesis of the sermon is sometimes not as obvious as the other methods or is not given as much time to be developed because more time is given to the story-telling.

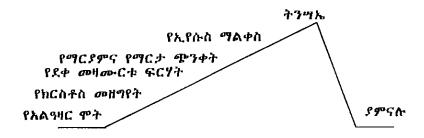
Steve Strauss, principal of ETC (Evangelical Theological College), has used this method very effectively in actually portraying biblical characters (in costume) and in that portrayal conveying a powerful message without having to state "this is the main point."

ለመግለጽ ይህንን አቀራረብ በሚገባ ተጠቅሞበታል። በዚህ አቀራረቡም «ዋናው አሳብ ይኼ ነው» ሳይል ጠንካራ መልእክት ሊያስተላለፍ ችላል።

አንዳንድ ሰዎች ይህ ታሪክ እንደ ~~ሙ~~ብጥ ሳይሆን እንደ ክስተቶች፥ እንደ አስተዋጽኦ ሳይሆን እንደ ሤራና የቀረበው አሳብ ፍሬ ነገር እንደ መፍትሔ የሚገለጽበት አዲስ የስብክት ምዴል እንደሆነ በመግለጽ ይሚገታሉ።

ትረካዊ ስብከት የታሪኩ አካላት በሆኑት በገጸ ባሕርያቱ፥ በሤራው፥(በውስብስብንቱ) በሙዘቱና በመደምደሚያው አማካኝነት የሚዳብር ጭብጥ አለው። የገጸባሕርያት ደረጃ ተዋንያኑንና የታሪኩን መቼት ያስተዋውቃል። ሤራው የታሪኩን አወቃቀርና እልባት የሚያገኘውን ችግር ይገነባል። ጡዘቱ የታሪኩን አካላት ወደ ክፍተኛ የውጥረትና የመፍትሔ ደረጃ ያደርሳል። የመደምደሚያው ደረጃ መልእክቱን ለማስተላለፍና የተዛምዶ መሠረት ለመጣል የታሪኩን አካላት ወደ አንድነት ያመጣል።

በዮሐንስ ወንጌል ምዕራፍ 11 ላይ ተመሥርቶ የሚቀርብ ትረካዊ ስብክት የሚከተለውን ሊመስል ይችላል።

(ትሪካዊ ስብክትን ስለ *ማዝጋጀት ገጽ* 68 ተመልክት)

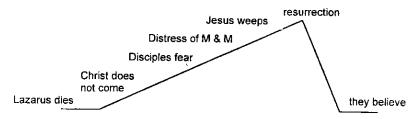
ትንተናዊ ስብክቶች

ትንተናዊ ስብከት ከመጽሐፍ ቅዱስ አንድ የአሳብ ክፍል ላይ የተመሠረተ ሲሆን፥ ዌብሙ፥ የስብከት ክፍፍሎችና ድጋፍ-ሰጪ አሳቦች ከራሱ ከምንባቡ የሚመነጩበት ነው።

ትንተናዊ ስብክት ክራሱ ከመጽሐፉ የተወሰደና በሌሎች ጠቃሞ አሳቦች ላይ ያልተደገፈ አንድ ዓላማና ጭብጥ ያለው ነው። ይህ በተደረሰበት የሚሰጥ መማለጫ ወይም በአንድ ርእሰ-ጉዳይ ላይ የሚቀርብ የልዩ ልዩ አሳቦች ጥርቅም አይደለም። አንዳንድ ጊዜ ጭብሙን ለማብራራት ሌሎች Some would argue that this is the new paradigm for preaching in which the story unfolds as events rather than a theme, as a plot rather than an outline, and as resolution rather than just substance of what is said.

A narrative sermon has a main idea that will be developed through the story elements of: *character*, *complication*, *climax*, and *conclusion*. The character stage introduces the players and the setting of the story. The complication stage builds the plot and the problem that will be resolved. The climax stage brings the story elements together to a high point of tension and resolution. The conclusion brings the story elements together to make a point and provide a basis of application.

A narrative sermon on John 11 could look like this:

(see page 68 for development of a narrative sermon)

EXPOSITORY SERMONS

An expository sermon is based on one unit of thought from Scripture with the theme, sermon divisions, and supporting material developed from the passage itself.

It has a single aim and theme, which is taken from the text and is not dependent on importing ideas. It is not a running commentary or a collection of miscellaneous thoughts on a subject." It may refer to other Scripture for explanation but for the most part, it attempts to confine itself to the text.

Of the many definitions of expository preaching, Haddon Robinson offers one that is most descriptive of the process:

የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎችን ሊያጣቅስ ቢችልም፥ በአብዛኛው ግን በተመሠረተበት ምንባብ ራሱን ለመገደብ ይዋራል።

ስለ ትንተናዊ ስብክት ከተሰጡት በርካታ ብያኔዎች ሃደን ሮቢንሰን ስለ ሂደቱ ያቀረበው እጅግ ገላጭ ነው።

«ትንተናዊ ስብክት አንድን ምንባብ ዓውዱን በጠበቀ መልኩ በታሪካዊ፥ ሰዋስዋዊና ሥነ–ጽሑፋዊ ይትብሃል በማጥናት የተገኘውን መጽሐፍ ቅዱሳዊ ጽንሰ–አሳብ በዚሁ መንገድ ማስተላለፍ ማለት ነው፤ ይሀንንም ጽንሰ–አሳብ መንፈስ ቅዱስ መጀመሪያ ክሰባኪው ስብእናና ልምምድ፥ ቀጥሎም በርሱ አማካኝነት ክአድማኞቹ ሕይወት ጋር ያዛምዳል።»

ሃደን ሮቢንሰን ይህንኑ ብያኔ በሚከተሎት የትንተናዊ ስብክት *መመሪያዎች* ያዳብረዋል።

- 1) የመጽሐፍ ቅዱስ ጸሐፊው አሳብ የመልእክቱን **ጭ**ብጥ ይወስነዋል። «እንደ ሰባኪነትህ፥ አሳብህን ለቅዱሳት መጻሕፍት አሳብ ታስገዛለህ ወይስ ቅዱሳት መጻሕፍት አሳብህን እንዲደግፉት ታደር*ጋ*ለህ?»
- 2) በቀዳሚነት የሚያሳስበን እያንዳንዱ ነጠላ ቃል ምን እንደሚል ሳይሆን፥ የመጽሐፍ ቅዱስ ጸሐፊው በቃላቱ ምን ለማለት እንደሚፈልግ ነው። ከቃላት ደረጃ አልፈን የጸሐፊውን አሳቦች ለመረዳት መጣር አለብን።
- 3) ጽንሰ–አሳቡ የሚወጣው ክምንባቡ (text) እና ከዓውደ–ንባቡ (context) ነው።
- 4) ጽንሰ አሳቡ በመጀመሪያ የሚዛመደው ክሰባኪው ሕይወት ሲሆን፥ እውነት በውስጣዊ ማንነቱና በልምምዶቹ አማካኝነት ወደ ሴሎች ይፈሳል።
- 5) ጽንሰ–አሳቡ በአድጣጩ ሕይወት መዛመዱ ለትንተናዊ ስብክት ዓላማን ያስገኛል። (እሱ እንደሚለው ዱልዱም ስብክት ብዙውን ጊዜ የፈጠራ ዋበብ የታክለበት የሕይወት ተዛምዶ ያጥረዋል።)

የትንተናዊ ስብክት ማጠቃለያ

የትንተናዊ ስብክት ቀዳሚ አጽንኦት የተንታኙ መሠረታዊ የተግባር መመሪያ በሆኑት ሦስት ጥያቄዎች ይካተታል። ለስብክት ለመዘጋጀት ወደ ምንባቡ በምትመጣበት ጊዜ ሁሉ እንዚህን ፕያቄዎች መጠየቅን ተማር።

- 1) የመጽሐፍ ቅዱስ ጸሐፊው በ**መን**ፌስ ቅዱስ አማካኝነት ለአድማጮቹ የሚናገረው ምንድንነው?
- 2) ለኛስ መንፈስ ቅዱስ የሚለው ምንድነው?
- 3) ከዚህ የተነሣ ጣድረግ ያለብን ምንድን ነው?

"Expository preaching is the communication of a biblical concept derived from and transmitted through a historical, grammatical, and literary study of a passage in its context, which the Holy Spirit first applies to the personality and experience of the preacher, then through him to his hearers."

Haddon Robinson develops his definition with the following guidelines for the expository sermon:

- The thought of the biblical writer determines the substance of the sermon. "Do you, as a preacher, endeavor to bend your thought to the Scriptures, or do you use the Scriptures to support your thought?"
- 2) Primary concern is not with what individual words mean but what the biblical writer means through his words. We must work beyond the level of words and understand the level of ideas of the writer.
- 3) The concept comes from the text and its context.
- 4) The concept is first applied to the preacher. Truth is poured through his personality and experience.
- 5) The concept is applied to the hearer which gives expository preaching purpose. (He says dull preaching usually lacks creative applications.)

SUMMARY OF EXPOSITORY PREACHING

The primary emphasis of the expository sermon is summarized in these three questions which become the basic method of the expositor. Learn to ask these every time you come to the text to prepare for preaching:

- 1) What is the writer through the Holy Spirit saying to his audience?
- 2) What is the Holy Spirit also saying to us?
- 3) What should we do as a result?

The importance of expository preaching is summarized as:

የትንተናዊ ሰብክት ጠቀሜታ እንደሚከተለው ተጠቃልሎ ቀርቧል፤

- 1) የእግዚአብሔርንና የፈቃዱን መጽሐፍ ቅዱሳዊ መገለጥ ያስተላልፋል። ሥጋ ሰባሾች እንደመሆናችን፥ ከውስንነታችን የተነሣ በአመለካከታችን ልንስትና ትክክል ያልሆኑ አሳቦችን ልናስተላልፍ እንችላለን። ወደ ቃሉ በቀረብን መጠን የመሳት እድላችን የጠበበ ይሆናል።
- 2) ጥንቃቄ የሚጠይቁና አወዛጋቢ ጉዳዮች በቅደም–ተከተላዊ ትምህርት ዓውድ በቀላሱ ሊስተናገዱ ይችላሉ። እንግዲህ መፌታት ያለባቸው ችግሮች መነሻ የሚያገኙት ቃሉና ሰባኪው ግንባር ለግንባር ሲገናኙ ነው።
- 3) ሰዎች በቀጥታ ከእግዚአብሔር ቃል *ጋ*ር እ*ንዲገ*ናኙ ያደር*ጋ*ል። ለየግል የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናታቸው ምሳሌ እንዲሆናቸው ከሰባኪው *ጋ*ር ትምህርቱን ይመረምሩታል።

ምንም እንኳ ለዘመናችን ሰባኪ ትንተናዊ ስብከት ዓይነተኛ ድጋፍ ቢሆንም (በቀሪው የዚህ መጽሐፍ ክፍልም የምንጠቀመው ይህንኑ ስልት ነው)፥ ሊጠቀሱ የሚገባቸው አያሌ ችግሮች አሉ።

- 1) ዶክትሪናዊ ጉዳዮች በርእስ–ጉዳያዊ ዘዴ በተሻለ ሁኔታ ሊዳሰሱ ይችላሎ።
- 2) ምንባቡንና ዓውደ–ንባቡን ለማወቅ ከሚያስፈልገው ቅድመ–ሁኔታ የተነሣ ስብክትን ለማዘጋጀት ብዙ ጊዜ ይወስዳል።
- 3) አንድን ምንባብ ከጉባኤው ችግሮች ጋር ማጣጣሙ ይበልጥ አስቸጋሪ ነው። ይሁን እንጂ፥ መሥራት ይቻላል፤ እንዴት ሊሠራ ይችላል? ለሚሰው ፕያቄ መልሱ ለስብክት የሚሆነውን መጽሐፍ በጥንቃቄ መምረጥ ነው።

ትንተናዊ ስብክት መጠቀም ያለብን ብቸኛ የስብክት ዓይነት አይደለም። ርእሰ-ጉዳያዊና ትሪካዊ ዘኤዎችን መጠቀምን ተማር። ነገር ግን ትንተናዊ ስብክትን መሠረታዊ አድርግ። ይህ በኋላ ርእሰ-ጉዳያዊና ትሪካዊ ስብክቶችን በምታዘጋጅበት ጊዜ የመጽሐፍ ቅዱስን ምንባብ በሚገባ ለመጠቀም እንድትችል ስለምረዳህ በማናቸውም የአሰባበክ ስልት ውጤታማ ትሆናለህ።

ይበልጥ ለማሰላሰል

እስኪ ልብሀን እስኪቦጠቡጥ ድረስ ስለነካህ ስብክት አስብ። ምን ዓይነት የአሰባበክ ስልት ነበር? እንዲነካህ አስተዋጽኦ ያደረጉት ሌሎች ነጥቦች ምን ምን ነበሩ? አንተ ለመጠቀም ስለምትፌልገው ዓይነት ስብክት ማለጽ።

- It conveys the biblical revelation of God and His will. As humans with all our limitations we will err in our judgments and make faulty pronouncements. The closer we stay to His Word the less prone we will be to err.
- 2) Touchy or sensitive issues are easier to handle in the context of sequential teaching through a passage. Thus, the problems dealt with come from the Word versus from the preacher.
- 3) It puts people directly in touch with the Word of God. They investigate the text along with the preacher so as to have a model for their own Bible study.

Although expository preaching should be the mainstay of today's pastor (and is the method employed for the remainder of this workbook) several problems should be noted.

- 1) Doctrinal issues sometimes are best treated by the topical method.
- 2) It takes more time for sermon preparation because of what is required to know the text and the context.
- 3) Matching a passage to needs of the congregation is more difficult. However, it can be done and the answer as to how to do that is in using great care in selecting a book for preaching.

Expository preaching is not the only style to be used. Learn to use topical and narrative. But make expository your fundamental method. It will then influence your use of topical and narrative so that you will be thorough in your handling the biblical text, no matter what style of sermon you choose.

For further thinking -

Think about preaching that impacted you the most. What style of preaching was it? What other factors contributed to its impact on you? Describe the kind of preaching you would want to do.

ምዕራፍ 4

ምንባቡን *መረዳት፣* ምልክታ

መጽሐፍ ቅዱሳዊ ስብከት ምንድነው? መጽሐፍ ቅዱሳዊ «ስብከት» ሲባል መሠረቱን በአስተማማኝ «ሥነ–ትርጓሜ» ላይ ካሳረፈ «ሥነ–ገለጣ» የሚመነሞ የመጽሐፍ ቅዱስ «ትንተና» ነው። እንዚህ ክምንባቡ ጥናት *ጋር* የሚዛመዱ ጠቃሚ ቃላት ናቸው። የሚያስተላልፉት መልእክት ምን ይሆን?

ብያኔ

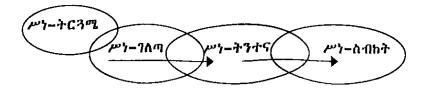
ሥነ-ተንተና (Exposition) የአንድን ምንባብ ፍች ወይም ዓላማ ማሳወቅ ነው። አንድን ምንባብ በግምገማዊ መንገድ ለማብራራት ስንሻ ስብክታችን (የመልእክት መዋቅር) ምን እንደሚሆን ይገልጻል።

ሥነ-ገለጣ (Exegesis) የሚለው ቃል «መምራት ወይም ጣውጣት» ማለት ነው። የመጽሐፍ ቅዱሳዊውን ምንባብ ትክክለኛ ትርጓሜ በማሳወቅ ዓላማ ላይ የተመሠረተ የሥነ-ትርጓሜው መርሆዎች አጠቃቀም ነው። በአመዛኙ የምንባቡን ቃላት (በመጀመሪያ ቋንቋው ያሉትን ቁልፍ ቃላት) እና ስዋሰዋዊ ግንኙነቶችን በመመርመር ላይ ያተከረ ነው።

ሥነ-ትርጓሜ (Hermenentics) «ሥነ-ገለጣ የሚጠቀምባቸውን ሕግጋት የሚፈታ የሥነ-መለኮት ክፍል» ነው። ሥነ-ትርጓሜ ሥነ-ገለጣ የሚጠቀምባቸውን ዘዴዎች፥ ደንቦችና መርሆዎችን ያዘጋጃል።

የሥነ-ትርጓሜ ምሳሌዎች፥ (1) መጽሐፍ ቅዱስ ከራሱ ጋር የሚደጋገፍ ወይም የሚስማማ ነው። (2) መጽሐፍ ቅዱስ ራሱ ራሱን ይፈታል። (3) በመጀመሪያ በዓውደ አሳቡ ትርጓሜ ጀምር። (4) የጽሑፉን ተፈጥሮአዊ ወይም ተለምዶአዊ አመሠራረትና ፍንጭ (ማለትም ዘይቤያዊ ወይም ቀጥተኛ አተረጋንም) መክተል ይገባል።

እርስበርሳቸው ያላቸው ግንኙነት እንደሚከተለው ሊገለጽ ይችላል:-

Chapter 4

UNDERSTANDING THE TEXT: OBSERVATION

What is biblical preaching? Biblical "homiletics" means that there is "exposition" of Scripture, which in turn, results from good "exegesis" that is dependent on reliable "hermeneutics." These are important terms related to the study of the text but what do they mean?

DEFINITIONS

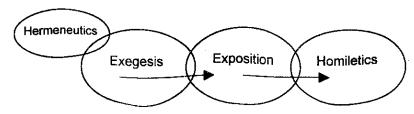
Exposition is the setting forth of the meaning or purpose of a text. It describes what happens in our **homiletics** (sermon construction) as we seek to explain a text analytically.

Exegesis is a word meaning "to lead or bring out." It is the application of hermeneutical principles to a biblical text for the purpose of declaring its exact meaning. It is usually a technical examination of the *terms* of the text (key words in the original language) and grammatical relationships of the text.

Hermeneutics is "that branch of theology which defines the laws applied by exegesis." It develops the methods, rules and principles, and exegesis applies them.

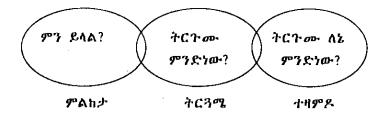
Examples of hermeneutical principles are: (1) Scripture is consistent with itself. (2) Scripture interprets itself. (3) Begin with the meaning in its context first. (4) The natural or usual construction and implication of a writing should be followed (i.e. metaphorical or literal interpretation).

Their relationship to each other could be illustrated this way:

Preaching for Life Change

አንድን መልእክት ስናዘጋጅ አካሄዳችን ከሥነ-20ጣና ሥነ-ትር3ሜ ተነሥተን ወደ ስብክት መዋቅር መድረስ ነው። ይህን አካሄድ በቀላሱ ለመረዳት ሦስት ጥያቄዎችን ማንሣት ይጠቅማል:-

የሥነ-ገለጣ ሥልታችን «ሰዋስዋዊ-ታሪካዊ» ነው። ምክንያቱም ይሀ አካሄድ የመጽሐፍ ቅዱስ ጸሐፊዎች ለማስተላለፍ ካሰቡት ትክክለኛ ትርጉም ላይ ለመድረስ የሚጥር ስለሆነ ነው። ይህ ደግሞ በጊዜው በነበረው ታሪካዊ ዓውድ ውስጥ በሚታዩት ሰዋሰዋዊ መርሆች የሚወሰን ነው ።

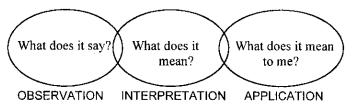
የአንድ ምንባብ አጠናናችኝ ሦስት ክፍለ–አካላትን ያካተተ ነው። እነዚህም ምልክታት አተረጓጎምና ተዛምዶ ናቸው። ሥነ-ገለጣችን እንደ «ምልክታ» አካል የምናከናውነው ተባባር ነው። ይህ ሥነ-ቃላዊ (lexical) እና ሰዋሰዋዊ (syntactical) ጥናትን የሚጠይቅ ነው። ምልክታ በሥነ-ቃላቱ ትርጉም ሳይ ተፅዕኖ የሚያሳርፈውን ታሪካዊ መነሻም ያካትታል። ይሁንና የስብከት ዝግጅት ሥራ ከሌሎች የምትወስደው ሳይሆን የራስህ ሥራ መሆን ይገባዋል። በምልክታ ደረጃ ላይ ስለ ምንባው ጥያቄዎችን ለመጠየቅ ልመድ።

የምንባቡ ምልክታ - ምን ይላል?

ምንባቡን ማንበብ

የምንባቡን ሥረ-መሠረትና ቃላት ከጣጥናትህ በፊት፥ በራሱ በምንባቡ በሚገባ ተሞላ። የምንባቡን የአሳብ ፍሰት እስክምትጨብጥ ድረስ በተቻለህ መጠን በርካታ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉሞችን በመጠቀም ደግመህ ደጋግመህ አንብበው። ይህን በምታደርግበት ወቅት ምንባቡን በመለኮታዊ አሠራሩ የጻፈው መንፈስ ቅዱስ መረዳትህን እንዲያበራልህ ጸልይ። ከፍሎን በምታነብበት ጊዜ በታሪኩ ውስጥ የሚገኙትን ሰዎች በዓይነ-ሕሊናህ ተመልከታቸው። ስሜቶቻቸው ምንድናቸው? የተጻፈው ለአንተ ቢሆን ኖሮ፥ ምን ዓይነት ስሜት ይኖርህ ነበር?

Our approach in constructing a sermon will be to move from our exegesis and exposition to our homiletics. A simple way to understand this approach is to ask three questions:

Our study of the biblical text has three elements: OBSERVATION. INTERPRETATION, and APPLICATION. As part of "observation" we use a method of exegesis called the "gramatico-historical" method because it seeks to arrive at the precise meaning which the writers of Scripture intended to convey. This is determined by the principles of grammar in the context of history.

Thus, this method will require a lexical study (terms) and a syntactical study (grammar). It will also include historical background affecting the meaning of the terms. You will find this method listed as one of the three kinds of analysis we should use of the text. As a reminder. the initial work for the sermon must be your own work and not something you take from others. The best advise in working through the various stages of analysis is - learn to ask questions of the text.

OBSERVATION of the text -- What does it say?

Reading of the text

Before you study the text's background and terms, saturate yourself with the text itself. Read and re-read the passage as many times using as many translations as possible to catch the flow of the text. As you do, pray that the Holy Spirit who inspired the text will also illumine your understanding. As you read, try to imagine the people in the story. What are their feelings? If this was written to you, what would you be feeling?

If you have ability to read Greek (or Hebrew) it is important to read your preaching passage in the original in order to develop familiarity

- 21 - Preaching for Life Change

የግሪክ (ወይም ዕብራይስፕ) ቋንቋ ማንበብ ክቻልህ፥ ክምንባቡ ጋር ዝምድና ለመፍጠር የምትሰብከውን ክፍል መጽሐፍ ቅዱስ በተጻፈበት የመጀመሪያ ቋንቋ ማንበቡ ጠቃሚ ነው። በገዛ ቋንቋህ (በአፍ መፍቻህ) ካነበብህ በኋላ ይህን ማድረጉ የላቀ ጠቀሜታ ይኖረዋል። ለዚህም ምክንያቱ የረቀቀ የግሪክኛ እውቀት ክሌለህ፥ አሳቦቹ ቁንጽል ሊሆኑብህ ስለሚችሉ ነው።

ታሪካዊ ሥረ-መሠረት (ዳራ)

ይህ በዚያን ዘመን የነበረውን ባሕላዊና አካባቢያዊ ሁኔታ እንደገና ማዋቀር በመሆኑ፥ ከጥናቱ እጅግ አስደሳች አካላት አንዱ ሊሆን ይችላል። ይህ የምንባብህን አተረጓንም አቅጣጫ የሚሰጥ ብቻ ሳይሆን፥ ለስብክትህ የማብራሪያ ምንጭ ሊሆን እንደሚችልም ትገነዘባለህ።

ጸሐፊው ሊያስተላልፍ የፈለገውን አሳብ ለመረዳት ስለ ጸሐፊው፥ አንባቢዎች፥ ከተማው፥ ቤተ ክርስቲያን፥ ባሕሎችና ስለ ሴሎችም ታሪካዊ መረጃዎች ሐቆችን ፌልግ። የመረጃ ምንጮችህ የመጽሐፍ ቅዱስ ኢንሳይክሎፒዲያ ወይም መዝገበ ቃላት፥ የመጽሐፍ ቅዱስ ማብራሪያዎችና የመልከዓ ምድር ጥናት መጻሕፍት (ኢትላስ) ናቸው። ዋልተር ሊፌልድ ሲጽፍ፥ «ሰባኪው ብዙ [ታሪካዊ] ትአይንት ባቀረበ መጠን፥ ጉባኤው መጽሐፍ ቅዱሳዊውን ሁኔታ ይበልጥ ሊገነዘብ ይችላል። የአንድን ሁኔታ ሃይማኖታዊና ምሁራዊ አመለካከት ይበልጥ በተረዳን መጠን፥ የመጽሐፍ ቅዱስን መልእከት በተሻለ ደረጃ ልንረዳና ለዘመናችን ልናዛምድ ኢንችላለን።»

ፊልጵስዩስ 3፡20 ይህ የምንባብ ማንዛቤያችንን እንዴት እንደሚጨምር የሚያሳይ ምሳሌ ነው፤ «አገራችን በሰማይ ነውና፥ ከዚያም ደግሞ የሚመጣ መድኃኒት እርሱም ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን እንጠብቃስን።» ፊልጵስዩስ የሮማ ኃያላን የሚያስተዳድሯት አነስተኛ ከተማ ነበረች። ከተማዩቱ የሮማ ቅኝ ግዛት ነበረች። ይህ ማለት በፊልጵስዩስ የሚገኙ ሮማውያን በሮም ውስጥ እንዳሉ ያህል ሙሉ መብትና ጥቅም ያገኙ ነበር። ጳውሎስና የፊልጵስዩስ ሰዎች እንዚያን ልዩ መብቶች መቋደስና መደሰት ምን ማለት እንደሆነ ያውቁ ነበር። ስለዚህ «አገራችን በሰማይ ነው» ብሎ ሲጽፍላቸው ወደ አእምሮአቸው የሚመጣው መልእክት ምንም እንኳ በምድር ላይ ብትኖሩም፥ እንደ ሰማያዊ ዜጋ በመኖር በመልካም ዕድሎቻችሁ ተደሰቱ ለማለት እንደፈለን ነው።

ሥነ-ጽሑፋዊ ምርመራ

የሚከተሉት የምንባቡን ትርጉም ፈልቅቆ ለማውጣትና *ባ*ላዊ ምልክታ ለማ**ግ**ኘት ጠቃሚ *ሙ*ሣሪያዎች ናቸው። እነርሱም የሥነጽሑፋዊ ምርመራ አካላት ሲሁኑ፥ እንደየ ምንባቡ ሁኔታ ጠቀሜታቸው ይለያያል። with the text. It is best to do this after you have read it in your own language (mother tongue). Unless you are very proficient in Greek, the ideas will tend to be choppy.

Historical background

This can be one of the most enjoyable parts of the study because you begin to reconstruct the culture and living environment of that day. You will find that this not only guides your interpretation of the text but becomes a source of illustrations for your sermon.

Look for facts about the writer, the readers, the city, the church, the customs and other historical data the help you understand intent of the writer. Your sources of information will be a Bible encyclopedia or dictionary, commentaries, and atlas. Walter Liefeld writes: "The more stage scenery the preacher provides, the more easily the congregation can identify with the biblical circumstances. The more we understand the religious and intellectual currents of a situation, the better we can understand and apply the biblical message to our own day."

Philippians 4:20 is an example of how this helps our understanding of the text - "For our citizenship is in heaven, from which we also eagerly wait for the Savior, the Lord Jesus Christ." Philippi was a Roman outpost. This city was a colony of Rome which meant that Romans had all the rights and privileges as if they were physically in Rome. Paul and these Philippians knew what it was like to enjoy those special privileges so when he wrote to them "our citizenship is in heaven" it would say to them, live as a citizen of heaven and enjoy your privileges even though you still live here on earth.

Literary-rhetorical Analysis

The following are useful tools in unlocking the meaning of the text and drawing personal observations from the text. They are part of a literary analysis and will vary in usefulness to a particular passage.

Setting - This is asking the questions of who? what? where? when? how? and why? so as to understand the context. Use your imagination to get into scene of what is happening in the text. Who is he writing

መቼት – ይህ ዓውደ-ንባቡን ለመረዳት እንደ ጣን? ምን? የት? መቼ? እንዴት? እና ለምን? የሚሎትን ፕያቄዎች መጠየቅ ነው። በምንባቡ ውስጥ የሚከሰተውን ትእይንት ለማየት ምናብህን ተጠቀም። የሚጽፈው ለማነው? ምን ዓይነት ስሜት አደረበት? በዚያ ዓይነት መንገድ ምላሽ የሚሰጠው ለምንድነው? ይህን ለአንተ ሲናገር ብትሰማ ምን ዓይነት ስሜት ይሰማህ ነበር? ወዘተ.

ድግግምሽ – ደራሲው ያንኑ ቃል ለምሳሌ «ቅዱስ» የሚለውን በተደጋጋሚ ሲጠቀም በጸሐፊው አእምሮ ዋንኛ ጭብጥ መሆኑን የሚያንጸባርቅ ነው። ይህ ደግሞ በምንባቡ ውስጥ ያለውን አጠቃላይ ጭብጥ ያንጸባርቃል። በፊልጵስዩስ «ደስታ» የሚል ዓይነት የቃል አቀራረብ 16 ጊዜ በግልጋሎት ላይ ውሷል። ቀደም ባለው ምንባብ ደግሞ አራት ጊዜ ተከስቷል። በዚህኛው ላይ የሚያሳየው የምንባቡን ጭብጥ ሳይሆን፥ ጳውሎስ ጭብጡን አስመልክቶ የለጠውን ምላሽ ነው። በፊልጵስዩስ 1፡18 ላይ ያለው ክፉ ዕጣ የገጠመው ሰው የሚሰጠው ምላሽ ነው።

ቀጣይነት – ድግግሞዥን ስትክታተል ደራሲው ለተመሳሳይ ምክንያቶች የተጠቀጣቸውን ተቀራራቢ ቃላትንም ፈልግ። ለምሳሌ፡- በፊልጵስዩስ 1:12–16 «እስራቴ፥» «በእስራቴ ላይ መክራን ሊያመጡብኝ፥» «ያለ ፍርሃት እንዲነግሩ… » የሚሉትን የጳውሎስ አባባሎች ክፊልጵስዩስ 1:28– 30 ጋር ማነፃፀሩ «…በተቃዋሚዎች አትደንግጡ» «ስለ እርሱ ደግሞ መክራ ልትቀበሉ እንጂ…» ብሎ ለምን መናገር እንደቻለ ለመረዳት ይረዳናል።

ማንጻጸር – በምንባቡ ውስጥ ያሎትን ተቃራኒ አሳቦች ቃኝ። በሎቃስ 7፡3 የመቶ አለቃው ኢየሱስ ክርስቶስ ቤቱ መጥቶ ባሪያውን እንዲፈውስለት ሲለምን ይታያል። ሆኖም ግን በ7፡6 ላይ ደግሞ መቶ አለቃው «በቤቴ ጣራ በታች ልትገባ አይገባምና አትድክም» ይላል። ይህ ስለመቶ አለቃውና እምነቱ ምን ይነግረናል? ይህ የፊልጵስዩስ ምንባብ የኃፍረትንና የድፍረትን ተቃርኖ በአንድ ላይ ይዞአል። ይህ በምንባቡ ውስጥ በተጠቀሱት ሰዎች አማካኝነት የሚንጸባረቀው እንዴት ነው?

ማመዳደር – በማርቆስ 4 በአፌር ዓይነቶች ላይ እንደተደረገው ያለ ንጽጽር መኖሩንም ተመልከት። ፊልጵስዩስ ምዕራፍ አንድ ሰዎች ለመስበክ የሚነሣው ባቸውን የተለያዩ ውስጣዊ መነሻዎች ያነጻጽራል።

ማብራሪያ – በማርቆስ ምዕራፍ አራት ኢየሱስ ክርስቶስ በሰጠው ምሳሌ ስለ መሬት ዓዶነቶች እንዳብራራው፥ ምንባቡ የራሱን ገለጻ ይሰጣል? አንዳንዴ «እንደ» የመሳሰሎ የአገላለጽ ሥልቶችም ግል*ጋ*ሎት ላይ ውለዋል። ፊልጵስዩስ 1፡27 ክእርሱ በኋላ ያለውን ሁሉ ወደሚገልጸው ሐረግ እኛን ለማድረስ … «እንድትቆሙ» የሚል ቃል ይጠቀማል፤ to? What was he feeling? Why would he respond that way? How would you have felt if you heard him say this? etc.

Repetition - When the author uses the same terms such as the word "holy" it could reflect a major theme in the mind of the writer and thus in the overall theme of this text. In Philippians the word form of "joy" is used 16 times and in the passage previously used, it occurs four times. In this case it does not indicate the theme of the text but something of the response of Paul because of the theme. In Phil. 1:18 it is a response that one chooses in the face of adversity.

Continuity - Look for similar words used by the author for the same reasons as looking for repetition. For example, when you take Paul's words: "chains," "add affliction to my chains," "speak without fear" in Phil.1:12-16 and compare them with verses 28-30 it helps us understand why he could say "not...terrified by your adversaries" and "granted...to suffer for His sake."

Contrast - Look for opposites in the text. Luke 7:3 has the centurion pleading with Jesus to come to his house and heal his servant. However, in 7:6 the centurion says "I am not worthy that You should enter under my roof." What does this tell us about the centurion and his faith? Our Philippian passage contains the opposites of being ashamed and being bold. How is it reflected through the people referred to in the text?

Comparison - Look for comparisons made between things as in Mark 4 with the kinds of soils. Philippians 1 makes the comparison of motives for preaching.

Explanation - Does the text give its own explanation such as in Mark 4 where Jesus explains the parable of the soils? Sometimes a device of instrumentation is used, such as a "so that," which indicates an explanation. I saw Phil. 1:27 using a "so that" to bring us to the clause explaining all that proceeded -- "so that...with one mind striving together for the faith of the gospel."

Look for the "Structural Pattern" of the text.

Direction of thought - Look for the main topics or concerns of the author so as to get his direction of thought. For example in

...etc.

የምንባቡን «መዋቅራዊ ቅርጽ» ፈልግ።

የአስተሳሰብ አቅጣሜ – የአስተሳሰብ አቅጣሜውን ለማግኘት የደራሲውን ትኩረት ወይም ዋና ዋና ርእሰ–ጉዳዮችን ፌልግ። ለምሳሴ በፊልጵስዩስ ጳውሎስ በሕዝቡ አንድነትና ክርስቶስን በመስበክ ጸንተው በመቆማቸው ላይ ያተኮረ ይመስላል። «በምንባቡ ውስጥ ዋናው አሳብ ምንድነው?» የሚሎትን ዓይነት ጥያቄዎች ጠይቅ። «መንፈስ ቅዱስ ይህን ምንባብ እዚህ ያስቀመጠው ለምንድን ነው?» በአሳቦቹ ፍሰት ይህ ምላሽ እንዴት ይገኛል?

ለክፍሎ ርእስ ስጥ – የምታጠናው ምንባብ አንድ ዋንኛ ጭብጥ አለው። ይህን ጭብጥ በጥቂት ቃላት ለመግለጽ ሞክር። ለምሳሌ ፌልጵሲዩስ 1፡12– 30 ያለውን «ክርስቶስን ለመስበክ ቅድሚያ መስጠት» ብዬ ርእስ እሰጠዋለሁ።

ሰአንቀጾቹ ርአስ ስጥ – በምንባቡ ውስጥ አያንዳንዱ አንቀጽ የጎላ አሳብ አለው። ለያንዳንዱ አንቀጽ በጥቂት ቃላት ርእስ ስጥ። አዲሶቹ ትርጉሞች በአብዛኛው የግሪኩን የአንቀጽ አከፋፈል ስልት አላቸው። ለምሳሌ እነ ኤን.አይ.ቪ.፥ ኤን.ኤ.ኤስ.ቢ. ሊጠቀሱ ይችላሎ። ጎርደን ፊ እንደሚሉት፥ አንድን ምንባብ ለመረዳት «አንቀጾቹን ማስላሰል» ያሻል።

ይሁንና፥ ምናልባት «በአሳብ አክፋፈል» መሥራቱ የበለጠ ሊጠቅም ይችላል። ለምሳሌ፥ እንደ አራት ነጥብና ድርብ ሰረዝ የመሳሰሎ ሥርዓተ ነጥቦች የተሻለ የአሳብ አክፋፈል ሊያቀርቡ ይችላሉ። ለአሳብ ክፍሎች ርእስ መስጠቱ ምንባቡ የሚያቀርበውን ጭብዋ ጨምቀህ እንድታወጣ ይገፋፋሃል። የምንባቡን ዓበይት ክፍፍሎች ለማግኘት ጣር።

የቅድ*ሙን* የፊልጵስዩስ ምንባብ በመጠቀም የሚከተሉትን ርእሶች መስጠት እችላለሁ፡–

- ቁ. 12-13 መከራዎች ክርስቶስን ይሰብካሉ
- ቁ. 14 መከራዎች ሌሎች ክርስቶስን እንዲሰብኩ ያበረታታሉ።
- ቀ. 15-18 የስብከት ውስጣዊ ዓላማ
- ቁ. 19-20 ለመስበክ የሚደፍር ፍላጎት ወዘተ.

ሰዋሰዋዊ-ታሪካዊ የአተረጓጎም ምርመራ

በቃላት ላይ የተመሠረተ ሥነ-ገለጣ

በቃላት ላይ የተመሠረተ ጥናት ዓላማው ደራሲው በቃላት አጠቃቀም ለመግለጽ የፌለገውን አሳብ ለመረዳት ነው። ይህ «ቃላት» በሥረ–መሠረቱ ወይም በዓውደ–ንባቡ ያላቸውን ፍች ለማወቅ የሚደረግ ጥናት ነው። Philippians, Paul seems to be concerned about their unity and their need to stay focused on preaching Christ. Ask questions of the text, such as, What is the controlling idea? "Why did the Holy Spirit put this text here?" How is that answered in terms of the flow of ideas?

Title the segment - The passage of your study has a dominant theme. Try to state that in a few words. For example, I would title Philippians1:12-30 "the priority of preaching Christ."

Title the paragraphs - Each paragraph in the passage has a dominant idea. In a few words give a title for each paragraph. The newer translations have paragraph divisions that usually follow the paragraphs of the Greek text. eg. NIV, NASB. Gordon Fee says to "think paragraphs" in order to understand a text.

It is probably more helpful though to work with "units of thought" so punctuation such as periods and semicolons will provide better divisions. Titling units of thought forces you to get to the main ideas being expressed. Try to arrive at the main divisions of the text.

Using the same Philippians passage I would give the following titles:

Desire of boldness to preach

v. 12-13	Trials - they preach Christ
v. 14	Trials - encourage others to preach Christ
v. 15-18	Motives for preaching

Grammatico-Historical Analysis

Lexical Exegesis

v. 19-20

The purpose of a lexical study is to arrive at what the author is meaning through his use of words. This is a study of the "terms" of the text, as they are defined by their background or context.

The hermeneutical principle for this is: the nearer the context, the more likely it is that the words are used in the same sense.

Not every word needs to be studied, but key words or terms need to be listed and defined. For example, the words underlined in Phil. 1:10 would be the terms needing study:

Preaching for Life Change

ለዚህ ፕናት የሚሰጠው ሥነ–ትርጓሜያዊ መመሪያ፥ ዓውደ–ንባቡ በቀረበ መጠን የቃላቱ በአንድ ዓይነት መንገድ ከባልጋሎት ላይ መዋላቸውም እውነት እንደሆነ የሚያስረዳ ነው።

ሁሉም ሳይሆን፥ ቁልፍ ቃላት ተለቅመው መጠናት አለባቸው። ለምሳሌ በፊልጵስዩስ 1:0 የተሰመረባቸው ቃላት ጥናት ያስፈልጋቸዋል።

«ለክርስቶስ ቀን... ቅኖችና አለነውር የሚሻለውን ፈትናችሁ ትወዱ ዘንድ ፍቅራችሁ በእውቀትና ማስተዋል ሁሉ ክፊት እያደገ... »

በፊልጵስዩስ 1:10 በተጠቀሰው ምሳሌ «ለክርስቶስ ቀን» የሚለውን ሐረግ ከጥቅስ ማውጫዎችና ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ውስጥ አውጥቶ መመልከት ይቻላል። የእንግሊዝኛ ማብራሪያዎች በጣም ፅሞናዊ ከሆኑት እስከ ሃያሲያን (ሙያውያን) ይደርሳሉ። አንተ ግን በምንባቡና በሥረ-መሠረቱ መካከል ሳለው ችግር የበለጠ ግንዛቤ ሊያስጨብጡህ ስለሚችሉ ሃያሲያን ማብራሪያዎችን ለመጠቀም ሞክር። በዚህ የሥነ–ገለጣ ደረጃ የምታነበው ድምዳሜ ላይ ለመድረስ ሳይሆን ከምንባቡ *ጋር* ለመተዋወቅ ነው ።

በቃላት ጥናትህ የሚከተሉትን ነገሮች ፌልጣ፡– 1) ተመሳሳይ ቃል ~ ይህ በመጽሐፉ ውስጥ በተደ*ጋጋሚ ያገለገለን* ተመሳሳይ ቃል የሚያመለክት ነው። (ለምሳሌ፥ ፓናሲያ የሚለው ቃል ከሴሎች የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት ሁሉ በላይ በ1ኛ ተሰሎንቄ ውስጥ ተደጋግሞ ቀርቧል።) 2) የተለያዩ መልኮች – ይህ የአንድ ቃል ወይም ሥርወ–ቃል የተለያዩ መልኮችን ወይም ቅርጾችን የሚያሳይ ነው። ለምሳሌ በፊልጵስቶስ 4፡13 «ኃይል» የሚለው ቃል *ዱናሚስ* ከሚለው ቃል የመጣ ነው። ስለዚህ «ብርታትን የሚሰጠኝ ክርስቶስ» የሚለው አባባል «ክርስቶስ ኃይሎን ያፈስልኛል» የሚል አሳብ ሊኖረው ይችላል። 3) ያልተለመዱ ቃላት – ለምሳሌ በ**ግ**ሪኩ *ኤዶልክሪኔዶስ* የሚል ቃል በፊልጵስ**ዩ**ስ 1:10 «ቅኖች» ተብሎ ተጠቅሷል። የቃሉ መሠረታዊ ትርጉም «በፀሐይ ብርሃን የተፈተነ» ማለት ነው። በዚያን ዘመን አጭበርባሪ ነጋዴዎች የተሰነጠቁ ማሰሮዎችን ሰም ሞልተው ቀለም ይቀቡ ነበር። ብልህ ገዥዎች ግን ስንዋቅ መኖሩን ለማወቅ ማሰሮዎችን ወደ ፀሐይ ብርሃን ከፍ አድርገው በማየት ይፈትኑ ነበር። ስለዚህ ቅንነት የሚለው አሳብ በእግዚአብሔር «ብርሃን» ፊት እውነተኛ ሆኖ መገኘትን ያመለክታል። በዚህኛው ጥናት ላይ ጊዜህን በሙሉ እንዳታጠፋ መጠንቀቅ አለብህ። በርካታ ቃላት ብዙ የጥናት ሰዓቶችን ይወስዳሉ። በምንባቡ ትርጉም ላይ ተፅዕኖ የሚያሳድፉትን ቁልፍ ቃላት መመርመርን ተለጣመድ።

የቃላት አገባብ ሥነ-ገለጣዊ ጥናት

የዌብስተር መዝገበ ቃላት የቃላትን አገባብ፥ «ቃላት ሐረሳችን፥ አንቀጾችን ወይም ዓረፍተ ነገሮችን ለመመሥረት የሚዋቀኑበት መንገድ» ሲል

"that you may approve the things that are excellent, that you may be sincere and without offense till the day of Christ..."

Sources are: lexicons, Greek dictionaries and commentaries (e.g. Word Pictures in the New Testament by Robertson), an expository dictionary (e.g. Vine's Expository Dictionary of New Testament Words), a computer program called Gram Chord, concordances, Bible dictionaries (e.g. for definition of weights) and as the last source, English commentaries.

In the example of Phil. 1:10 the term "day of Christ" would be looked up in concordances and Bible dictionaries. English commentaries range from being very devotional to being critical (technical). Try to use critical commentaries because they will give greater insight into the problems of the text and background. At this stage of exegesis you are not reading for conclusions but for familiarity with the text.

In your lexical study look for:

- (1) The same word used repeatedly in the book. (For example, parousia is used in 1 Thessalonians more than any other book in the New Testament.)
- (2) Different forms of the same verb or root word. For example the word for "strengthen" in Phil 4:13 is a variation of the word for power, dunamis. Thus, "Christ who strengthens me" can have the idea of Christ who pours power into me.
- (3) Unusual words such as eilikrineis used in Phil 1:10 as "sincere." Its root meaning is "tested against the sunlight." Pots that had cracks were filled in with wax and painted over by unscrupulous merchants in those days and the wise shopper held the pot up to the sun to test for cracks. So being sincere carries the idea of being authentic when judged against God's "light."

As a caution, be careful not to use all your time on this part of the study. Too many terms can consume excessive hours of study. Learn to discern the key terms that affect meaning.

Grammatical Exegesis

The next step after studying the meaning of words (terms of the text) is to study how they fit together - grammatically and structurally. The ይፈታዋል። በምንባቡ ውስተ የሚገኙትን ቃላት ፍች ካጠኑ በኋላ ቀጣዩ እርምጃ አወቃቀራቸውን ማጥናት ነው። በቃላት መካከል ያለው ዝምድና ትርጉም ሊሰጥና አንዳንኤም የምንባቡን ቃላት ጥርት አድርጎ ለመፍታት ያገለግላል። በቃላት መካከል ያለው ዝምድና ስዋሰዋዊና አወቃቀራዊ በመባል ለሁለት ይከፈላል።

ስዋሰዋዊ – ይህ የግሡን ጊዜ ፍች ወይም የባለቤቱን ሁኔታ፥ የጠቃሽ– አመልካችን መኖር ወይም አለመኖር ጠቀሜታ፥ የዓረፍተነገሩን የቃላት አሰላለፍ ትርጓሜ፥ የመስተጻምርን ጠቀሜታ፥ ወዘተ. የሚያካትት ነው።

በአንድ ወይም በሌላ *መንገ*ድ ጠቀሜታ ያላቸው ስዋሰዋዊ ዝምድናዎች ብቻ ሊጤት ይገባል።

የስዋሰዋዊ ጥናት ምንጮች የግሥ ጊዜን፥ የስም ምድብ፥ መስተጻምር፥ ወዘተ. ትርጉም የሚሰጡትን አንዳንድ የስዋሰው መጻሕፍት ያጠቃልላሉ። የሥነ–ገለጣዊ ሥልት ማብራሪያዎች በጣም የሚያገለግሉ ምንጮችህ ሊሆኑ ይችላሉ።

ለዚህ የስዋስው ትምህርት የሚጠቅም ምሳሌ ከጣቴዎስ «ታላቁ ተልእኮ» ከሚባለው የጣቴዎስ 28፡19-20 ክፍል ልንመለከት እንችላለን። በእንዚህ ሁለት ጥቅሶች የተጠቀሰው ግልጽ ትእዛዝ «ደቀ መዛሙርት አድርጓቸው» የሚለው ነው። ሌሎች የአንቀጽ ቅርጾች ይህንኑ አሳብ የሚያነሉ ቅጽሎች ናቸው። ስለዚህ ትኩረት የሚደረገው ደቀ መዛሙርት በማድረጉ ላይ ነው። በመሄጓችን አንድ ነገር እንደምናደርግ ተገምቷል፤ ሰዎችን ደቀ መዛሙርት እናደርጋቸዋለን፤ ይኽውም በጣዋሙቅና በጣስተማር ነው።

አመቃቀራዊ – ይህ በአንድ በኩል ስዋሰዋዊውን የሚመስል ሲሆን፥ ልዩ የሚያደርገው ደግሞ ወደ ፍችው የሚደርሰው የአሳብ ክፍሎችን በመመርመር በመሆኑ ነው። ይህ በአብዛኛው የሚከናወነው ዓበይት አንቀጾችንና ንዑሳን አንቀጾችን አወቃቀር በመመርመር ወይም የምንባቡን ዋና ዋና አጽንአቶች በማዋናት ነው።

ዓበይት አንቀጾች ወይም ዓበይት አባባሎች የአሳቦቹን ዝምድና ለማሳየት በሥዕላዊ ሁኔታ እስካልቀረቡ ድረስ የአንድ ምንባብ መልእክት ጥርት ብሎ የማይታይባቸው ጊዜያት አሎ።

አንዳንድ ጊዜ የአሳቡን አካሄድ ለማሳየት ዓበይት ጉዳዮችን መዘርዘሩ እጅባ ጠቃሚ ነው። (ፊልጵ. 1:12–18)

> የጳውሎስ አስራት **ወንጌ**ልን ያስፋፋል አንዳንዶችን ያ**ደፋፍራ**ቸዋል ሴሎች ከተሳሳተ አነሳሽ ዓላማ የተነሣ ክርስቶስን ይሰብኩታል የጳውሎስ ትኩረት ! – የክርስቶስ መሰበክ

relationship between words can give meaning and in some cases help define more precisely the terms of the text. This is sometimes called "syntactical exegesis." This includes such things as the meaning of the tense of the verb or the case of the noun, the significance of an article's presence or absence, the interpretation of the word order of the sentence, the importance of a conjunction, etc.

Only those grammatical relationships which are significant in some way should be included.

Sources for grammatical studies include: grammar books which give some interpretation of verb tenses, noun cases, conjunctions, etc. Commentaries of the exegetical style will prove to be your greatest resource.

An example of what is gleaned from a grammatical study is Matthew 28:19,20 which is the "Great Commission." The only finite imperative in these two verses is "make disciples." The other verb forms are participles. So the emphasis is to make disciples. And in our going - something assumed that we do - we are to make disciples by baptizing and teaching.

Structural - This is somewhat similar to grammatical yet unique in that it seeks to arrive at meaning by examining the relationship of units of thought. This is usually done by some kind of structural analysis of main clauses and supporting subordinate clauses, or by studying main affirmations of the text.

There are times when the meaning of a passage doesn't become clear until the main clauses or main affirmations are diagramed in a visible way to show the relationship of ideas.

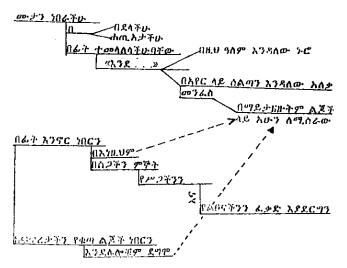
Sometimes the most helpful way is to just make a list of the main affirmations so as to show their direction of thought. (Phil. 1:12-18)

Paul's trials advance the gospel causes some to be courageous wrong motives of others for preaching Paul's focus – Christ is preached

አንዳንድ ጊዜ ምንባቡ በጣም የተወሳሰበ ይሆንና የአሳቦችን ዝምድና በተሻለ መልኩ ለማየት ሥዕላዊ የአወቃቀር ገለጻ የሚሻል ይሆናል። ይህን ዘዶ ለመጠቀም ዓቢይ አንቀጹን (ባለቤትና ግሥ ያዘለውን) በመፈለግ ጀምር። ወይም ምንባቡ ረዥም ከሆነ ዓቢይት መልአክቶችን – ምን ማድረግ እንዳለብን ወይም ምን እንደሚደረግልን የሚገልጹትን አሳቦች በመለየት… ከዚያም በገላጭ ሐረነቻቸው ወይም ንዑስ አንቀጾቻቸው አማካኝነት ሥዕላዊ ገለጻ ማድረግ ነው።

ዘዴው በቀላሉ ንዑስ አንቀጾች ከዓቢይ አንቀጾች ሥር መምጣታቸውን ለማሳየት መስመሩን ወደ ውስጥ ገባ አድርን መጀመር ወይም ዲያግራሙን መሣል ነው። ዋናው ቁም ነገር በምንባቡ ውስጥ የአሳቦችን ዝምድና ማግኘቱ ነው።

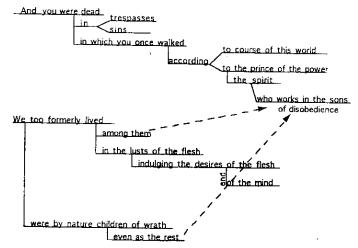
በተቻለ መጠን ነገሮች ለእይታ ጉልህ እንዲሆኑ መስመሮችን ወይም አንዳንድ መልክዓ–ምድራዊ ሥዕሎችን ተጠቅሜ አሳቦችን እገልጿለሁ። የሚከተለው የኤፌሶን 2:1፥2 መዋቅራዊ ምርምር ምሳሴ ነው።

ከዚህ ትንተና ሊወጣ የሚችለው አንድ ምልክታ «በዚህ ዓለም ካለው ኑሮ» (በዓለም ሥርዓት ውስጥ ከመኖር) እና ከራሱ «ከዓለም ገዢ) የሚመነጭ የኃጢአት ስበት መኖሩ ነው። የኃጢአታችንን ምክንያት በሰይጣን ላይ ልንደፈድፍ፥ ደግሞም እርሱ በእኛ ላይ ያለውን ተፅዕኖ ሽምጥጥ አድርገን ልንክድ አንችልም። በተጨማሪ «በሰማያዊ ስፍራ ከእርሱ ጋር አስቀመጠን» በማለት በፊት «የነበርንበትን» አሁን ካለንበት ጋር ያነጻጽራል። ሙታን ነበርን፤ በሥጋችን ምኞት በፊት እንኖር ነበርን፤ የቁጣ ልጆች ነበርን፤ አሁን በክርስቶስ የሆንነው ግን እንደዚህ አይደለም። Sometimes the text is more complicated and needs a structural diagram to better see the relationship of ideas. To use this method start by looking for the main clauses (has a subject and a verb) or in longer passages, the main affirmations -- clauses stating what we should do or what we are promised -- and diagram them with their descriptive phrases or subordinated clauses.

The method can be simply indenting subordinate clauses under the main clause or drawing an actual diagram. The important thing is to see the relationship of ideas in the text.

I like to make things as visual as possible so I draw lines showing relationships or find some geometric figure that illustrates the ideas. The following is an example of my structural analysis of Ephesians 2:1,2.

One possible observation from this analysis is that there is a pull of sin coming from both the "course of the world" (living in the world's system) and from the "prince of the power" himself. We cannot lay the fault of our sins on Satan nor should we overlook the influence he has on us. It also describes what you "were" in contrast to what we are now – "seated with Christ in the heavenlies." We were dead, we formerly lived in lusts, we were children of wrath, but that is not what we are now in Christ.

ሥርዓታዊ-መጽሐፍ ቅዱሳዊ ምርምር

በሴሎች ምንባቦች «ሥርዓታዊ ቅርጾች» ፈልግ። ይህ ምርመራ ሥነ~ መለኮታዊ ወዋነትንና ክርስቶስን ያማክለ የምንባብ ትኩረት መኖሩን ያስሳል።

ተመሳሳይ ምንባቦች – ምንባብህ በሌሎች ምንባቦች ተመሳሳይ ሥነ– መስኮታዊ ጽንሰ–አሳብ ወይም ታሪክ ካለው፥ የአሳብ አንድነቱን ለመረዳት እነዚያን ምንባቦች አንብብ። የሥነ–ትርጓሜ መመሪያህ መጽሐፍ ቅዱስ እርስ በርሱ እንደሚስማማ ይናገራል። ስለሆነም፥ በምንባብህ ውስጥ ያለውን ትምህርት ያጸናል ወይም ጠለቅ ያለ ማብራሪያ ያክልበታል።

በስብክትህ እነዚህን ተመሳሳይ ምንባቦች ልታጣቅስ ወይም እንደ ተጨማሪ ማብራሪያ ለመጠቀም ትሻ ይሆናል። ይሁንና፥ ስብክትህ በመስበኪያ ምንባብህ ላይ መልሕቅ እንደጣለ እርግጠኛ ሁን። በምንባብ አመራረፕህ ቁጥብ በመሆን፥ አድማጮችህን ክጥቅስ ወደ ጥቅስ እንዳይመላለሱ አድርግ።

የምታጣቅሳቸውን ተመሳሳይ ምንባበች በሙሉ ለመጠቀምህ ወይም ጭራሽ ላለመጠቀምህ ይህ አስፈላጊ የምንባብ ምርመራ አካል ነው። አድማጮችህና አንተም እንደ ሰባኪነትህ የምትሰብከው ስብከት ሥነ– መለኮታዊ ወግነት ያለው ለመሆኑ አርግጠኞች መሆን ይገባችኋል።

ክርስቶስን ያማስስ አጽንኦት – ስለ ክርስቶስ የሚናገረው አዲስ ኪዳን ብቻ ነው ወይስ ከአጠቃላይ መጽሐፍ ቅዱስ ክርስቶስን መስበክ እንችላለን? ሁለት ተስፋ የራቃቸው ደቀ መዛሙርት በፋሲካ ማለዳ በኤማሁስ መንገድ ላይ ሲሄዱ ኢየሱስ ባገኛቸው ጊዜ ስለተከሰተው ነገር የተመዘገበውን ታሪክ ከሎቃስ ምዕራፍ 24 ውስጥ ብንመለክት፥ ለዚህ ጥያቄ ምላሽ እናገኛለን። «ነቢያትም የተናገሩትን ሁሉ ከማመን ልባችሁ የዘገየ» ነበር ያላቸው። እየተቆጣቸው አልነበረም። አባባሉ የመጽሐፍ ቅዱስን መልእክት አምብርቱን ስታችሁታል ማለቱ ነበር። ሉቃስ ቀጥሎ እንዲህ ይለናል፤ «ከሙሴና ክነቢያት ሁሉ ጀምሮ ስለ እርሱ በመጻሕፍት ሁሉ የተጻፈውን ተረጎመላቸው።»

ደቀ መዛሙርቱ ሁሉ በአንድ ላይ በነበሩበት ወቅት ኢየሱስ ተገልጠ እንዲህ አላቸው፤ «ከእናንተ ጋር ሳለሁ በሙቤ ሕግና በነቢያት በመዝሙራትም ስለ እኔ የተጻፈው ይፈጸም ዘንድ ይገባል ብዬ የነገርኋችሁ ቃሌ ይህ ነው።» ተከታዩ የሎቃስ ዘገባ «በዚያን ጊዜም መጻሕፍትን ያስተውሉ ዘንድ አእምሮአቸውን ከፈተላቸው» ይላል።

የምንሰብክበት የምንባብ ክፍል ብሎይም ይሁን አዲስ በጥናታችን ወቅት ፍላንታችን ይኽው ሊሆን ይገባል። የመጻሕፍት ምስክርነት ወደ ክርስቶስ

Systematic-biblical Analysis

Look for the "systematic patterns" in other texts. This analysis searches for theological consistency as well as the Christ-centric focus of the text.

Parallel passages – If your passage has a theological concept or a story that is similar in other texts, read those passages to understand its total unity of thought. Your hermeneutical principle is that Scripture is consistent with itself. It will affirm the teaching of your passage or give it further explanation.

In the sermon you may wish to refer to these parallel texts or to use them as illustrations, but be sure that you keep your sermon anchored in the preaching passage. Be selective in your choice of other texts and do not have your audience jumping around from text to text.

This is an important part of the analysis of the passage whether you actually use all or none of the parallel texts you look at. Your listener and you as the preacher need to be assured of the theological consistency of what you are preaching.

Christ-centered focus – Does just the New Testament speak of Christ or can we preach Christ from all of Scripture? If we look at the account in Luke 24 where on Easter morning Jesus meets two discouraged disciples walking the road to Emmaus, we can find our answer. He said they were "slow of heart to believe all that the prophets have spoken." He was not scolding them. Rather he was saying they had missed the heart of the message of Scripture. They had missed what could give them hope. Luke then tells us: "And beginning with Moses and all the Prophets he explained to them what was said in <u>all</u> the Scriptures concerning himself."

When all the disciples were together Jesus appeared to them and said: "This is what I told you while I was with you. Everything must be fulfilled that is written about me in the Law of Moses, the Prophets and the Psalms." Luke's next comment is: "Then he opened their minds so they could understand the Scriptures."

ማመልክት ከሆነ እንዲህ ብለን ልንጠይቅ ይገባናል፤ በዚህ ምንባብ ክርስቶስ የተሰበከው እንዴት ነው?

የእግዚአብሔር መገለጥ ዓላማው እኛን ወደ ክርስቶስ ማምጣት ከሆነና እርሱ ደግሞ የመጻሕፍት ሁሉ እምብርት ከሆነ፥ ምንባባችን እንዴት የእርሱን ሙሉ እይታ እንደሚያሳይ ማሰብ አለብን። አንዳንድ ምንባቦች ወደ ክርስቶስ የሚያመለክቱት በትንቢታዊ መንገድ ነው። ለዚህ ምሳሌ የሚሆነው በሚክተለው ሁኔታ የሚያሳርገው መዝሙር (16) ይሆናል፤ «ሁልጊዜ እግዚአብሔርን በፊቴ አየዋለሁ፤ በቀኙ ነውና አልታወክም። ስለዚህ ልቤን ደስ አለው ምላሴም ሐሴት አደረገች…» ስለ ማን ነው የሚናገረው? የሐዋርያት ሥራ 2፡27 ክፍሎ ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ እንደሚያመለክት ይጠቅሳል። ይህም አሳቡን ግልጽ ያደርገዋል።

አንዳንዶቹ ምንባቦች እንደዚህ ግልጽ አይደሎም። አንዳንድ ጊዜ ክርስቶስ ስለተነገረው ነገር ምሳል ወይም ለተነገረው ነገር መሬጸሚያ መንገድ ሆኖ ይቀርባል። ምድሪቱን እንዲወርስ የእግዚአብሔር ቃል ለኢያሱ (ኢያሱ 1)፥ «እኔ ከአንተ ጋር ነኝና አትፍራ» በሚል ማበረታቻ ነበር የመጣው። ይህ እንዴት ክርስቶስን ሊያመለክት ይችላል? ለእኛ «አማጉኤላችን» (እግዚአብሔር ከእኛ ጋር) እርሱ ነው። ከጎናችን መጥቶ «አትፍሩ» የሚለን አምላክ እርሱ ነው።

ኤድመንድ ክላውኒ እንዲሀ ሲል ጽፎአል፤

በልምምጻችን ላይ ማትኮር ይበልጥ ተጣባራዊ ወይም ሰዎች ያሉበትን ተጨባጭ ሁኔታ በትክክል እንደሚዳስስ አድርገን ብናስብ ይኽ ስሀተት ብቻ ሳይሆን ደጎንነት የእግዚአብሔር ሥራ እንደሆነ የሚገልጸውን ኃይለኛ የወንጌል እውነትን ማግለል ጭምር ይሆናል። እምነትን በሰው ሕይወት ውስጥ የምናቀጣጥለው ስለ እምነት በመግለጽ ሳይሆን ስለ ክርስቶስ በመግለጽ ነው... የፍቅር እሺታ ወይም መታዘዝ የሚፈለው ክዚህ ዓይነት የፍቅር ግንኙነት ነው። ልክ እንደ እምነት ሁሉ ፍቅርም በሰው ውስጥ የሚሰርጸው የእምነታችን ጀጣሪና ፌጻሚ የሆነውን ኢየሱስ ክርስቶስን በመመልከት እንጂ፥ ራስን በመመርመር አይደለም። እርሱንም የምንወደው አስቀድሞ ስለወደደን ነው፤ ክልባችን የሚፈነጥቀው የእርሱ ፍቅር ነው።

በአምልኮአችን አንዳንድ ጊዜ፥ «ጌታ ሆይ፥ ዓይኖቻችንን ክፈትልን፥ ኢየሱስ ክርስቶስን ልናይ እንወዳለን» እንላለን። ዳሩ ማን ይህ የእግዚአብሔርን ቃል ለመስጣት የሚመጡ ሰዎች ፍላንት ነው። መጻሕፍት ሁሉ በአንድም በሌላም መንገድ ወደ ኢየሱስ ያመለክታሉ። ሁሉንም የሚያጋፕመው ማዕከል እርሱ ነው – ስለዚህ የጥናትህና የስብክትህ ሙዘትና ትኩረት ኢየሱስ ክርስቶስን መስበክ ይሁን። That needs to be our desire as we study our sermon text – whether Old or New Testament. If the witness of Scripture is to point to Christ then we need to ask: how is Christ preached in this passage?

We need to be careful of not forcing typology or superimposing meaning that was not intended. However, I think the greater danger is being like the disciples on the Emmaus road and not believing what Scripture has revealed about Christ.

If the purpose of God's revelation is to bring us to Christ, and if He is the center-point of all Scripture, then we need to see how our passage brings Him into clear view. Some passages point to Christ in a prophetic way. One example would be Psalm 16 which concludes with: "I have set the LORD alway efore me. Because he is at my right hand, I shall not be shaken. Therefore my heart is glad and my tongue rejoices ..." Who is it talking about? Acts 2:27 quotes this as pointing to Jesus. It is becomes very obvious.

Some passages are not as obvious. Sometimes Christ becomes the example of what is spoken about or becomes the means to accomplish what is said to us. When the word of the Lord came to Joshua to possess the land (Joshua 1) it came with the encouragement, "do not be afraid for I am with you." How does this point to Jesus? He is the one who is our "God with us." He is God coming alongside of us and saying "do not be afraid."

Edmond Clowney writes:

If we mistakenly think that focusing on our experience is more practical or reaches men where they live, we will overlook the overwhelming gospel fact that salvation is God's work. We do not kindle faith by describing it but by describing Christ. ... The obedience of love flows from that faith relation. Like faith, love is kindled not by introspection but by looking to Jesus, the Author and Finisher of our faith. We love because He first loved us; it is the love of God that is shed abroad in our hearts.

In our worship we sometimes sing, "Open our eyes Lord, we want to see Jesus," yet that is the need of those who come to hear God's

*ማ*ጠቃለያ

የምንባቡን ትርጉም ለዘመናችን አድማጮች ከመቀየሳችን በፊት ለመጀመሪያዎቹ አድማጮች በተሰጠበት ጊዜ መደነበረው ትርጉም መድረሱ ፍጹም ወሳኝ ነው። ይህ በላቀ ሁኔታ ሊሠራ የሚችለው ሦስቱን የምርመራ መሣሪያዎችንን በመጠቀም ነው። ይሁንና፥ ምልክታን በተመለከተ ቀላሱ ምክር ሁለንተናህን ዘልቆ እስኪሞላህ ድረስ ምንባቡን ደግመህ ደጋግመህ ማንበብ እንደሚገባህ ነው።

«የሰባኪያን ንጉሥ» የተባለው ሲ. ኤች. ስፐርጀን የሚከተለውን ምክር ሰጥቷል፤ «ወደ ምንባቡ መግባት፥ እና ትርጓሜንና ዝምድናዎቹን ማግኘት፥ ወዘተ. ከዚያም ከተዘፈቅሁበት በኋላ፥ ወደ ውስጤ ሰርጾ እንዲያረሰርሰኝ በውስጡ መንጋለልን አወዳለሁ።» የሚለውን ሁሉ ማመን የምንችለው ያኔና ያኔ ብቻ ነው። ለመስበክም የምንዘጋጀው ያኔና ያኔ ብቻ ነው።

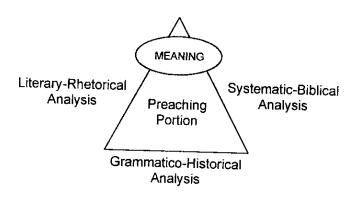
ደረጃ 1 – ከምንባቡ የተገኙት ምልክታዎች

የምልክታ መሣሪያዎችን በመጠቀም ክፊልጵስዩስ 1፡12–30 ምልክታዎችን አካሂድ። የምዕራፍ አንድን ዓውደ–ንባብ ማንበብ እንዳለብህ አትዝንጋ። Word. All of Scripture will point to Jesus in some way. He is the center that holds it all together – so make the climax of your search - and your sermon - the focus of preaching Jesus!

SUMMARY

Arriving at the meaning of the text as it was given to the original audience is absolutely essential before we can determine its meaning for our audience today. This is best done using our three tools of analysis. However, the simplest advice on doing observations of the text is read and re-read it until you feel it saturates your entire being. Then learn to ask questions of the text.

C.H. Spurgeon who was called the "Prince of Preachers" gave this advice: "I like to get a text, and find out its meanings and bearings, and so on, and then after I have bathed in it, I delight to lie down in it, and let it soak into me." Then, and only then, are we ready to believe all that it says. Then, and only then, are we ready to preach.

Step 1 - Observations from the text

From the text of Philippians 1:12-30 make observations using the tools of observation. Also be sure to read the context of chapter 1.

Preaching for Life Change

ምዕራፍ 5

ምንባቡን ጣደራጀት፣ ትርጓጣ

እስከዚህ ድረስ ባለው ሂደታችን፥ ምልከታ ማካሄዱ ጸሐፊው ለማለት የሚፈልገውን አሳብ እንድትረዳ ምንባቡን ከተለያዩ አቅጣጫዎች ለመመልከት እንድትችል ረድቶሃል። ምልክታ ወደ ትርጉም ሳትገባ አማናዊነትን ጠብቀህ ለመቆየት የሞክርህበት የመረጃ ማስባለብ ደረጃ ነበር። መረጃዎቹን በሙሉ ሳትሰበስብ መተርጎም ወደተሳሳተ ድምዳሚ ሊያደርስህ ይችል ነበር። ይሁንናት ይህን የጥናት ደረጃ ካጠናቀቅህ በኋላ በጸሐፊው ዘመን ለነበሩና ለእኛም ምንባው ምን ፍች እንደሚሰጥ ለመተርጎም አሁን ዝግጁ ትሆናለህ።

ምንባቡን መተርጎም - ምን ፍች ይሰጣል?

ለመጀመሪያዎች አንባቢያን ምን ፍች ሰጠ?

ለመጀመሪያዎቹ አንባብያን እያንዳንዱ ምልክታህ ምን ጠቀሜታ እንዳለው ራስህን ጠይቅ። ጸሐፊው ለእነርሱ ይል የነበረውን በምናብህ ተመልክተው። ለነርሱ የሚያስፈል*ጋቸ*ው ምን ነበር? ጸሐፊው ይል ስለነበረው የተማርኸውን ሁሉ በአንድ ላይ ለማሰባሰብ እንዲረዳህ ምልክታዎችህን «ቅንብር» መጻፉ ጠቃሚ ነው።

ቅንብር

ቅንብር ይህ ሁሉ መረጃ የምንባቡን ዋንኛ አጽንኦት አጉልቶ በሚያወጣና ጸሐፊው የሚለውን አመክኒዮአዊ በሆነና በማይቋረጥ መልኩ ትርጉም እንዲሰጥ አድርሳ ማዋሃድ ነው። ቅንብር የግሪክ ቃል ወይም የስነ-ቃል አባባል ሳይኖረው፥ የዚህን ጥናት ውጤት የሚያቀርብ ነው። የሚገለጸውም እንደ ልቅ ዓረፍተ ነገር ቀጣይነትን በጠበቀ ትረካዊ ሥልት ነው።

የቅንብሬ ምሳሌ ከፊልጵስዩስ 1:9-11 የተወሰደ ነው። ይህም ምንባቡን የሚፈታና ከዓውደ-ንባቡ ትርጉሙን ለመወሰን የሚረዱትን ምልከታዎች ሊያወጣ ይገባዋል።

9) ጳውሎስ ለእነርሱ በመተጣመንና በደስታ እንደሚ ጸልይላቸው ካስታወሰ በኋላ፥ እንዴት እንደሚጸልይላቸው በትክክል ይነባራቸዋል። ከተቃዋሚ ወንድሞች ጋር የገጠሙትን ተማል፥ ራሳቸው በዚያ ውስጥ እንዳይፈተኑ የነበረባቸውንም ውጥረት ስለሚያውቅና በወንጌል የወለዳቸው

Chapter 5:

ORGANIZING THE TEXT: INTERPRETATION

To this point in our process, observation has allowed you to take a look at the text from various perspectives so that you understand what the writer was trying to say. Observation was a fact-gathering stage where you tried to remain objective without interpretation. To interpret before you had all the facts could lead to inaccurate conclusions. However, having completed this stage of your study you are now ready to interpret what it meant to the writer's audience and what it means to us.

INTERPRETATION of the text - What does it mean?

What did it mean to the original readers?

Ask yourself, what is the significance of each of your observations to the original audience. Try to imagine the writer saying it to them. What would be important to them? As a way to pull together all that you have learned about what the writer was saying, it is helpful to write out a "synthesis" of your observations.

SYNTHESIS

A synthesis combines all of this information into a meaningful form that brings out the principal emphasis of the passage and will explain what the author is saying in a logical and continuous form. It will contain no Greek words or technical terminology but will give the result of this study. It is expressed in a running, narrative style like a paraphrase.

My example of a synthesis will be taken from a study of Phil. 1:9-11. It should interpret the text as well as draw from the context those observations that help determine meaning.

ልጆቹ እንደመሆናቸው በክርስቶስ እንዲያድጉ በመሻት፥
በሚከተለው መልክ ይጸልይላቸዋል፤ በውኃ ሙላት ጊዜ
መንዝ ሞልቶ ዳርቻዎቹን እንደሚያጥለቀልቅ የፍቅራቸው
መጠን አድጎ ለሌሎች እንዲፈስ። 10) በጎውን ከክፉው
ለመለየት ይችሎ ዘንድ ሁሉንም ነገር እንዲፈትኑ፥
መለኪያቸው ዓለም የምታደርገው ሳይሆን በእግዚአብሔር
መለኪያ ሲመዘን በላቀው ነገር ላይ እንዲያርፍ። ባሕርያቸው
ሲፈተን ያለ ነውር እንዲሆኑ፥ ማንም ስለምንም
የማይከሳቸው ቅኖች ወይም ማልጾች እንዲሆኑ። 11) ጳውሎስ
ይህን አሳብ እንዲህ በማለት ያጠቃልለዋል፦ እነዚህን ነገሮች
ከተሠሩ ከፍተኛ የጽድቅ ፍሬ ታከማቻላችሁ፤ ይህም ሲባል
የመልካም ሥራ ብዛት ማለት ሳይሆን በውጤቱ በመጨረሻ
የእግዚአብሔርን ክብር የሚያጎላ ጽድቅ ማለት ነው።

ቅንብርህን በጽሑፍ ማስፈሩ ከሁሎም የተሻለ ጠቀሜታ አለው፤ ይሁንና፡ ይህንን ባታደርግ እንኳ የምንባቡን ምልክታ በማምጣት ግለጸው። ቅንብርህን ሳትሠራ መልእክትህን በአስተዋጽኦ መልክ የማዘጋጀት ግፊት እንዳያሸንፍህ ተከላከል። ምልክታህን በምትሠራበት ጊዜ የአስተዋጽኦ አሳቦች ሊመጡልህ ይችላሉ። ነገር ግን ትርጉሙን በግልጽ እስካልተረዳህ ድረስ መዋቅሩን ለመሥራት ዝግጁ አትሆንም። ቅንብር ሊሠራ የሚተረው ቀጥሎ ለሚነሣው ጥያቄ መሠረት የሚሆን ፍችን በሚሰጥ መልኩ የአሳብን አቅጣሜ ማስጨበጥ ነው…

ዛሬ ለእኛ የሚሰጠን ፍች ምንድን ነው?

ምንባቡ ለመጀመሪያ ክፍለ ዘመን አንባቢ ያስተላልፍ ክነበረው ኢሳብ ከልተነሣን ወደተሳሳተ ትርጓሜ እንሳባለን። ነገር ግን ያንኑ ትርጓሜ ከዛሬው የሃያኛው ክፍለ ዘመናችን ጋር ካላዛሙድን ሥራችን የተሟላ አይሆንም። «በጊዜ በተገደበ ምንባብ» እና «በጊዜ በተገደበ አድማጭ» መካከል ያለውን ክፍተት ለመድፈን መንፈስ ቅዱስ በአጠቃላይ መርሆዎች ለሁለቱም የሚናገረውን ማግኘት አለብን… ይህም በጊዜ ያልተገደበን እውነት ክምንባቡ ማውጣት እንዳለብን የሚያመለክት ነው።

በማጠቃለያው፥ በመጀመሪያ ጸሐፊው ለማለት በፈለገው አላብ ላይ እናተኩርና «ምን ማለቱ ነው?» ብለን እንጠይቃለን። በዚህ ደረጃ ላይ ንምጋሚዎች በመሆን ወደ ጸሐፊው ዓላማና ወደ አሳቦቹ ሥነ–ገለጣዊ አስተዋጽኦ እንደርሳለን። ከዚያ በመቀጠል እየተገለጠ ባለው ዋንኛ እውነት ላይ በማተኮር፥ «እውነት ነው ወይ?» እና «ለዛሬስ ዘመን እውነት ነው?» በሚሉ ጥያቄዎች አማካኝነት እንመዝናለን። አሁን ወደ ቅንብሩ እየገባን ነው፤ ማለትም የተማርነውን ወደ አጠቃላይ መርሆዎች ወይም እውነቶች እየሰበሰብን ነን ማለት ነው። በዚሁ አጽንኦት ሥነ–ገለጣዊ አስተዋጽኦአችን ተክልሶ ወደ ሥነ–ትንተናዊ አስተዋጽኦነት ይለወጣል። የመጨረሻው ደረጃ በዛሬው ዘመን አድማጭ ላይ ያተኩርና «ምን ልዩነት

(9) Paul, having reminded the reader of his confident and joyful prayer for them, goes on to tell precisely how he prays for them, Knowing of their struggle with critical brethren and the temptation to be critical themselves and also wanting them to become mature in Christ as his children in the gospel, he prays this way: That their capacity for love would grow and overflow to others as a river overflows its banks in a flood. (10) That they would test everything so as to discern the good and the evil and make their standard not what the world was doing but what was excellent by God's standards. And that they would be sincere or transparent so that when held up against any test of their character they would prove to be blameless, no one able to accuse them of anything. (11) Paul concludes this by saying that if they work at these things then the result will be a bumper crop of righteousness, not in the plural sense of a lot of good deeds, but in the singular sense of -- righteousness being the result which would ultimately cause God's glory to be recognized.

It is best to write out your synthesis, but even if you don't, talk it through bringing in the observations of the text. Resist the temptation to outline your message before doing a synthesis. Outline ideas will come while doing your observations but you are not yet ready for structure until you are clear on the meaning. What the synthesis is trying to do is give the direction of thought in an interpretive style so as to provide the basis for asking the next question....

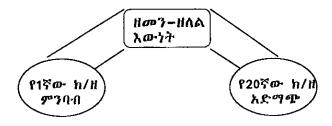
What does it mean to us today?

We will have faulty interpretation if we do not start with what the text was saying to the first century listener, but we will have incomplete interpretation if we do not take it to what it means to us today as twentieth century listeners. To bridge the gap between the "time-text" and the "time-listener" we need to find what the Holy Spirit was saying in general principles to both -- we must find the *timeless truth* of the passage.

In summary, we first focus on the author's intent and ask, "What does it mean?" At this stage we are being analytical and will arrive at the purpose of the author and our **Exegetical Outline** of his ideas. We then focus on the main truth being expressed and test it with the question, "Is it true?" and "Is it true today?" We are now being synthetical in that we are synthesizing or summarizing what we have

ያመጣል?» በማለት ይጠይቃል። በዚህ ደረጃ ላይ በጣም ተማባራዊ የሆነ ቋንቋ እንጠቀማለን። ደግሞም አድማሜችን በሚሰማውና ከምንባባችን የወጡት መርሆዎች ሊፈቱት ወደሚችሏቸው ችግሮች እንደርሳለን። ይህም የመዋቅረ ስብክታችን አስተዋጽኦ መሠረት ይሆንልናል።

ሥነ–1ለጣዊ ሥነ–ትንተናዊ መዋቅረ ስብከት

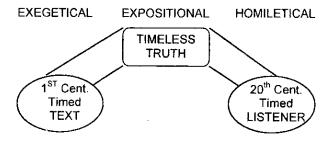
የምንባቡ (የስብክት ክፍል) ዓላማ

ምልክታችንን በማቀናበር የተርጉም ሥራችንን ከጀመርን ወዲያ የሚቀጥለው ደረጃ የስብክት ክፍሎን ዓላማ መቀመር ይሆናል። ብዙ መጻሕፍት ይህ ማዕከላዊው አሳብ ወይም ጭብጥ የሚገለጽበት ደረጃ እንደሆነ ይናገራሉ። ጄይ አዳምስ እንዲህ ያሉ አመለካከቶች «የአንድን ሰው አስተሳሰብ ወደ ተሳሳተ መስመር በመቀልበስ ስብክትን ከትምህርት ቤት 'ሌክቸር' በትንሹ የሚሻል ነገር ያደርጉታል» ይላል።

አዳምስ የሚመርጠው በምንባቡ ዓላማ ላይ ማተኮርንና በስብክቱ ውስጥ የሚገኝ ነገር ሁሉ ከዚያ ዓላማ እንዲወጣ ማድረግን ነው። ይህን በተመለክተ እንዲህ ይላል፦

> በስብክት ውስጥ ማንኛውም ነገር… ጽሑፍ ወደ አስተዋኦነት መቀናበር፥ ስልቱ (አገላለኤ)፥ አቀራረቡ (የድምፅና የሰውነት አጠቃቀም)… ዓላማውን የሚያሳለብቱና ተመልሰውም በዓላማው የሚገዙ መሆን አለባቸው፤ ማንኛውም ነገር መንፈስ ቅዱስ በምንባቡ ውስጥ ሊል የፈለገውን ሊያራምድ ይገባዋል።

የምንባቡ ዓላማ የስብክቱን ዓላማ እንዲቀርጽ (እንዲወስን) የማድረጉ አካሄድ በጣም ቀላልና ጠቃሚ ሆኖ አገኘዋለሁ። ይህ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ለምን ተካተተ? መንፈስ ቅዱስ እንድንሰማ የፈለገው ነገር ምንድነው? ብለህ ጠይቅ። ዓላማውን መለየት ክቻልን፥ በመሠረቱ ገዥ አሳቡን ለመያዝና የስብክቱን አሳብ ለመ**ግለ**ጽ እንዘጋጃለን። learned into general principles or truths. With this focus, our exceptical outline is revised to become our **Expositional Outline**. The final stage will focus on the audience of today and ask, "What difference does it make?" Here we will be very practical in our language and will arrive at a problem which our listener is feeling and which our principles from the text will solve. This forms our **Homiletical Outline**.

THE PURPOSE OF THE PASSAGE (Preaching Portion)

Having begun our interpretation with a synthesis of our observations the next step is to formulate the purpose of the preaching portion. Most textbooks would take this step as stating the central idea or theme. Jay Adams feels such concerns "deflect one's thinking into wrong channels and debase preaching to little more than a lecture."

Adams prefers to focus on the purpose of the passage and let everything in the sermon develop from that purpose. He states:

Everything in the sermon--the organization of the material into an outline, the style (language used), the delivery (use of voice and body)--should contribute to, and therefore be conditioned by, the purpose; everything must further the Holy Spirit's intention in the passage.

I find an advantage to the simplicity of just looking for the purpose of the passage and then letting that shape the purpose of the sermon. Ask: Why was this included in Scripture? What was the Holy Spirit wanting us to hear? If we determine the purpose we are in essence capturing the controlling idea and preparing to state the proposition of the sermon.

የብዙ ሰባኪያን ጉድለት ወደ አንድ ማዕከላዊ አሳብ መድረስ አለመቻላቸው ነው፤ ይህ ደግሞ መልእክታቸውን ዓላማ-ቢስ ያደርግባቸዋል። አንዳንድ ደራሲያን ስብክቶች በርካታ አሳቦችን እንደሚይዙ ይናገራሉ። ሃዲን ሮቢንሰን፥ «ስብክቶች ብዙ አሳብ ከመሸክማቸው ስኬታማ ሳይሆኑ የሚቀፍት አንዳንድ ጊዜ ብቻ ነው፤ በአብዛኛው ግን የማይዛመዱ አሳቦችን ስለሚጠቀሙ ለፍሬ አይበቁም» ብሏል። ፌተናው እንግዲህ እነዚህ አሳቦች እርስ በርሳቸው እንዲት እንደሚዛመዱ መረዳቱ ነው።

ሮቢንሰን በመቀጠል እንዲህ ይላል፤ «ከሰንበት ሰንበት በርካታ ምእመናን የሰባኪውን መሠረታዊ አሳብ ምን እንደሆነ ለመናገር ሳይችሎ ከቤተ ክርስቲያን ይወጣሉ። ይህም የሚሆነው ሰባኪው ራሱ አሳቡን በሚገባ ለመግለጽ ብዙም ስለማይጨነቅበት ነው።» ወይም በቀላልና አጭር አባባል፥ «በመድረክ ላይ የሚበተን ጭጋግ አዳራሹን የሚሸፍን ደመና ይሆናል።»

በመዋቅረ ስብክት መጻሕፍት ከሁሉም በላይ የሚጠቀሰው አባባል ጄ. ኤች. ጆዌት ስለ ስብክት ካስተማረው የተገኘው ቀጣይ አሳብ ሳይሆን አይቀርም።

ምብጡን በአጭር እምቅ ዓረፍተ ነገር አጥርተን ለመግለጽ
እስክምንችል ድረስ፥ የትኛውም መልእክት ለሰበካም ሆነ ለጽሑፍ
ዝግጁ አልሆነም የሚል እምነት አለኝ። ያንን ዓረፍተ ነገር
ማግኘቱ በጣም ከባድ፥ ብዙ ጥረትን የሚጠይቅና እጅግ ፍሬያጣ
ሥራ መሆኑን በጥናቴ ደርሼበታለሁ። ዓረፍተ ነገሩን ለማበጃጀት
ራስን ማስገደድ፥ የትኛውንም ድብልብል፥ የተዛቡ፥ የተዛንፉ፥
አሻሚ ቃላት ማስወገድ፥ ማዕከላዊ አሳቡን ጥርት ባለ ትክክለኝነት
የሚገልጽ ቃላትን ማሰብ። በእርግጥ ይህ ድርጊት በስብክት
ዝግጅት ወቅት እጅግ ተፈላጊና ወሳኝ ከሆኑት ነጥቦች አንዱ ነው።
የዚህ ዓይነቱ ዓረፍተ ነገር የጠፍ ጨረቃን ያህል ግልጽና ጉልህ
ሆኖ እስኪወጣ ድረስ የትኛውም ስብክት መሰበክ ወይም መጻፍ

ስብክትን ወደ አንድ ብቸኛ ዓረፍተ ነገር የማስከኑ ችሎታ የምንባቡን ዓላማ ከመጨበፕ የሚመነጭ ነው። መንፌስ ቅዱስ ይህንን ምንባብ እንድንሰማው ለምን እንዳካተተው መናገር ከቻልህ ዓላማውን አግኝተሃል። ጸሐፊው አድማጮቹን «ሌላውን እንኳ ባትሰሙ ይህን ስሙ…» እያለ የሚማፀንበትን ወደ ምንባብህ ወይም ዓይነ–ሕሊናህ ማምጣት ከቻልህ ዓላማውን ደርሰህበታል ማስት ነው።

ያ ብቸኛ ዓረፍተ ነገር የመልአክትህን አስኳል የሚገልጽና በስብክት ዝግጅትህም የማዕዘን ድንጋይ የሚሆን ነው። ብዙው ስብክት ዓላማ ስለሚያጣ ሕይወት የለውም። አንተም በስብክትህ ውስጥ በሆነ ስፍራ ላይ፥ «ሌላውን እንኳ ባትሰሙ፥ ቢያንስ ይህንን ስሙ!» ብለህ የምትማፀንበት አሳብ ሊኖርህ ይገባል። The inadequacy of many preachers is that they do not arrive at one main idea which in turn, leaves them without a purpose for their message. Some authors have said that sermons often contain too many ideas. Haddon Robinson says that "sermons seldom fail because they have too many ideas; more often they fail because they deal with unrelated ideas." The challenge is to find how these ideas relate to each other.

Robinson goes on to say: "Sunday after Sunday men and women leave church unable to state the preacher's basic idea because the preacher has not bothered to state it himself." Or to say it in one little quip: "A mist in the pulpit is a fog in the pew."

The most quoted statement in homiletics texts has to be this one of J.H. Jowett from his Yale lectures on preaching:

I have a conviction that no sermon is ready for preaching, not ready for writing out, until we can express its theme in a short pregnant sentence as clear as a crystal. I find the getting of that sentence is the hardest, the most exacting, and the most fruitful labour in my study. To compel oneself to fashion that sentence, to dismiss every word that is vague, ragged, ambiguous, to think oneself through to a form of words which defines the theme with scrupulous exactness—this is surely one of the most vital and essential factors in the making of a sermon; and I do not think any sermon ought to be preached or even written, until that sentence has emerged, clear and lucid as a cloudless moon.

The ability to distill the sermon into a single sentence comes from capturing the purpose of the passage. If you can say why the Holy Spirit included this for our hearing, what concerns caused the text to be written, you have the purpose. If you could imagine the author pleading with his audience and saying, "If you don't hear anything else, at least hear this..." -- you would have the purpose.

That single sentence would also express the heart of your message and will become the cornerstone in forming your sermon. Much preaching lacks passion because it lacks purpose. Some place in your sermon you too need to have the sense of pleading --"If you don't hear anything else, at least hear this."

ዓላማው ግልጽ በማይሆንበት ጊዜ ወይም በብቃት መገለጹን ለማረጋገተ፥ በሁለት ክፍለህ ለመግለጽ ሞክር። ይህም በ«ባለቤት» እና በ«አንቀጽ» (በባለቤት ገላዌ) ማለት ነው። እነዚህ የአንድ ዓረፍተ ነገር መሠረታዊ ክፍሎች ናቸው።

ባለቤት «ጽሐራው የሚናገረው ስለምንድን ነው?» የሚለውን ጥያቄ ይመልሳል። የፊልጵስዩሱን 1:12-30 ምንባብ በመጠቀም የሚከተሉትን መጠየቅ እንችላለን፡- ክርስቶስን እንዴት እንደምናከብር ነው? ወንጌልን ስለማስፋት ነው? ክርስቶስን ስለመስበክ አስፈላጊነት ነው? የሚመነጨው ሞብፕ ምንድን ነው? ይህን መመለሱ ጳውሎስ ይህን ክፍል እንዲጽፍ ወዳደረገው ማዕከላዊ አሳብ ወይም ዓቢይ ዓላማ ይመራናል።

የፊልጵስዩስ 1:12-30 ምንባብ ባለቤትን «ክርስቶስን መስበክ» ወይም «መመስከር» ብዬ ላስቀምፕ እችላለሁ። በአብዛኛው ባለቤት ጠበብ ያለ መሆኑን ማረጋገጥ ይኖርብናል። «መመስከር» ከማለት ይልቅ፥ ባለቤት ለምሳሌ «የመመስከር አስፈላጊነት፥» ወይም «የመመስከር መርሆዎች» በሚል መልኩ ይበልጥ ማልጽ ሆኖ ሊቀርብ ይችላል።

አንቀጽ (የባለቤት 7ላሜ) ጸሐራው ስለ ባለቤት የሚናገረውን ይገልጻል። በፊልጵስዩስ 1፡12–30 በተሰጠው ምሳሌ ጳውሎስ፥ ክርስቶስን በመመስክሩ ተግባር ትጉ... በችግሮች ምክንያት ተስፋ አትቁረጡ የሚል ይመስላል።

«ዓላማው» የተሟላ ዓረፍተ ነገር ሆኖ እንዲነበብ ባለቤትን ወይም የባለቤትን ገላጭ በአዲስ መልክ ማቀናበር ሊኖርብን ይችላል። ፊልጵስዩስ 1፡12–30 በዚህ ዓይነት የሚከተለውን ሊመስል ይችላል፤ «ክርስቶስን መስበክ ልንተጋበት የሚገባን ነገር ነው።» ወይም *ዓላማው* ክርስቶስን በመስበክ እንድንቀጥል ማግባባት ነው።

በዚህ ምንባብ አ**ም**ር ክፍል ለምሳሌ ከ19–26 ባሎት ቁጥሮች ላይ የምትሰብክ ቢሆን፥ የምንባብህ *ባለቤት* «ለክርስቶስ መኖር» የሚል ሊሆን ይችል ነበር። አንቀ<mark>ጹ ደግሞ «የጳው</mark>ሎስ (የእኛ) ሕይወት ማዕክላዊ ዓላማ ነው» የሚል ሊሆን ይችል ነበር።

ስለዚህ ከምንባቡ ምርመራችን ጳውሎስ ይህንን ከፍል ለመጻፍ በመንፈስ ቅዱስ የተመራበት ዓላማ፥ እኛ ክርስቶስን የሕይወታችን ማዕከል (ማዕከላዊ ዓላማ) እንድናደርገው ነው።

When the purpose is not clear, or to ensure that it is adequately expressed, try to state it in two parts – the "subject" and "predicate" – which are the basic components of a sentence.

The *subject* answers the question, "What is the author talking about?" Using the Phil.1:12-30 passage we could ask, is it about how we magnify Christ? Is it about the progress of the gospel? Is it about the importance of preaching Christ? What theme emerges? Answering that will direct us to the central idea or the main purpose Paul had in writing it.

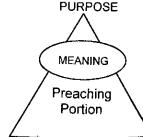
I would state the subject of the Phil. 1:12-30 passage as: "preaching Christ," or "witnessing." In most cases, we need to decide if it is actually a narrower subject. Rather than being just "witnessing" the subject could actually be more specific such as: "the importance of witnessing" or "principles for witnessing."

The *predicate* describes what the author says about the subject. In the Phil. 1:12-30 example Paul seems to be saying, keep working at preaching Christ -- don't give up because of things that go wrong.

To make the "purpose" read as a complete sentence, we might need to rephrase either the subject or the predicate. Phil.1:12-30 then could be stated: "Preaching Christ is something we need to keep working at." Or, the *purpose* is: to persuade us to keep preaching Christ.

If you were preaching on a shorter section of this passage, such as verses 19-26, your *subject* could be: "living for Christ." The *predicate* could be expressed as: "is the central aim of Paul's (our) life."

So from our analysis of text we can say that the Spirit-directed *purpose*Paul had for writing this was: to have us make Christ the center (central aim) of our life.

ባብረው ፕን

ግብረውጥን የሰበካ ምንባቡን ዓላማ ይዞ ይነሣና እግዚአብሔር ለአንተ ሰማለት የፈለገውን *ዘመን–ዘለል እውነት* አድርን ያስቀምጠዋል። የፊልጵስዩስ 1:12–30 ዓላማ «ክርስቶስን በመስበክ እንድንገፋ ለማግባባት» ክሆነ፥ ግብረወጥኑ «ሁልጊዜም ክርስቶስን ተግተህ መስበክ አለብህ» የሚል ይሆናል።

ግብረውፕንን ማስቀመጡ በጣም አስፈላጊ ነው፤ ምክንያቱም የስብክቱን አወቃቀርና ሊያክናውን የሚሻውን በመምራቱ ረንድ ይበልጥ ውስን በመሆኑ ነው።

ዳን በውማን አያሌ የኅብረወጥን ዓይነቶችን ያስቀምጣል፤

- 1) ደንብ «ክርስቲያን ሁሉ ጎረቤቱን በመውደድ መትጋት አለበት።»
- 2) ትንበያ «ፍቅር ጠላትህን ወደ ወዳጅነት ይቀይረዋል።»
- 3) እሴት «ስዓለም ያለህን ፍቅር ሊያስወግድ የሚችለው በእግዚአብሔር ያለህ አዲስ ፍቅር ብቻ ነው።»

ግብረውጥኖችን በምናዘ*ጋ*ጅበት ወቅት፥

- 1) የስብከቱን አንድ ዋነኛ ወይም ቁልፍ አሳብ ግለጽ።
- 2) ከአሉታዊ ይልቅ አዎንታዊ አባባልን ተጠቀም።
- 3) ለአድማጩ ሊጠቅም የሚችል ተፈላጊ አውነትን ተናገር።
- 4) በተቻለ መጠን «አንተ–አንቺ» እያልህ ሁለተኛ መደብን ተጠቀም።

አትኩሮትህ እንዳይዋዥ ቅ የሚያግዙ ነገሮችን በምትመዝንበት ጊዜ ይህን ዓረፍተ ነገር ተጠቀም። ይህም ከዋነኛ አሳብ እንዳትወጣ የምታስወግደውን በማወቅ የመተውን ፕበብ እንድትካን ይረዳሃል።

ዋንኛውን እውነት ማጽናት

ለአድጣጩ ጠቃሚ የሆነውን ወሳኝ እውነት የጣስረገጡ ፕያቄ እጅግ ከባድ ቢሆንም፥ የሂደቱም እጅግ ጠቃሚ ክፍል ነው። ብዙ ስብክት የሚሰናክለው እዚህኛው ነጥብ ላይ ነው። ጥሩ መረጃ መስጠት ቢቻልም፥ አድጣጮች ለሕይወታቸውፍጹም ጠቃሚ አድርገው የሚመለከቱትን እውነት እስካልዳሰብ ድረስ ሕይወት ለዋጭ ሊሆን አይችልም።

ያንን «ዋንኛ አውነት» ሰባኪው እንዴት ሊያገኝ ይችላል? ብራይን ቻፕል «ክርስቶስን ማዕከሎ ያደረገ ስብክት» በሚሰው መጽሐፉ በኃጢአት ስለተበላሸው ዓለም በሚደረገው ትኩረት ላይ የሚሰው አለው። እርሱ እንደሚሰው፥ መላው መጽሐፍ ቅዱስ የተጻፈው ስለ ጠፋው ዓለማችን አንዳንድ ሁኔታዎችን ለመግለጽ ነው። «እግዚአብሔር ለመንፈሳዊ ደህንነታቸው ተጻራሪ በሆነ ዓለም ውስጥ የሚኖሩትን ደካማና ኃጢአተኛ

THE PROPOSITION

The proposition takes the purpose of the preaching passage and states it in terms of a *timeless truth* of what God wants to say to you. If the purpose of Philippians 1:12-30 was: "to persuade us to keep preaching Christ," then the proposition could be: "You must always work at proclaiming Christ."

The proposition is important to state because it is more specific in guiding the structure of the sermon and what it intends to accomplish. Dan Baumann gives several types of propositions:

- (1) Policy -- "Every Christian must work at loving his neighbor."
- (2) Prediction -- "Love will transform your enemy into a friend."
- (3) Value -- "Only a new love for God can expel your love of the world."

When formulating the proposition:

- (1) Express the one main or essential idea of the sermon.
- (2) Make a positive rather than a negative assertion.
- (3) Assert a vital truth that should be important for the listener.
- (4) Use the second-person "you" whenever possible.

You should use this statement to test supporting material to help you keep focused. It helps you practice the art of omission - knowing what to leave out so that you do not detract from the main point.

Asserting Vital Truth

The challenge of "asserting a vital truth important for the listener" is the most difficult yet the most crucial part of this process. Many a sermon fails at this point. It can give good information but unless it touches a truth that the listeners see as vital to their lives then it will fail to be life changing.

Well, how does the preacher find that "vital truth"? Bryan Chapell in his book, Christ-Centered Preaching, talks about the FCF (Fallen Condition Focus). He points out that all of Scripture is written to address some condition of our fallen world. "God refuses to leave his frail and sinful children without guide or defense in a world antagonistic to their spiritual well being. ... God intends for each

ልጆቹን ያለ ምሪት ወይም ያለ መከላከያ ሊተዋቸው አልፈለንም... እግዚአብሔር እያንዳንዱ ቅዱስ መጽሐፍ 'መጽናትንና መጽናናትን' (ሮሜ 15፡4) እንዲሰጠን አስቀድሞ ዐቅዶአል።»

ስለዚህ ምንባቡ ከተጻፈላቸው ሰዎች ጋር እኛም ይህን የውድቀተ-ዓለም አጽንኦት እንጋራለን። ቻፐል፥ «የተወሰኑ ኃጢአቶች ብዙ ጊዜ በአንድ ምንባብ ውስጥ የውድቀተ-ዓለም ገጽታዎች ሆነው ሊገኙ ቢችሎም፥ ኃጢአት ሁልጊዜ የአንድ ስብክት የውድቀተ-ዓለም አጽንኦት መሆን የለበትም። ኃዘን፥ በሽታ፥ ስለ ጌታ ዳግም ምጽአት መናፈቅ፥ ወንጌልን የማዳረስ ዘዴን የማወቁ ፍላጎትና የተሻለ ወላጅ የመሆን ምኞት ኃጢአቶች አይደሎም። እነዚህ የወደቀው ዓለም በኢኛ ላይ የሚጭንብንና መጽሐፍ ቅዱስም የሚዳስሳቸው ጉድለቶች ናቸው።»

ስለዚህ ግብረውጥናችንን የሚቀርጸውን ዋነኛ እውነት ለመወሰን የዚህ ምንባብ ውድቀተ ዓለም አጽንኦት ምንድነው? ብለን መጠየቅ አለብን። ዋንኛው እውነት ሁልጊዜም ከምንባቡ ዓላማ *ጋር መዛመ*ዱ አይቀርም። ሆኖም ግን ምንባቡን በዚህ መነጽር ማየት ለአድጣጩ የሚጠቅመውን ዋንኛ እውነት በይበልጥ አጉልቶ ያሳየናል።

በስብከትህ ውስጥ ሁልጊዜ ግብረውጥንህን ታስቀምጣለህ? አንዳንድ ሰባኪዎች በመልአክታቸው፥ «የእኔ ስብክት በአንድ ዓረፍተ ነገር ይህ ነው…» ይላሉ። ሴሎች ይህን ያህል ግልጽ ባያደርጉትም፥ በስብክት ዝግጅታቸው ውስጥ ግን አቅጣጫን የሚያሳይ መርህ ሆኖ ያገልግላል። ከአጠቃላይ ወደ ውስን በሚኬድበት አስታዋጽአ ውስጥ ዋንኛው እውነት ወደ መጀመሪያ አካባቢ ይቀመጣል። ክውስን ወደ አጠቃላይ በሚያስኬድ አስተዋጽኦ ውስጥ ደግሞ በመደምደሚያው ላይ ሊመጣና እንዲያውም የመጨረሻው ዓረፍተ ነገር ሊሆን ይችላል። አንዳንድ ጊዜ በምንባቡ ውስጥ ግብረውጥኑን በተደጋጋሚ መጠቃቀሱ ጠቃሚ ነው።

ጳውሎስ ይህንን እንዴት እንደሚያከናውን ልንመለከት እንችላለን። ከእስራቱ ባሻገር እንዴት ወንጌል እንደተስፋፋ በማመልከት አንባቢያኑን ስለሚያበረታታ (የቤተ መንግሥቱ ጠባቂው ወንጌሎን የሰማ ሲሆን፥ ወንድሞችም ስለ ክርስቶስ ለመናገር የላቀ ድፍረት ነበራቸው) እና ከቅናት መንፈስ ተነሥተው የሚሰብኩ ሰዎች ባሉበት እንኳ ይህንን ስለሚያደርግ፥ የጳውሎስ ዓላማ «ክርስቶስን መስበክ» ነው እንላለን።

ስለ ባለቤቱ ምን ይላል? ከቅንዓት መንፈስ ተነግሥተው የሚሰብኩትን እንዴት እንደሚያስተናግዳቸው ይናገራል – ቁም ነገሩ «ክርስቶስ መሰብኩ ነው» በማለት። ለጳውሎስ ውስጣዊ ፍላጎቱ ክርስቶስን ክፍ ማድረግ ነው። ስለዚህ አንባቢያት ክርስቶስን በመስበክ እንዲገፉ ይመክራቸዋል። ይህም መጀመሪያ «ለወንጌል በሚመች» ሥነ ምግባር፥ ከዚያም ለዚህ ወንጌል «በጋራ በመትጋት፥» በመጨረሻም ምስክርነታቸው ስደትን ወይም ሥቃይን ሲያስነግባቸው ተስፋ ባለመቁረጥ ተግባራቸውን እንዲወጡ ይመክራቸዋል። Scripture to give us 'the endurance and the encouragement' (Rom. 15:4) that we need today."

So the FCF is the mutual fallen condition that we share with those to whom the text was written. Chapell says: "Specific sins are frequently the FCF of a passage, but a sin does not always have to be the FCF of a sermon. Grief, illness, longing for the Lord's return, the need to know how to share the gospel, and the desire to be a better parent are not sins, but they are needs that our fallen condition imposes and that the Scriptures address."

So in determining the vital truth that needs to shape our proposition, it is helpful to ask: what is the FCF (Fallen Condition Focus) of this text? It will always relate to the purpose of the passage, but looking at the text through this lens can help us see more clearly what is important and vital to the listener.

Do you always state the proposition in the sermon? Some preachers will say in the message, "My sermon in a sentence is this..." Others might not make it so obvious but it still is the guiding principle in the development of the sermon. In a deductive outline it will be stated near the beginning. In an inductive outline it will come in the conclusion and may even be the final statement. Sometimes it is helpful to state the proposition several times throughout the message.

We can see how Paul develops this. Because he is encouraging his readers with how the gospel has progressed in spite of his imprisonment (the palace guard has heard and the brethren have greater boldness to speak Christ), and in spite of those who preach from wrong motives, we therefore say that Paul's subject is "preaching Christ."

What does he say about the subject? He tells how he handles those with wrong motives -- by saying that the bottom-line is: "Christ is preached." For Paul, his motive is to magnify Christ. So he exhorts his readers to keep preaching Christ -- first with a conduct "worthy of the gospel," then to "strive together" for that gospel, and lastly, not to be discouraged when their witness produces persecution or suffering.

ስለዚህ ጳውሎስ ይህን ሁሉ በአንድ ዓረፍተ ነገር ቢናገር፥ እንዲህ ብሎ ሲማጸን ይሰማኛል፤ «የፈለገው ነገር ቢከሰት ክርስቶስን ከመስበከ ወደ ኋላ አትበሎ!» ይህ እንግዲህ «ግብረውጥን» ሆኖ የሚቀረጽ በጊዜ ያልተገደበ አውነት ነው። ሆኖም ግን «ዓላማውን» የሚገልጹ አሳቦች ሲመጡ መመልከት ይቻላል። ይህ ደግሞ ወደ አንድ ዓይነት አስተዋጽኦ መቀረጽ አለበት።

አስተዋጽኦ ጣዘጋጀት

አስተዋጽኦ በምንባቡ ምልከታዎች ላይ የተመሠረተ ሲሆን፥ ተመሳሳይ አጽንኦትና የአሳብ ቅንጅት ሊኖረው ይገባል። የምንባቡን ዓላማ ካስቀመጥህና በተለይ ክዓላማው ጋር ካላቸው ተዛምዶ አኳያ ዋንኞቹን አከፋፌሎች ካጤንህ በኋላ፥ አስተዋጽኦ ልትንድፍ ይገባል። አስተዋጾኦውን የማዘጋጀቱ ተግባር ክሰባኪው ክህለ–ፈጠራ የሚመነሞ የመጨረሻው የቃላት ቀመር ነው።

አስተዋጽኦ የሚያስፈልግበት ዋንኛ ምክንያት የመጽሐፍ ቅዱስ እውነት በግልጽ ወደ አድጣጩ እንዲፈስ ለማድረግ ነው። ምንባቡ እየሰፋና እያደገ ሲሄድ መንገድ እንዳይጠፋበት የሚመሩ ምልክቶች ለሚያስፈልጉት አድማጭ አስተዋጽኦው የበኩሎን እገዛ ያደርጋል።

የስብከትህን አስተዋጽኦ የመጨረሻ አገላለጽ ለመቀመር ኢትሞክር። ቀዳሚው ሞንቀትህ ዋንኛው አሳብ ከምንባቡ ዓላማ ጋር በተዛመደ መልኩ የሚያብራራውን፥ ወይም የሚያሳምነውን፥ ወይም የሚያነሣሣውን ጭብጥ ማግኘቱ ነው። ጸሐፊው ሊል ለፈለገው አሳብና ለመንፈስ ቅዱስ ዓላማ ታማኝ ለመሆን ትሻለህ። በዚህ ደረጃ ላይ የምንባቡን ቁንጮ እውነቶች ለመለየት እየተጣጣርህ ነው ማለት ነው።

የምልክታዎችህን የ«አሳብ አቅጣጫ» መለስ ብሎ መመልክቱ ጠቃሚ ነው። ሥዕላዊ መግለጫህ ዋነኛ አሳቦች አድርገህ የምትለበስባቸውን የአሳብ ክፍሎች ያመለክትህ ይሆናል። እነዚያን ዋነኛ አሳቦች የማስቀመጡ ሂደት «መዋቅረ ስብክታዊ አስተዋጽኦ» በሚዘጋጅበት ወቅት ይመጣል (ምዕራፍ 6)። ይሁንና፥ በሂደቱ ውስጥ እነዚያን አሳቦች የምታለባስብበትንና የምትገልጽባቸውን አማራጭ መንገዶች ፊልግ።

እንዳንዬ «ከዚህ ዋነኛ እውነት ምን አጠቃላይ ጠንካራ አባባሎች ሊበቅሉ ይችላሉ?» ብሎ መጠየቁ ይረዳል። ዋነኛው እውነት ግብረውፕኑ ነው፤ የማጠቃለሉ ሂደት ትርጉሙ ሁሉም ሊገነዘብ ወደሚችልበት ገሃድ ስፍራ እንዲወጣ ስለዚያ እውነት ጠንክር ያሉ አ**ገ**ላለጾችን (አባባሎችን) መፍጠር ነው። So if Paul were to say all this in one sentence, I hear him pleading: "Keep working at preaching Christ no matter what happens!" This is the basic *timeless truth* that will be shaped into a "proposition." But you can also see the ideas unfolding that explain the "purpose." This will need to be shaped into some form of an outline.

DEVELOPING AN OUTLINE

The outline is based upon the observations of the text and should carry the same emphasis and organization of ideas. Once you have stated the purpose of the passage and noted the main divisions, particularly as they relate to the purpose, you should have a possible outline of the text. The shaping of the outline is a process with the final touches of wording emerging from the creativity of the preacher.

The main reason for an outline is to allow the truth of Scripture to shine clearly through to the listener who needs guideposts in the progress and development of the text.

Do not attempt to formulate the final wording of your sermon outline. Your primary concern is capturing the main ideas of the text as it explains, or convinces, or motivates in relationship to the purpose of the passage. You want to be true to the intent of the author and the purpose of the Holy Spirit. At this point you are trying to select the most vital truths from the text.

I suggest looking back at your observations of "direction of thought." Your diagram will tend to show units of thought which you will then cluster together into main ideas. The process of stating those main ideas will come in developing the "homiletical outline" (chapter 6). However, in the process always look for alternate ways of clustering and wording those ideas.

Sometimes it is helpful to ask: "What general assertions flow from this one main truth?" The main truth is the proposition, and the process of generalizing is the making of assertions about that truth so as to lead its meaning out into the open where all can grasp it.

አስተዋጽኦ የማዘጋጀት ሂደት

አስተዋጽኦውን በማዘጋጀቱ ሂደት፥ ከምርመራዊ ጥናታችን የሚመነጨው የመጀመሪያው አሳብ *ሥነ~ገለጣዊ አስተዋጽኦ* ይባላል። ይህ መጽሐፍ ቅዱሳዊውን ቋንቋ የሚጠቀም ሲሆን፥ በዓውዳዊ ቅደም–ተከተል መቀመጥ አለበት።

ሥነ~ትንተናዊ አስተዋጽኦ ማለት ግብረውጥኑን በመውሰድ በጊዜ ያልተገደበ እውነትን ወይም መርሆን በሚገልጽ ቋንቋ በቅደም ተከተላዊ ሁኔታ ማስቀመጥ ነው።

በመጨረሻ ይህ ለተወሰኑ ችግሮች መፍትሔ በመስጠት ተግባራዊ ለመሆን በሚሞክር ወቅታዊ ቋንቋ መዋቅረ ስብከታዊ አስተዋጽኦ ሆኖ ይስተካከላል። (ይህ በሚቀተለው ምዕራፍ ቀርቧል)

ከሥነ–ገለጣዊ ተነሥቶ ወደ ሥነ–ትንተናዊ አስተዋጽኦ የሚደረግ ሽግግር ምሳሌ ከፊልጵስዩስ 1፡12–30 እንደሚከተለው ተዘ*ጋ*ጅቷል...

ሥነ-7ለጣ	ሥነ–ትንተናዊ
31 <i>4</i> 7:	9-114-0-73:
በክፉ ወቅትም ክርስቶስን እንድንሰብክ ለማነሣሣት።	ከሚገዋምህ ተቃውሞ ባሻገር እግዚአብሔር ምስክርነትህን ውጤታማ ሊያደርግ ይችላል።
(1) ዋንኛው አሳባችን የክርስቶስ መሰበክ ነው።	ትኩረታችን የክርስቶስ መሰበክ መሆን አለበት።
(2) ሕይወታችን ክርስቶስን ማጉላት አለበት።	ግባችን ክርስቶስ በኛ እየከበረ እንደሆነ ማረ <i>ጋ</i> ገጥ ነው።
(3) ወንጌልን በማወች ሥራ ሳይ የ <i>ጋ</i> ራ ጥረት ማድረማ አለብን።	ሥነ ምግባራችን በምስክርነታችን የተዋሃደች ቤተ ክርስቲያን መሆን አለበት።

ማጠቃለያ

ምንባቡን ለመረዳትና ለጣደራጀት የረዱንን የምልክታና የትርጉም ደረጃዎችን አጠናቀናል። አሁን ወደ ተዛምዶና የመጨረሻው የሰብክት ዝግጅት እናመራለን።

የሚከተለው ሥዕላዊ መግለጫ የስብክትን የአደረጃጀት ደረጃዎችና

- የአዘገጃ ጀት ጥያቄዎችን
- አትኩሮትን
- የቋንቋ አቀራረብን
- ምርምርን

በተመለከተ ያለውን ልዩነት ጠቅለል ባለ መልክ ያቀርባል።

Process of Shaping

In the process of shaping an outline, the first version that emerges from our analytical study is the **Exegetical Outline**. This uses biblical language and should be in texual order of the passage.

The **Expositional Outline** is taking the proposition and arranging the outline in *logical order* of argument with language that expresses principles or *timeless truths*.

Finally, this is arranged as a **Homiletical Outline** using *contemporary language*, attempting to be practical by answering a *specific problem*. (discussed in the following chapter)

An example of outlining from the Exegetical to the Expositional is the following on Phil. 1:12-30....

EXPOSITIONAL	
Propostion: God can make your witness effective in spite of opposition.	
Our focus must be whether Chris being preached	
Our goal must be whether Christ is being magnified in is	
Our conduct must be a church that is unified in our witness	

SUMMARY

We have completed the steps of observation and interpretation which have helped us understand and organize the text. We are now ready for application and the final formation of the sermon.

As an overview of the process, the following chart illustrates the development stages of the sermon and its differences as to:

- development questions
- focus
- language style
- thesis

ሥነ-ገለጣዊ	ሥነ–ትንተናዊ	መዋቅረ ስብክት
ምን ማለቱ ነው?	እውነት ነው?	ምን ለውጥ ያመጣል?
ጸሐፊ	እውነ ~~ት~~	አድማጭ
<i>ምርሙ</i> ራዊ	ቅንብራዊ	ተባባራዊ
ዓሳማ	ግብረው ጥን	ች ግ ር
የ1ኛው ክ/ዘ ምንባብ	ዘመን-ዘለል እውነት	የ20ኛው ከ/ዘ አድማጭ

ደረጃ 2 - የምንባቡን አሳብ በመተርጎም መዋቅሩን ጻፍ።

ምልክታዎችህንና ገለጣዎችህን በመጠቀም፥ ፊልጵስዩስ 1፡12–30ን በዓረፍተ ነገር መልክ ጻፈው፤ በዓረፍተ ነገሩ ውስጥ የምንባቡን አሳብ ለመተርነም የሚረዱትን ጠቃሚ አውነቶች አክል።

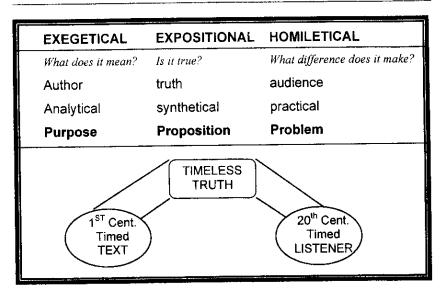
ደረጃ 3 - የምንባቡን ዓላማና ግብረውጥን ግለጽ።

ከፊልጵስዩስ 1፡12–30 ምንባብ በራስህ አ**ን**ላለጽ የሚከተሎትን ጻፍ፡ ዓላማውን

ባብረውጥኑን

ደረጃ 4 - አስተዋጽኦ አውጣ።

የራስህን ቃላት በመጠቀም፥ የፊልጵስዩስ 1፡12-30ን አስተዋጽኦ ንደፍ።

Step 2 – Write a synthesis interpreting the meaning of the text.

Using your observations and exegesis, write a paraphrase of **Philippians 1:12-30** bringing into it the important truths that help interpret its meaning.

Step 3 - State the purpose and the proposition of the text

From the text of Philippians 1:12-30 in your own words state...

PURPOSE

PROPOSITION

Step 4 - Develop an Outline.

Using the three stages, develop an outline for Philippians 1:12-30.

906.6. 6

ስብክቱን ማንልበት፡ ተዛምዶ

የሥነ-ገለጣ ዓላጣ ወደ ተዛምዶ መድረስ እንጂ መተርጎም አይደለም። ስለዚህ ስብከትን በምናዘጋጅበት ወቅት ከአስተዋጽኦ ነደፋው ጀምሮ እስከ ምላሽ ጥሪው ድረስ በአእምሮአችን ሊቀመጥ የሚገባው ተዛምዶ ነው።

የምንባቡ ተዛምዶ – ለአኔ ምን መልአክት አለው?

እስካሁን ድረስ ተዛምዶውን ለማውጣት መሠረት የጣሱልንን የምንባቡን ትርጉምና ዓላማ (ማሪከላዊ አሳብ) አማኝተናል። ይሁንና፥ አሁንም ይህንን በሚገባ ለማካሄድ ሊረዳን የሚችል ሂደት አለ። ይህ የተዛምዶ ሂደት: 1) ከአድማጭህ ጋር ያለውን ቅርበት መገንዘብ፥ 2) የስብከቱን ዓላማ መወሰን፥ 3) አድጣጩ የራሱ አድርጎ የሚቆጥረውን ችግር ማስቀመጥ፥ 4) ለዚህ ችግር ከሁሉም በተሻለ ሁኔታ ምላሽ ሊሰጥ የሚችል አቀራረብን መወሰን፥ እና 5) አድማጭ ምላሽ እንዲሰጥ ጥሪ ማስተላለፍ ናቸው።

ተዛማጅነት ማማኘት

ጆን አር. ደብልዩ. ስቶት *በሁለት ዓለማት መካከል* በሚለው መጽሐፉ ውስጥ የሚከተለውን ታሪክ አስቀምጧል።

ከጥቂት ዓመታት በፊት ሁለት ወንድማማች ከሆኑ ተማሪዎች ጋር እንጋገር ነበር፤ አንደኛው የሚማረው በኦክስፎርድ ዩንቨርስቲ ሲሆን፥ ሌላኛው ደባሞ በኤድንበርባ ነበር። ወላጆቻቸው ክርስቲያኖች ሲሆኑ፥ ያደጉትም በክርስቲያን ቤተሰብ ውስጥ ነበር። አሁን ግን የክርስትናን እምነትና የቤተሰባቸውን አስተዳደባ ክደውታል። አንደኛው **ም**ልጥ ያለ ከሃዲ መሆኑን ሲነባረኝ፥ ሌላኛው ደግሞ ራሱን ስለ እግዚአብሔር መኖር ወይም አለመኖር ሊያውቅ እንደማይችል ሰው (አፃኖስቲክ) መጥራቱን ይናገራል። ምን ተፈጠረ? ብዬ ጠየቅአቸው። የክርስትናን አውነትነት ማመን አቆሙ ማለት ነው?

ምላሻቸው፥ «የለም ችግራችን ያ አይደለም» የሚል ነበር። «ክርስትና እውነት መሆኑን ለማወቅም ፍላጎት የለንም። እውነት ነው ብለህ ልታሳምነን ብትችል እንኳ ለመቀበል መቻላችንን እንጠራጠራለን» አሎኝ። «ታዲያ ችግራችሁ ምንድነው?» ስል በአድናቆት **ጠየቅሁአቸው**።

«እኛ ለማወቅ የምንፋልንው» አሉና ቀጠሉ፤ «ክርስትና እውነት ስለመሆን አለመሆኑ ሳይሆን፥ ክለዎች ሕይወት ጋር ይዛመድ ወይ Chapter 6:

DEVELOPING THE SERMON: APPLICATION

The purpose of exegesis is to arrive at application not interpretation, so our approach in developing a sermon will be with application in mind right from the formation of the outline to the final calling for a response.

APPLICATION of the text - What does it mean to me?

So far we have determined the meaning of the text and the purpose (central idea) which has given us a foundation for developing application, but once again there is a process that can help us do it well. That process of application is: (1) finding relevancy with your audience, (2) determining the objective of the sermon, (3) stating a problem that the audience can identify with, (4) determining the form that can best answer that problem, and (5) calling for a response from the audience.

FINDING RELEVANCY

John R. W. Stott related the following account in his book Between Two Worlds.

A few years ago I was talking with two students who were brothers, one at Oxford University and the other at Edinburgh. They had been brought up in a traditional Christian home, both their parents being practising Christians. but now they had renounced their parents' faith and their Christian upbringing. One was a complete atheist, he told me; the other preferred to call himself an agnostic. What had happened? I asked. Was it that they no longer believed Christianity to be true?

"No," they replied, "that's not our problem. We're not really interested to know whether Christianity is true. And if you were able to convince us that it is, we're not at all sure we would embrace it."

"What's your problem then?" I asked with some astonishment.

አይዛመድ እንደሆነ ነው። እውነቱን ለመናገር ሊዛመድ እንደሚችል አይታየንም። ክርስትና የተወለደው ከ2000 ዓመታት በፊት በመጀመሪያ ክፍለ ዘመን በፍልስፕኤም ባሕል ውስጥ ነው። የሚያስደምም ብርቅርቅታዊ ገጽታ በተላበሰው በ20ኛው ክፍለ ዘመን መጨረሻ ለምንኖር ለእኛ የመካከለኛ ምሥራቁ ጥንታዊ ሃይማኖት ምን ሊነግረን ይችላል? ሰዎቻችን ጨረቃ ላይ መጥተዋል… ዛሬ አካል የመተካት ቀዶ ሕክምና ነገ ደግሞ የዘር ውርስ (ጀነቲክ) ምሕንድስና የሚታይበት ዘመን ነው። ስለዚህ ጥንታዊው የፍልስጤም ሃይማኖት ለእኛ ምን ተዛማጅነት ሊኖረው ይችላል?»

ስለዚህ ውይይት ሁልጊዜ እግዚአብሔርን አመሰግናለሁ። ሰዎች በመጽሐፍ ቅዱስና በራሳቸው መካከል በአእምሮአቸው የሚፈጥሩትን ገደልና ዛሬ ክርስቲያን ሰባኪዎች የሚጋፈጡትን ከባድ ፈተና በጥልቀት እንድረዳ ያደረገኝ እንደዚህ ውይይት ያለ አንድም ነገር አልነበረም።

ተዛማጅነት ማለት የምንባቡ ዓላማ ከምእመናኑ ችግር ወይም ፍላሳት ጋር መጣጣም ማለት ነው። ስብከት ሕይወት ለዋጭ እንዲሆን ከተፈለገ አድማጩ ላለበት ችግር መፍትሔ ማቅረብ አለበት። ከመግባቢያ አኳያ፥ «በተቀባዩ ወይም በአድማጩ ላይ ያተኮረ» መሆን ይገባዋል።

የሰባኪው ሥራ የመጽሐፍ ቅዱስን እውነትና በሕይወታችን ሊፈጽም የሚፈልገውን ዓላማ በቀኝ እጁ፥ የተገንዘበውን የምእመኑን ችግር ደግሞ በግራ እጁ በመያዝ፥ በአንድ አዋህዶ የእግዚአብሔርን ቃል ብቻ ሳይሆን ከእግዚአብሔር ለእነርሱ የሚሆነውን ቃል ማቅረብ ነው።

ብራያን ቻፕል፥ «የትንተናዊ ስብክት ዓላማ መጽሐፍ ቅዱስን ጠቃሚና የመረጃ ምንጭ ማድረግ ነው። አንድ ሰው ስብክትን እያጠና በሚያዘጋጅበት ወቅት የዓለምን የውድቀት አጽንኦት በግልጽ ማቅረብ መቻሉ ስብክቱን መጽሐፍ ቅዱሳዊ መስመር የያዘና ተግባራዊ ያደርገዋል» ብሏል።

የውድቀተ-ዓለም ትኩረት፥ ከሰው የውድቀት (የኃጢአትኝነት) አቋም የሚመነጩትንና ነገር ግን መጽሐፍ ቅዱስ መፍትሔ የሚሰጥባቸውን ጉድለቶች ያመለከታል። የውድቀተ-ዓለም ትኩረት፥ በዘመኑ የነበሩትንና ዛሬም በዘመናችን ያሉትን አድማጮች ባፋጠጡት ችግሮች ላይ ስለሚያነጣጥር፥ ይህንኑ ፈልፍሎ ማውጣት ለስብከቱ ተዛማጅነትን ያቀዳጃል።

ዕድሜ፥ የቤተሰብ አቋም፥ ሥራ፥ ማኅበራዊ አመቃቀር፥ የአአምሮ ምጥቀትና ደረጃ፥ ግላዊና መንፈሳዊ የዕድገት ደረጃዎችን የመሳሰሎ ነጥቦች በሙሉ በአድማጫችን ውስጥ ያለውን ጉድለትና ተቀባዩን ለመድረስ የምንጠቀምባቸውን የመግባቢያ ዘዴዎች ይወስናሉ። "What we want to know," they went on, "is not whether Christianity is true, but whether it's relevant. And frankly we don't see how it can be. Christianity was born two millennia ago in a first-century Palestinian culture. What can an ancient religion of the Middle East say to us who live in the exciting, kaleidoscopic world of the end of the twentieth century? We have men on the moon...transplant surgery today and genetic engineering tomorrow. What possible relevance can a primitive Palestinian religion have for us?"

I have often thanked God for that conversation. Nothing has brought home to me more forcefully the gulf which people perceive between the bible and themselves, and so the challenge which confronts Christian preachers today.

Relevancy is the matching of the purpose of the passage to the needs of the congregation. If preaching is to be life-changing it has to be relevant to the needs felt by the listener. In terms of our communication, it is to be "receiver-oriented."

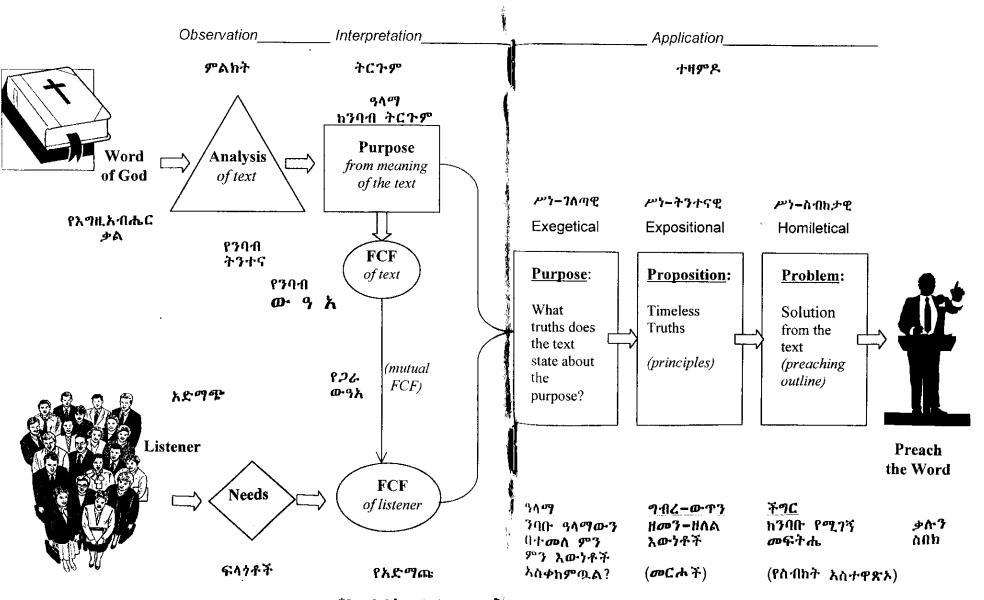
The task of the preacher is to hold in his right hand the truth of Scripture and the purpose that it wants to accomplish in our lives and in his left hand the needs of the congregation as he perceives them, and then somehow bring the two together in a message that they sense is, not only from the Word of God, but a word from God.

Bryan Chapell says: "Expository preaching aims to make the Bible useful as well as informative. Addressing a clear FCF as one researches and develops the sermon will keep the sermon on track biblically and practically."

The FCF or Fallen Condition Focus (p. 35) represents the needs of the listener which result from the fallen state of man but needs which the text will answer. Finding the FCF brings relevancy to the sermon because it looks at the needs of the audience then and our audience today.

Factors such as age, family structure or background, occupation, social patterns, intelligence and education, personal and spiritual development all help determine the needs that the listening audience is feeling and the methods we should use in communication to the receiver.

Overview of the Sermon Process

*የውድቀት ዓላማ አድንኦት

ችባሮችን ጣወቅ

ይህ አድጣጩ የሚሰጣቸውን ውስጣዊ ችግር ሁሉ በተርታ ለመደርደር የሚደረግ ሙከራ ሳይሆን፥ ስብክት ሊዳስሳቸው የሚገቡትን ሁኔታዎች ለባኪው እንዲያስብ ለማነሣሣት ነው።

ማላዊ ችግሮች፣ ቁጣ፥ ስጋት፥ ባተሴነት፥ ግሞት፥ ጉምጅት፥ ቁዘጣ፥ ጥርጣሬ፥ ተስፋ መቁረት፥ ያለመርካት፥ ውድቀት፥ ፍርሃት፥ ብለት፥ የጥፋተኝነት ስሜት፥ የምሪት እጦት፥ ብቸኝነት፥ መንፈሳዊ ድርቀት፥ ውጥረት፥ ጭንቀት፥ ወዘተ.

የጋራ ችፃሮች፣ ማጭት፥ ተስፋ መቁረጥ፥ የአገልማሎት ራእይ አጦት፥ የአምልኮ እርካታ እጦት፥ በምእመናን መካከል ከሚፈጠር አሳዛኝ ሁኔታ የሚመጣ ድንጋጤ፥ የገንዘብ ቀውስ፥ ሊክስት ባለ ለውጥ መፍራት፥ ከማኅበረሰቡ የሚነሣ ስደት (ተቃውሞ)፥ ወዘተ.

የቤተሰብ ችግሮች፣ የትዳር ጓደኛ ምርጫ፥ የጋብቻ መጣጣም፥ ልጆችን መግራት፥ የገንዘብ (የኢኮኖሚ) ጥያቄ፥ ሕይወት የጣሪም እጦት፥ ፊቺ፥ የወላጅ ምት፥ የብቻነት (ላጤነት) ችግር፥ ወዘተ.

ማኅበራዊ ችግሮች፡ ሥነ–ምግባራዊ ጉዳዮችን የመወሰን ችግር፥ ለምሳሌ የውርጃ፥ የወሲብ ፌተናዎች፥ እንደ ቪዲዮ ዓይነት የመገናኛ ብዙኃን ተፅዕኖ፥ የትዳር ጓደኛ ምርጫ፥ ዓለም–አቀፍ ክስተቶች በሚያስከትሏቸው ሁኔታዎች/ችግሮች/ መፍራት፥ ወዘተ.

በስብክትህ ወደ ተዛምዶ የሚመሩ አቅጣጫ አመልካች እንዲሆኑልህ ከምልከታና ትርጉም ደረጃዎች «እውነቶችን» አውጣና «ዘመን–ዘለል እውነት» (ከምንባቡ እንድንከተለው የሚገባ ትእዛዝ ወይም *መመሪያ*) አድርገህ አስቀምፕ። «ችግር» ወይም «ጉድለት» አድጣጭህን በምታስብበት ወቅት በግልጽ ወዋቶ የሚታየው ነገር ነው። «ተዛምዶ» ማለት ይህ መርሆ እንዴት በአድጣጩ ሕይወት ተግባራዊ እንደሚሆን ያሉህን አሳቦች መዘርዘር ነው። የሚቀጥለው ምሳሌ በኢያሱ ወልደ ነቄ መጽሐፍ ምዕራፍ 4 ውስጥ የሚገኙ የመታሰቢያ ድንጋዮች ዝክረ ሐተታ ነው።

ዘመን–ዘለል አውነት	ችግር /ፍላጎት/	ተዛምዶ
በጠየቁህ ጊዜ ሁሉ ንገራቸው	የልጆቻችን በሙንፌሳዊ ሕይመት ጣደባ	በሚጠይቁበት ወይም መንገድ በሚሰጡበት ወቅት ሁሉ ስለ መንፈሳዊ እምነቶች ምክንያቶችን ለመስጠትህ እርግጠኛ ሁን።

DETERMINING NEEDS

This is not an attempt to give a complete list of needs an audience may be feeling but to provoke thinking as to the possibilities that preaching should address.

Personal needs: anger, anxiety, burnout, conflict, coveting, depression, doubt, discouragement, dissatisfaction, failure, fear, grief, guilt, need for guidance, loneliness, spiritual dryness, stress, worrying, etc.

Corporate needs: conflict, discouragement, loss of vision for ministry, loss of joy for worship, shock over tragedy within the congregation, financial crisis, fear in major change or venture, persecution from community, etc.

Family needs: choosing a mate, marital compatibility, discipling children, economic needs, loss of romance, divorce, death of a parent, problems with singleness, etc.

Social needs: deciding moral or ethical issues such as abortion, sexual temptations, media influences such as videos, marriage choices, fear resulting from international problems, etc.

As a way to lead you to application in your sermon take the "truths" from your observation and interpretation steps, and state them as "Timeless Truth" (what comes from the text as a command or guideline to follow). The "Need" is something specific you can identify as you think of your listening audience. The "Application" is a listing of ideas you have of how this principle can be applied in the listener's life. This example is from Joshua 4, the account of the memorial stones.

TIMELESS TRUTH	NEED	APPLICATION
Tell them as often as they ask	Spiritual development of our children	Whenever they ask or or give opportunity be sure to give the reason for spiritual beliefs.

- 43 -

አስተዋጽኦው እንደ የማሰቢያ መንገድ የግድ በሠንጠረዥ መቀመጥ አይኖርበትም። አንዳንድ ጊዜ ልምድ ለማዳበር እንድንችል የሚረዱን የእይታ መሣሪያዎች ያስፈልጉናል። የዚህ አሠራር ሌላው አቀራረብ የሚክተለውን ዓይነት የአስተዋጽኦ ቅርጽ የያዘ ነው።

- 1. ዘመን-ዘለል እውነት (ከምንባቡ የሚገኝ)
  - ህ. ምንባቡ (መርሆው የተመሠረተበትን ምንባብ አቅርብ)
  - ለ. ዛሬ (ለዛሬው አድማጭህ አዛምደው)
- 2. ዘመን–ዘለል እውነት
  - ሀ. ምንባብ
  - ለ. ዛሬ

በምዕራፍ 8 ለመልእክት ምላሽን ስለማዘጋጀት በስፋት ይቀርባል። ይሁንና፥ በምእመኑ ችግሮች ላይ ግልጽ ትኩረት ከተደረገ በኋላ ምላሹ ምን መሆን እንዳለበት መወሰኑ በጣም ይቀላል።

ተዛምዶ መካሄድ ያለበት እግረ መንገድ በየስብክቱ መካከል ነው ወይስ በስተ-መጨረሻ? የፕዩሪታኖች የአሰባበክ ዘይቤ፥ በመጀመሪያ «በዶክትሪን» ወይም ምንባቡን በማስተማር ይነሣና «ጠቄሜታው» ወይም ተዛምዶው ይቀጥላል። ግሌን ኔሽት፥ «ዋና ዋና እውነቶችን በስብክቱ እግረ መንገድ ማዛመድ አአምሮና ልብ በቅንጅት ሆነው እውነትን እንዲፈልጉ ያደርጋል… ነገር ግን የትኞቹምም ሁለት ስብክቶች አንድ ስላይደሎ፥ አንዳንድ ጊዜ አጠቃላይ እውነት ከነሙሉ ግርማው በሕዝብ ፊት ከቀረበ፥ ሰባኪው ያንን ወቅት ለአእምሮና ለልብ ለማዛመድ ምቹ ጊዜ ሆኖ ያገኘዋል» ሲል ተናግሯል። ለአሁኑ በስብክቱ እግረ መነገድ ተዛምዶውንም ማቅረቡ ከሁሉም እንደሚሻል አድርገህ ውስድ።

የችግር መግለጫ

የምንባቡን መልእክትና የአድጣጩን ችግሮች በጥንቃቄ በመሥራት ከተረዳን ወዲያ፥ አሁን ስብክታችንን ለማዋቀር ዝግጁ እንሆናለን። በዚህ ወቅት በርካታ መልካም ምንጮች ወደ ስብክት መዋቅር አስተዋጽኦ ስልቶች ይወስዱሃል። ለሕዛባችን ችግር ተዛማጅነት ያለው ስብክት ማቅረብ ከስፌለገንና የስብክቱ ትኩረትም ሕይወትን መለወጥ ከሆነ፥ በእኔ እምነት መጠቀም የሚገባን የመዋቅረ ስብክት ስልት «የችግርና መፍትሔ» አቀራረብ ሊሆን ይገባል። ይህ ለስብክታችን መሠረቱ እንዲሆን አሳስባለሁ። ይህን መንገድ ከዓይነት ጋር መጠቀምን ልመድ፤ ከዚህ በሚገኘው አሳብም ልሎች አቀራረቦችን ሞክር። This does not have to be used as a chart in an outline as much as a way of thinking. Sometimes we need visual tools to help us develop habits. Another version of this is an outline that follows the pattern of:

1. Timeless Truth: (coming from the text)

A. Text: (give the text on which this principle is based)

B. Today: (apply it to your audience today)

2. Timeless Truth:

A. Text:

B. Today:

More will be said about developing the response to the message in chapter 8, however it will be much easier deciding what that response should be when there is a clear focus on the needs of the congregation.

Should applications be made as one goes along, or should they come at the end of the sermon? The Puritans' form of preaching started with "the doctrines" or teaching of the text followed by "the uses" or the applications. Glen Knecht says that "applying assertions (main truths) as one goes along tends to involve mind and heart together in the pursuit of truth. ...But no two sermons are alike, and sometimes when the whole truth is set before the people in all its splendor, one will find that moment to be the ideal time to apply its force to the heart and mind." For now, consider it best to make applications as you go along.

PROBLEM STATEMENT

Having carefully worked at understanding the message of the text and the needs of the listener we are now ready to construct our sermon. Many good sources would at this point take you into styles of homiletical outlines. My conviction is that if we are to learn preaching that has relevancy to the needs of our people, and if its focus is to be life change, then the homiletical style to use is the "problem-solution approach." I suggest it be foundational to our preaching. Learn how to use it with variety, and then with the influence of its thinking, try other approaches.

የመጀመሪያው ተግባር እንዴት? ምን? የት? ለምን? የሚሉ የኅብረውጥንህን ጥያቄዎች መጠየቅ ነው። ይህ ምንባብ የተሰጠን ለምን ወይም እንዴት አንድ ነገር እንደሚሠራ ለመንገር ነበር? ደግሞም አድጣጮችህ በዚህ ምንባብ ውስጥ ምን እንደሚጠይቁ በማሰብ ችግራቸውን አጢን። ከዚህ በኋላ ምንባቡ መፍትሔ የሚሰጠውን ችግር አዘጋጅ። የችግር መግለጫን ለመጻፍ የሚጠቅሙ ሦስት መመሪያዎች የሚከተሎት ናቸው።

- 1) ከፍተኛ ትርጉም ያላቸውንና ምጥን የሆኑትን ቃላት ምረጥ።
- 2) ለሕይወታቸው ተግባራዊ ስለሚሆን ሰዎች ሊሰሙ የሚፈልጉትን ችግር ባልጽ።
- 3) በጥያቄ መልክ አስቀምጠው (ምላሽ በመስጠት ዋና ዋና ነጥቦችን እንድታጣምር ይገፋፋሃል)።

ቅዱስ ቁርባን ምን ያሳየናል? ደካማ:

በቅዱስ ቁርባን ወቅት ጌታ ምን እንድናስብ ይሻል? የተሻለ፣

በሮሜ 14 የተሰጠ የባሕርይ መመዘኛ ምንድን ነው? ደካማ፣

አንድ ተግባር ትክክል መሆኑን ለመወሰን የሚረዱን 8+711 አምስት ጥያቄዎች ምንድንናቸው?

የመፍትሔ አስተዋጽኦ

ከምንባው ተወሰደው ትንተናዊ አስተዋጽኦህን የመሠረቱት ዓበይት ነጥቦች አሁን የመዋቅረ–ስብከትህን አስተዋጽኦ ለመቅረጽ እንደገና ይጻፋሉ። እነዚህ ነጥቦች በችግሩ ውስጥ ያለውን ጥያቄ መመለስ አለባቸው። በተጨማሪም አስተዋጽኦ ሊይዛቸው የሚገቡትን ቀጣይ ቅድመ–ሁኔታዎች *ማ*ሟላት አለባቸው፤

የአስተዋጽኦ ምዝናዎች

- 1) አንድነት እያንዳንዱ ነጥብ ለችግሩ ምላሽ ይሰጣል?
- እ*ያንዳንዱ ዓ*ቢይ አሳብ ቀደም ሲል በተ*ገ*ለጸው ነጥብ ላይ *ታን***ጾ ማ**ሳሬጊ*ያን* ወይም ከፍተኛውን ደረጃ ያመለክታል?
- 3) ተናጠላዊነት–አንድ ነዋብ ከ**ሴሎ**ች **ፍጹ**ም የተለየ ነገር ይናንራል?
- 4) ሚዛናዊነት- ለእያንዳንዱ ከሞላ ንደል እኩል ጊዜ ተሰጥቶታል?

The first task is to ask a question of your proposition: How? What? Where? Why? Was this passage given to tell us why or how something is to be done? Also consider the needs of your listeners as to what they would ask this text, then formulate a problem that the text will answer. Three important guidelines in writing the problem statement are:

- (1) Choose words that are most meaningful and concise.
- (2) State a problem that people will want to hear about because it can be applied to their life.
- (3) State it in the form of a question (it forces you to unify the main points by having them answer the question).

What does communion demonstrate? Poor:

What does the Lord want us to think about at Better:

communion?

What is the test of conduct given in Romans 14? Poor:

What five questions will help us determine if an action Better:

is right?

SOLUTION OUTLINE

The main points taken from the passage which formed your expositional outline will now be rewritten to form your homiletical outline. These points must answer the question in the problem. They must also conform to the following requirements of an outline:

Tests of an Outline:

- does each point answer the problem? 1) Unity
- 2) Progress does each main idea point toward a climax building on what was presented in the previous point?
- 3) Diversity does each point say something that is exclusively different from the others?
- 4) Balance is there approximately equal importance and time assigned to each?

- ሀ) በችግሩና በነጥቦቹ ውስጥ የመስተፃምሮች አጠቃቀም («እና») ። ይህ ብዙ ጊዜ የሚያሳየው አንድነቱን ለመመሥሪት ችግር እንዳለብህ ነው።
- ለ) ነጥቦችን ወጥነት በሌለው አቀራረብ መጀመር። ቃልን፥ ሐረግን፥ ወይም ለዋለዋዊ አወቃቀርን ወግነትን በጠበቀ መልኩ መጠቀሙ አስፈላጊ ነው። ይህ አስተዋጽኦውን እንድታስታውስ ከመርዳቱም ባሻገር የአንድነትንና የተናጠላዊነትን መለኪያ እንድትጠብቅ ያማዝሃል።
- ሐ) ለችግሩ መፍትሔ የማይሰጡ ምላሾችን መጠቀም። ነጥቡ ከመልእክቱ ዓሳማ የሚያፈነባጥ ከሆነ ለሴላ ጊዜ አቆየው። የአንድን ምንባብ ሙሉ ትርጉም መስጠት እንደማይቻል ተረዳ። እኔ ከአራት ዓበይት ነጥቦች በላይ ባትጠቀም እስማማለሁ (ብዙ ስብክቶች ለዝግጅቱ ከሚያስፈልገው ጊዜ በሚበልጡ አሳቦች የተጨናነቁ ናቸው)።
- መ) አስተዋጽአው ውስጥ ቃላት አንድ ዓይነት ወይም ተመሣሣይ ቅላጼ እንዲይዙ ትርጉሙን መወጠር። /ለምሳሌ በተመሳሳይ ፊደላት የሚጀምሩ ቃላት።/

ለምሳሌ ኤፌ. 2:1-10

- ምስት ደምሳሽ ኃይሎች
- []. ሦስት ደኅንነት-ሰጪ አውነቶች
- III. ሦስት ተከታይ ውጤቶች

መደረግ የሚገባቸው ነገሮች

ሀ) ከተቻለ የምንባቡን ቃላት ተጠቀም። ይህ የምንባቡን አሳቦች ለመጨበጥና ስብክቱን ለማስታወስ ይጠቅጣል።

> ምሳሌ ፊልጵ. 4:1-4 ክርስቲያናዊ አንድነትን (ኅብረትን) ለመጠበቅ የታዘዝነው ምንድነው?

- I. በጌታ ቁሙ (ቁጥር 1)
- II. በአንድ አሳብ በጌታ ተስማሙ (ቁጥር 2)
- III. በጌታ ደስ ይበላችሁ (ቁ**ተር 4**)
- ሰ) ማልጽና ቀላል ለማድረግ ጣር። በልዩ የቃላት ችሎታህ ከምትታወቅ ይልቅ አሳብህን ለማስተላለፍ መብቃት የበለጠ አስፈላጊ ነው።
- ሐ) ተመሣሣይ ርዝማኔና ተመሣሣይ ዓይነት ቃላት የሚጠቀሙትን ሴሎች *ተጓዳኝ አባባሎችን* ፈል**ግ**።

Things to avoid:

a) Use of conjunctions ("and") in the problem and points. It usually means you are having trouble establishing unity.

- 45 -

- b) Starting points in an inconsistent form. It should be consistent in using either a word, phrase, or grammatical construction. This helps you meet standard of unity and diversity as well as helping you remember the outline.
- c) Using points that do not answer the problem. If it distracts from the goal of the message, save it for another time. Realize that it is impossible to present the entire meaning of a passage. I recommend no more than four main points (many sermons suffer from more ideas than time to develop them).
- d) Stretching the meaning of a word to make it fit or sound rhythmical in the outline (eg. alliteration)

eg. Eph. 2:1-10

- a) Three ravaging forces
- b) Three redeeming facts
- c) Three resulting features

Things to do:

- a) When possible use words from the text. It helps retain the thoughts of the text and thus to recall the sermon.
  - eg. Phil. 4:1-4

What are we commanded to do in order to preserve Christian unity?

- a) Stand in the Lord (v.1)
- b) Live in harmony in the Lord (v.2)
- c) Rejoice in the Lord (v.4)
- b) Strive for simplicity and clarity. It is more important to communicate than to be noted for your genius with words.
- c) Try for parallel statements which use similar lengths and kinds of words.

ዓቢይ ነጥቦችህን ሁልጊዜ በቁጥር ተራ ማስቀመጥ ይኖርብሃል? ('አንደኛ፥' 'ሁለተኛ፥' 'ሦስተኛ')። የእኔ ምክር የተለያዩ መርሆዎችን ማስታወስ ተፈላጊ በሚሆንበት ጊዜ ብቻ እንድትጠቀም ነው። አለበለዚያ አሳቦቹ ወደ ዋና አሳቡ ወይም ግብረውጥን እንዲያድጉ «አንደኛ፥» ወዘተ. ማለት አያስፈልግም።

የአስተዋጽኦዎች ምሳሌ

1ኛ ቆሮ 11:17–34 በቅዱስ ቁርባን ወቅት ጌታ ስለምን እንድናስብ ይፈልጋል?

- 1. የደኅንነታችንን ዋጋ (ቁ. 24÷25)
- 2. የአንድነታችን (የኅብረታችን) መሠረት (ቁ 18፥20፥ 21፥ 29)
- 3. የአዲስ ኪዳን ጅማራ (ቁ. 25፥ 26)

ኢሳይያስ 6

ጌታን በሰማያዊ ከብሩ የማየት ውጤት ምንድነው? (ቁጥር 1-3)

- 1. ለእግዚአብሔር የማንጻት ሥራ ራስን ማስገዛት (ቁጥር 5-7)
- 2. ለእግዚአብሔር የአገልግለኝ ጥያቄ መታዘዝ (ቁጥር 8-13)

ብርያን ቻፐል እንዲህ ይላል፤ «ሁሉም ስብክቶች ሊኖራቸው የሚገባ የአመቃቀር መሠረት ቅርጽ (F-O-R-M) መያዝ ነው።» እያንዳንዱ አስተዋጽኦ የሚከተሉትን ሊያሟላ ይገባል…

> (Faithful...) ለምንባው ታማኝ (Obvious...) ከምንባው በግልጽ የሚታይ (Related...) ከዓለም የውድቀት ትኩረት *ጋር* የተዛመደ (Moving) ወደ ሙዘት የሚጓዝ

ደረጃ 5- የአድማጭን ችግሮችና የውድቀተ-ዓለምን ትኩረት ለይተሀ አላይ።

ደረጃ 6- የችግር መግለጫን አዘጋጅ።

ደረጃ 7- የመፍትሔ አስተዋጽአን ጻፍ።

Do you always need to state your main points in numbered form ("First," "Second," "Third")? I suggest only when it is important to remember distinct principles. Otherwise, let ideas build toward the big idea or proposition without saying "First" etc.

Examples of outlines (from Glenn O'Neal):

1 Corinthians 11:17-34

What does the Lord want us to think about at communion?

- 1. The price of our redemption (v. 24, 25)
- 2. The basis of our fellowship (v. 18, 20, 21, 29)
- 3. The beginning of the new covenant (v. 25, 26)

Isaiah 6

What is the effect of seeing the Lord as heaven sees Him? (v. 1-3)

- 1. Submission to God's work of cleansing (v. 5-7)
- 2. Obedience to God's challenge to serve (v. 8-13)

Bryan Chapell says: "The bottom line for structure simply requires that all expository sermons have F-O-R-M. Every outline should be...

Faithful to the text
Obvious from the text
Related to a Fallen Condition Focus
Moving toward a climax

Step 5 - Identify Audience Needs & the "FCF"

Step 6 - Form a Problem Statement.

Step 7 - Write a Solution Outline.

ምዕራፍ 7

ስብከቱን ቅርጽ ማስያዝ

ስብክት የአሠራር ዘዬን በማስተዋል መጠቀምንና ተበባዊ የግል ስልትን የሚጠይቅ ነው። እስከዚህ ድረስ ቀላልና ሥርዓት ያለው የአሠራር ዘዴን ለመገንባት ጥሬአለሁ። ግብረውጥኑ፥ ችግሩ፥ እና አስተዋጽአው አንዴ በታ ቦታቸውን ክያዙ ወዲያ የስብክቱ መሠረት መዋቅር ተጠናቋል ማለት ነው። ይሁንና፥ አወቃቀሩን የመፈጸሙ ጉዳይ ከአሠራር ዘዴው ይልቅ በግላዊ ስልት ላይ ያጋደለ ነው። ይህ ምዕራፍ የሚዘረዝራቸው የስብክት አወቃቀር መፈጸሚያ ሊሆኑ የሚችሉ በርካታ መሣሪያዎች አሉ።

እዚህ ላይ አንድ ማስታወስ የሚገባን ነገር አለ። እያንዳንዱ ዓቢይ ነጥብ ወይም «ዘመን–ዘለል እውነት» በሚዳብርበት ወቅት ሦስት ነገሮች መከሰት አለባቸው። እያንዳንዱ ዓቢይ ነጥብ ሊብራራ፥ በምሳሌ ሊገለጽና ክምእመናን ሕይወት ሊዛመድ ይገባዋል።

ማብራሪያ

ለ«ችግሩ» ምላሽ ለመስጠት ዓቢይ ነጥቦች መዋቅረ ስብክታዊ አቀራረብን ይዘዋል። ለአብዛኞቹ ምንባቦች፥ እያንዳንዱ ዓቢይ ነጥብ የራሱ ገላጮች አሎት። እነዚህን ንዑሳን ነጥቦች ብለን እንጠራቸዋለን… ዓቢይ ነጥብን ለመግለጽ የሚያገለግሉ ናቸው።

መዋቅራዊ ዲያግራም እነዚህን ንውሳን ነጥቦች ማሳየት አለበት። የምንባቡ ዓበይት እውነታዎች ማቆጥቆጥ ሲጀምሩ ገላጭ ነጥቦቹም ከራሱ ከምንባቡ፥ ከምልከታዎችና ከሥነ–ገለጣው፥ ከዓውደ–ንባቡና ከተጓዳኝ ወይም ድጋፍ ሲጭ ምንባቦች ይወጣሉ።

የድጋፍ ሰጭ ምንባቦች ዓላማ ግብረውጥኑን ግልጽ ማድረግ ወይም የግብረውጥኑንና የዓቢይ ክፍሎችን እውነት ማሳየት ነው። ምንባቡ ይህን የተወሰነ እውነት የሚያብራራ ክሆነ ከምንባቡ አትውጣ። ነገር ግን አንዳንዴ ስለተመሣሣይ ሁኔታዎች ወደሚናገሩ ምንባቦች መሄድ ሊኖርብህ ይችላል። አድማጭህን የጥቅስ ፍለጋ ሥልጠና ውስጥ ሳለመክተት ተጠንቀቅ። በምንባቡ መወሰንና አድማጩም ከሁሉም በፊት ያንን ክፍል እንዲረዳ ማድረጉ በጣም ጠቃሚ ነው። በዋነኛው ምንባብ ውስጥ ያለውን እውነት ለማብራራት ስልታዊ የሆኑትን ተጓዳኝ ምንባቦች ምረጥ። ደጋፊ ምንባቦችን ለመውሰድ የትጠቀምበት ቅደም ተክተል መጀመሪያ ክዓውደ-ንባቡ፥ ሁለተኛ ያንን ክፍል ከጻፈው ደራሲ ሥራዎች፥ ቀጥሎም ክሌሎች ደራሲያን Chapter 7:

SHAPING THE SERMON

Sermon development requires skillful use of methodology as well as artful use of personal style. To this point I have tried to build a method that is simple and systematic. Once the proposition, problem and outline are complete, the foundation and framework of the sermon are in place. However, finishing the structure has more to do with personal style than methodology. There are several tools that can be helpful in finishing the sermon construction which this chapter will enumerate.

However, it is useful to remember: Three things must happen in developing each of the main points or "timeless truths." Each must be: *explained*, *illustrated* and *applied*.

EXPLAINED

The main points have been shaped into the homiletical outline to answer "the problem." For most passages, each main point has its own complement(s) -- something that explains it. We usually call these subpoints -- they help to explain something about the main point.

The structural diagram should reveal these subpoints. As the main affirmations of the text emerge then the descriptive points come from the text itself, from the observations and exegesis of the text, from the context, and from parallel or supportive texts.

The basic purpose of supportive material is to make the proposition clear or demonstrate the truth of the proposition and its main points. If the text explains this particular truth then stay with the text. But sometimes you need to go to other passages that speak of the same thing. Be careful not to put your listener through a Bible drill of looking up verses. It is more important to handle the text and feel that listener understands that first of all. Choose supportive texts that are

ከቃላት ሥነ–ገለጣህ ያገኘኸውን ጥልቅ መረዳት በምትጠቀምበት ወቅት የግሪክ ቃላትን የጣብራሪያህ አካል አድርገህ የመገልገል ፌተና ሊያጋጥምህ ይችላል። እንደ አጠቃላይ መመሪያ የግሪክ ቃላትን መጠቀምን አስወግድ። ሆኖም ባን እንዲህ ካለ ጥናት የተገኙትን ባንዛቤዎች ተጠቀም። ለምሳሌ የእንባሊዝኛውን *ዳይነማይት* የሚመስለውን የባሪኩን ዱናሚስ (ኃይል) መጠቀሙ አስፈላጊ የሚሆንባቸው ሁኔታዎች አሉ። በዚህ ጊዜ ቃሎ በርግጥ ጽንሰ~አሳቡን ይገልጻል። ይሁንና፥ የግሪክ ቃል ከመጠን በላይ መጠቀም በአድጣጩ አእምሮ መጽሐፍ ቅዱስን ለመረዳት ግሪክ ጣወቅ ያስፈልጋል የሚል አሳብ ያሳድራል። በተጨማሪ አንልጋዮች «የእግዚአብሔርን ቋንቋ» የመረዳት ልዩ ችሎታ ያላቸው ይመስል በእንርሱና በተራው ምእመን መካከል የመራራቅ ስሜትን ይፈጥራል።

የማብራሪያ ምንጮች

ለማብራሪያ የምንጠቀምበት ደጋፊ ምንጭ ግብረውጥናችንን ግልጽ እንድናደርግ፥ የግብረውጥናችንን እውነት እንድናሳይ ወይም በአድጣጮች መካከል የመረዳዳትን ስሜት ለመፍጠር ይረዳናል። የምንጠቀምባቸው የድጋፍ ምንጮች የሚከተሉት ናቸው።

ተጨባጭ መረጃ፣ ምንባቡን በምታዘጋጅበት ጊዜ የሰበሰብኸው መረጃ ለማብራሪያ የምትጠቀምበት ምንጭ ነው። በዝግጅት ወቅት የምትለበስበው መረጃ ለአንድ ስብክት ከምትጠቀመው በላይ ነው። ዓቢይ ነጥቦችሀን የሚያንለብተውንና ዓላማህን እንድታከናውን የሚረዳህን ያህል ብቻ ተጠቀም። ከዓላማህ ሊያስፌነባዋህ የሚችል ማንኛውንም ልዩ መረዳት ለማስቀረት ፌቃደኛ ሁን።

በሴላ አንላለጽ እንደገና መናገር፡ ይህ ለማብራራት የሚጠቅም መሣሪያ ነው። ሰዎች ለመጣር ጊዜ ያስፈልጋቸዋል፤ መደጋገም ደግሞ ያንን ጊዜ ይሰጣል። ነገሩን ከሴላ አቅጣሜ መናገር አንዳንዴ ርእሰ–ጉዳዩ ግልጽነትን ሊያሳናጽፍ ይችላል።

የስሜት ምስል፣ ሴላኛው ለትንታኙ የሚጠቅም መሣሪያ ነው። በምንባቡ የነበሩ ሰዎች ይሰማቸው የነበረው ምንድነው? ደስታ፥ ኃዘን፥ ቁጣ፥ ፍርሃት ነበርን? ያን ስሜት እንዲሰማቸው ለአድማጮችህ መንገድ መፈለግ ማንዛቤያቸውን ያፋጥንላቸዋል።

አባባሎች፡ እንደ ድጋፍ ሰጭ ጽሑፍነታቸው ጠቃሚዎች ናቸው። አባባሎን የተናገረው ሰው በአድጣጭህ ዘንድ ተአጣኒነትንና እውቅናን ያተረፈ፥ ከሆነ ነጥቡ ይበልጥ ይጠናከራል። «ሰው ሀብታም ሲሆን ጌታ ብዙ ገንዘብ ያንኛል ወይም ሰውዬውን ያጣል» የሚለው ዓይነት አባባል የስብከቱ ዓቢይ ንጥብ ስለ ገንዘብ ጉዳይ ከሆነ፥ የአድማጩን ቀልብ ያገኛል። በኢኳደር

strategic to explaining the truth in your main text. Your priority for supportive texts are first from the context, second from the same author, and then from other authors.

When using insights from your lexical exegesis the temptation is to use Greek words as part of your explanation. As a general guideline avoid using Greek terms itself but use the insights gleaned from such a study. There are situations where it is helpful, for example, in explaining dunamis (power) which sounds like our English word dynamite. In this case, the word actually illustrates the concept. However, over use of the Greek tends to create an impression in the listener that to really understand the Bible you must know Greek. It also causes a sense of separation of clergy and laity because of this apparent special ability to understand "God's language."

Resources for Explaining

Our supporting material for explaining can help make our proposition clear, demonstrate the truth of our proposition or just provide audience rapport. Resources to use are:

Factual information from your preparation of the text is your resource in explaining. Your preparation work will gather more material than you can use in one sermon. Use only that which supports your main points and helps accomplish your purpose. Be willing to leave out any special insight that might distract from your purpose.

Restatement is a helpful tool in explaining. People need time for learning and repetition or restatement provides that time. Saying it from another perspective sometimes brings clarity to a subject.

Emotional color is another tool for the expositor. What were the persons in the text feeling? Was it joy, sorrow, anger, fear? Finding a way for your listener to feel that too might expedite their understanding.

Quotations are useful as supportive material. If the person being quoted has credibility and recognition with your audience then the point is strengthened. A quote such as, "When a man gets rich the በሚስዮናዊነት ሲያገለግል ሰማዕት ሆኖ ያለፈው ጂም ኤሊዮት፥ መስበክን ሰዎችን ከማስደሰት ጋር በማነጻጸር የተናገረውና ያስትላለፈው የህይወቱ መልአክትብዙ ይናገራል፤ «ጌታ ሆይ፥ ከአዝናኝነት ከህሎት አድነኝ። ወገኖቼን በብልሃቴ ላስደንቃቸውና በተመሳሳይ ጊዜ ለልባቸው አገልግዬ አዳኜን ላስከብር አልችልም።»

አስታቲስቲክስ፡ ስለ ችግሩ የላቀ ግንዛቤ ሊያስጨብፕ ይችላል። በአንድ ትምህርት ቤት ካሎት ተማሪዎች ጎምሳ ከመቶው አንድ ወላጅ ብቻ እንዳለው ማወቁ፥ «አባት አልባውን ጠይቁ» የሚለውን የሁለት ሺህ ዓመት ፕንታዊ አባባል ዛሬ ወዳለንበት ዘመን ሊያመጣ ይችላል። ለምታገኘው መረጃ ምንጭና ለተአማኒነቱ ጥንቃቄ አድርግ። ለቀልድ ያህል አንድ ሰውዬ አስታቲስቲክስ በመጠቀም በ1940 በየመንገዱ የሚንቀሳቀስ ማንኛውም መኪና 2.2 ሰው እንደነበረው፥ በ1950 ደግሞ 1.4 እንደነበርና በዚህ አካሄድ በ1990 በየመንገዱ ከሚታዩት መኪናዎች አንድ– ሦስተኛው ሰው–አልባ እንደሚሆን ተናግሮ ነበር። (ይሁንና፥ ተአማኒነት የሚንድላቸውን የአስታቲስቲክስ መረጃዎች እንዳትጠቀም ተጠንቀቅ።)

ባሕላዊ ማዳመቂያ፡ ለአገላለጽ ይጠቅማል። ጳውሎስ በገላትያ 4፡14 ላይ እንዲህ ብሏል፤ «በሥጋዬም ፈተና የሆነባችሁን ነገር አልናቃችሁትምና አልተጸየፋችሁትም። ነገር ግን እንደ እግዚአብሔር መልአክ አዎን እንደ ክርስቶስ ኢየሱስ ተቀበላችሁኝ።» በዚያን ዘመን የነበረ የአይሁድ ሰው ለምጻም ወይም የአካል ርኩስት ያለበትን ሰው ሲያይ መሬት ላይ በመትፋት ንቀቱን ማሳየቱ የተለመደ ነበር። ብዙ ሰዎች እንደሚያምኑት ጳውሎስ የዓይን ሕመም ነበረበት። በመሆኑም መሬት ላይ እንትፍ ብለው ሊተፉበት ይችሉ ነበር፤ በዚህ ፈንታ ግን እንደ መልአክ… የለም፥ እንደ ኢየሱስ ክርስቶስ ተቀበሎት።

ስውር አንላለጾች፡ በዋልተር ሊፊልድ አባባል የተደበቁና ነገር ግን ዓበይት አውነታዎችን ለማስተላለፍ የሚጠቅሙ ናቸው። «ኢየሱስ አለቀሰ» የሚለው ዓይነት አባባል ድብቅ መልእክት ኢየሱስ እንደጣንኛውም ሰው ስሜቶች እንደነበሩትና በዚያን ወቅትም በኃዘን እንደተሸነፌ የሚገልጽ ነው። «በመንፈስ ተመላለሱ» የሚለው በመንፈስ ቅዱስ ቁጥር ኑሩ የሚል ውስጣዊ የሥነመለኮት አውነታ ያዘለ ነው። ይህ የመንፈስ ቅዱስ ሥነ– መለኮት ለአድማጩ አዲስ ከሆነ መብራራት አለበት። ስለዚህ ራሳችንን የትኞቹ ዶክትሪኖች ወይም ነጥቦች ከአድማጫችን መረዳት በላይ ናቸው? ዓቢይ ነጥባችንን ለማስጨበጥ ምን ምን ሊብራራ ይገባል? ብለን መጠየቅ አለብን። Lord gets a lot of money or the Lord loses a man" gets the attention of the listener when the main point is speaking about financial priorities. A quote of Jim Elliot, missionary martyr in Ecuador, about his sensitivity to preaching versus entertaining can say a lot considering his life-message: "Lord deliver me from showmanship. I cannot impress folk with my cleverness and at the same time minister to their hearts and exalt the Saviour."

Statistics can build a greater awareness of need. Knowing that fifty-percent of the children in a particular school come from single parent homes can bring a two thousand year old quote on "visiting the fatherless" right to where we live today. Be careful of your source of information and its credibility. In fun someone has used statistics to show that in 1940 each car on the road had an average of 2.2 persons; in 1950 it was 1.4; and at this rate by 1990 every third car on the road will be empty. (However, beware of poor statistics.)

Cultural color also helps explain. Paul said in Gal. 4:14, "My triál which was in my flesh you did not despise or reject, but you received me as an angel of God, even as Christ Jesus." It was not uncommon for a Jew in that day to show how he despised someone with leprosy or a physical uncleanness by spitting on the ground. Paul had a physical problem that most believe was some disease of his eyes. He said they could have spit on the ground because of it, instead they received him as an angel -- no, as Jesus Christ Himself.

Underlying assumptions is what Walter Liefeld calls those affirmations that lie below the surface but are important in the communication of the main affirmations. A statement such as "Jesus wept," has the underlying assumptions that Jesus felt all the human emotions that we do and that he was overcome with grief at that moment. "Walk in the Spirit" has the theological assumption of the indwelling of the Holy Spirit and the aspect of what it means to live (ie. walk) under the Spirit's control. If that theology of the Holy Spirit is news to the listener then it needs to be explained. So we ask ourselves what doctrines or facts might not be understood by our listener and what needs to be explained in order to grasp the implications of our main point.

በምሳሌዎች ማብራራት

ለአድማጫችን ለሚብራራው ነገር አብሮሆትን የሚፈነጥቅ፥ ማለትም ወደ ዓበይት አሳቦች እውነት የሚገባበት «መስኮት» ያስፈልገዋል። ምሳሌያዎች ወይም መግለጫዎች የሚያክናውኑት ይህንን ተግባር ነው። በግሌን ክኔሽት አባባል ዓበይት እውነቶች፥ «ወደ ሰዎች ሕይወት እየተራመዱ ይዘልቁ ዘንድ እግሮች ሊገጠሙላቸው ይገባል። ይህ ሊፈጸም የሚችለው ምናባዊ ምስሎችን፥ ምሳሌዎችን፥ ማብራራያዎችን፥ ዝርዝሮችንና የግል ምስክርነቶችን በመጠቀም ነው።»

ስቴሬን ብራውን፥ «በምሳሌ ለማብራራት ካልቻልህ አትጠቀምበት» ብሏል። ለመግለጽ የምትሻውን እውነት መረዳት አለብህ። ምሳሌዎችን ለመጠቀም በርካታ መሠረታዊ ምክንያቶች አሉ፡-

ትምህርታዊ ምክንያቶች

ገላጮች የክለሳን መልክ ይይዛሉ። ስንት ጊዜ የሬድዮ ፕሮግራም ካዳመጥሀ በኋላ እንደገና ለመስጣት ወደኋላ የሚመልሰውን ቁልፍ ለመጫን ተመኝተህ ታውቃለህ? ገላጮች ድግግሞሽን ከዓይነት ጋር አዋህደው ያቀርባሉ። ፍላንትን ሳይቀንሱ እንደተጠበቀ ይዘው ዳግም ማሰላሰልን ዳግም ማሰብንና ዳግም ማሰማመርን ያመቻቻሉ።

ሥነ–ልቡናዊ ምክንያቶች

ዳን በውጣን እንዲህ ይላል፤ «ብዙ ጥና ስብክቶች በዲያግራም መልክ ሊቀመጡ ይችላሉ። ስብክት በሂደቱ ሁሉ ወደ ጦዘ ደረጃ እየደረሰ፥ ብዙውን ጊዜ ከክፍተኛው ነጥብ ላይ አሳቡን ይቋጫል። በማይዋዥቅ ጥንካሬ መስበክ ጉባኤውን ክዓቅም በላይ መጠየቅ ነው። የአእምሮ እፎይታ፥ ወቅታዊ የአእምሮ ዕረፍት፥ ወይም አስቂኝ (አስደሳች) ነገር የሥነ-ልቡናን ፍላጎት የሚያረኩ ናቸው።»

ስሜታዊ ምክንያቶች

በእግዚአብሔር የተፈጠርነው እንድናስብ ብቻ ሳይሆን ስሜታችንንም እንድንገልጽ ጭምር ነው። እግዚአብሔር የደስታና የቁጣ ስሜት ያለው አምላክ ነው። እኛም በአምሳሎ እንደመፈጠራችን፥ ስሜት አለን። ሆኖም ግን አንዳንዴ መጽሐፍ ቅዱሳዊውን እውነት የምንመለከተው ከአእምሮ አውቀት አንጻር ብቻ ነው።

በውማን እንዲህ ይላል፤ «የከርስትና እምነት የሚታወቅ ብቻ ሳይሆን ስሜትንም የሚያካትት ነው፤ በትክክል 'ከአንጀት' የሚሰማ ነው።» ምሳሌዎች አድማጩ ለእውነት በስሜት ደረጃ ምላሽ እንዲሰጥ ያግዛሉ። የአንድ ሰው ፌቃድ ውሳኔ የሚያደርግ ከሆነ ይህ የሚያስበውን ብቻ ሳይሆን በስሜት የሚሰማውን የሚያጠቃልል ነው።

ILLUSTRATED

Our listener needs "a window" to the truth of the main affirmations, something that will bring light onto what is being explained. Illustrations do just that. In the words of Glen Knecht, the main truths "must be given feet to walk into people's lives. This is done by imagery, illustration, explanation, enumeration, and personal witness."

Stephen Brown says: "If you can't illustrate it, don't use it." It is important to understand the truth you are wanting to illustrate. There are several basic reasons for using illustrations:

Pedagogical reasons

Illustrations are a form of review. How many times have you listened to a radio program and wish you could push the rewind button to hear it again? Illustrations provide repetition with variety. They replay, rethink, restate while simultaneously sustaining interest.

Psychological reasons

Dan Baumann says: "Much good preaching can be graphed. It has climaxes throughout the sermon, usually concluding on a high note or peak. Preaching with sustained intensity overtaxes a congregation. Mental breathing spells, periodic mental rests, or humor will satisfy a psychological need."

In radio they measure the "tune out times" - times when people quit listening and tune their mind out from what is being said. I believe that happens during our preaching and illustrations help bring people "back to the program."

Emotional reasons

We are created by God to not only think but to feel. God feels joy and anger and being created in His image, we do too. Yet sometimes we approach biblical truth strictly from the cognitive viewpoint. Baumann says, "The Christian faith is not only known, but felt; it is properly experienced at the 'gut level.'" Illustrations allow the listener to respond to truth on an emotional level, and if a person's will makes a decision it involves not only what they think but what they feel.

የማብራሪያ ምሳሌዎች ምንጮች

እያንዳንዱ ሰባኪ የጣብራሪያ ምሳሌዎችን የሚሰበስብበትና በማኅደር የሚይዝበት ዘዴ ሊኖሪው ይገባል። የምሳሌዎች ምንጭ ከሚሆኑት ጥቂቶቹ የሚክተሎት ናቸው።

መጽሐፍ ቅዱስ

ከፍተኛ ስፍራ ከያዙ ምንጮች መካከል የመጽሐፍ ቅዱስ ታሪኮች ይገኙባቸዋል። ይህም አውነትን ስለሚገልጡ ብቻ ሳይሆን፥ አድጣጩን ከመጽሐፍ ቅዱሳዊ ይዘት ጋር ስለሚያስተዋውቁት ጭምር ነው። ጳውሎስ በ1ኛ ቆሮንቶስ 10:11 «ይህም ሁሉ እንደ ምሳሌ ሆነባቸው፥ እኛንም የዘመናት መጨረሻ የደረሰብንን ሊገሥጸን ተጻፈ» ብሏል። ምሳልዎቹን ከመጽሐፍ ቅዱስ ማንበብ ሳይሆን፥ በትረካ መልክ ለምሳሌህ በሚጠቅመው ክፍል ላይ አጽንኦት በመስጠት ተናገር።

የግል ገጠመኞች

በራሳችን ላይ የደረሱትን ምሳሌዎች መጠቀሙ አድጣጩ ይህ እውነት በእነርሱም ሕይወት ሊፈጸም እንደሚችል እንዲሰማቸው ይረዳል። እግዚአብሔር በሕይወታችን ችግርን ከሚፈቅድባቸው ምክንያቶች አንዳንዶቹ በተመሳሳይ ትግል ውስጥ የሚገኙትን እንድናጽናና ወይም እንድናበረታታ ነው። ሆዋርድ ሔንድሪክስ ስለገላጮች ምሳሌዎች ሲናገር፥ «ተናጋሪው ከጉባዔው፥ ጉባዔው ደግሞ ከተናጋሪው ጋር እንዲመሳሰል ያስችላሉ» ብሏል። በተጨማሪም የግል ገጠመኞች አዲስ ስለሆኑ፥ በጣም አስደሳች ናቸው።

በማላዊ ገጠመኞች አካባቢ ሊወሰዱ የሚገባቸው ጥንቃቄዎች

- 1) አንተን ወይም ቤተሰብህን የሚያመጻድቅ ገጠመኝ አትናገር።
- 2) የእነርሱን ፌቃድ ካላገኘህ በቀር ስለባለቤትህ ወይም ስለ ልጆችህ ምሳሌ አታቅርብ።
- 3) እንድትናገር ራሳቸው ካልተስጣሙ በቀር ከጉባኤው ወይም ከምእመኑ የአንዱን ገመና አታውጣ። ያጣከሩህን ምሥጢር በሜዳ እንደምትዘራ ሰዎች ከተሰጣቸው የምክር አገልግሎትህን ታወድመዋለህ።

ወቅታዊ ዜናዎች

ክርል ባርት ሲናገር፥ ሰባኪ መጽሐፍ ቅዱስን በአንድ እጁ ጋዜጣን በሌላ እጁ ይዞ መስበክ አለበት ብሏል። ወቅታዊ ዜናዎች መጽሐፍ ቅዱሳዊውን እውነት በተዛማጅ መልኩ ሊያቀርቡ ይችላሉ። ቢል ሃይቤልስ መጽሐፍ ቅዱሳዊውን እውነት ከወቅቱ አአምሮ ጋር የማዛመድ አስፈላጊነቱ በጣም ስለሚሰማው ከ60 እስከ 70 የሚሆኑት ምሳሌዎቹን ከወቅታዊ ዜናዎች ይሰበስባል። ስለ ሁኔታው ሲያብራራም፥ «ወቅታዊ ምሳሌን መጠቀም

Sources for Illustrations

Every preacher should have a system of collecting and filing illustrations. Some of the sources for illustrations are:

The Bible

One of the greatest sources can be biblical stories in that they not only illustrate truth but familiarize the listener with biblical content. Paul said in 1 Cor. 10:11, "Now these things which happened to our ancestors are illustrations of the way in which God works..." (Phillips). You should not read them from the text but relate them in a storytelling method emphasizing the part for your illustration.

Personal Experiences

Using illustrations that happened to us allows the audience to feel that this truth can also apply to them. Some of the reasons that God allows difficulties in our life is so that we can better encourage others in the same struggles. Howard Hendricks says, "They enable a speaker to identify with his congregation and his congregation to identify with him." Also personal illustrations are fresh, thus more interesting.

Some caution needs to be exercised with personal illustrations:

- (1) Do not tell experiences that exalt yourself or your family.
- (2) Do not tell stories about your wife or children unless you have their permission.
- (3) Do not reveal confidential information about members of the congregation unless they have agreed to let you tell it. If people feel you reveal information from your counselling with them, you will destroy your counselling ministry.

Current Events

Karl Barth said, the preacher must preach with the Bible in one hand and the newspaper in the other. Current events can communicate biblical truth in relevant terms. Bill Hybels feels so strongly on the need to relate biblical truth to the contemporary mind that he selects 60 to 70 percent of his illustrations from current events. He explains, "when I can use a contemporary illustration, I build credibility. The unsaved person says, 'He's in the same world I'm in.'"

ስቸል ተአማኒነትን እንነባለሁ። ያልዳነው ሰው፥ 'እርሱም እኔ ባለሁበት ዓለም ውስጥ ነው ያለው' ይላል» በማለት ተናማሯል።

መጻሕፍት

አንዳንዴ እንደ ሲ. ኤስ ሊዊስ የመሳሰሉ ልብ ወለዶች ወይም እንደ ኢትዮጵያዊው የመነቃቃት ሰባኪ መሐሪ ጮራሞ ያሉ የሕይወት ታሪኮች ግሩም የምሳሌዎች ምንጭ ሆነው ሊያገለግሉ ይችላሉ። እንዚህን ምሳሌዎች የማንበብና ዘግቦ የመያዝ የማያቋርጥ ችግር አለ። ይሁንና፥ ይህ የትረካ አቀራረብ ስላለው በተግባር ላይ ክዋለ ስኬታማ ከሚሆኑ ምንጮች አንዱ ነው።

ምናባዊ ፌጠራ

አንዳንድ ምሳሌ ሊገኝ ሳይቸል ሲቀር የራስህን የፈጠራ ምሳሌ እውነት አድርገህ እስካላቀርብህ ድረስ መጠቀሙ ተቀባይነት አለው። አንዳንድ ጊዜ ከስተቱ ለእኛ እንዲፈጸም በመመኘት በዚያ መልኩ እናቀርባለን። ሰባኪ በሕይወቱ የተከሰተ አስደናቂ ሁኔታ መኖሩን ሲናገር የሰማሁባቸው በርካታ ጊዜያት አሉ። ሆኖም ግን ይኽንኑ ተመልሼ ክሌላ ሰባኪ አሰማለሁ። የፈጠራ ምሳሌዎች የሚፀነሱት በሰብአዊ ግለሰብ ምናብ ውስጥ ነው። አድማጭህ እስከተረዳልህ ድረስ የአንተም ሊሆን ይችላል።

ተፈጥሮና ሳይንስ

ኢየሱስ ክርስቶስ ብዙ ጊዜ እንደ የበለስ ዛፍ፥ የሰናፍሙ ቅንጣት የመሳሰሎትን የተፈጥሮ ክስተቶችን በምሳሌነት ተጠቅሞአል። እግዚአብሔር በፍጥረት ውስጥ የእርሱን እውነት አስደናቂ ምሳሌዎች ሰውሮአል። «ግዛተ አራዊትን ወይም ዙን ስንመለክት» በሚል ርእስ በጌሪ ሪችመንድ የተጻፈውን መጽሐፍ በጣየት የሥነ መለኮታዊ እውነቶችን ታላላቅ ምሳሌዎች ልታገኝ ትችሳለህ።

ምሳሌ የሚያስፈልገው መቼ ነው?

እንደ አጠቃላይ መመሪያ፥ በመልአክትህ ውስጥ በሚገኘው ማንኛውም መርሆ ወይም ዘመን–ዘለል እውነት ላይ ምሳሌ መስጠትን ወይም «ብርሃን መፈንጠቅን» አትዘንጋ። ምሳሌ የተፈዋሮ የንጽጽር ዘይቤ የመጠቀምን ያህል ቀላል ሊሆን ወይም እንደታሪክ የጠለቀ ሊሆን ይችላል። ወርሃዊ መዲ በተሰኘው መጽሔት ላይ ኤቪድ ጉጀል ምሳሌ መስጠት የሚያስፈልግባቸውን ምክንያቶች እንደሚከተለው ይዘረዝራል።

ቀልብ ለመያዝ

ያለማቋረጥ የምንታገለው የሰዎችን ትኩረት ለመሳብ ነው። ይህን ትኩረት የሚጫረትብን ወደ ቤተ ክርስቲያን ሲመጡ በመንገድ ላይ የሚያጋጥጣቸው ነገር ወይም ክቤተ ክርስቲያን ወጥተው ሲሄዱ የሚያክናውኑት ተግባር ነው።

Books

Sometimes novels can be great sources of material such as C.S. Lewis' *Screwtape Letters* or biographies such as the story of Mehari Choramo, *Ethiopian Revivalist*. There is a constant challenge to read and to file references to such illustrations, but it can be one of the most fruitful sources because of its storytelling nature.

Imagination

Sometimes an illustration cannot be found and it is acceptable to create your own fable as long as you do not present it as truth. Sometimes we so desperately wish that it happened to us that we tell it as if it did. There have been several occasions where I have heard a preacher relate a dramatic event that happened to him, only to hear it again from some other preacher. Fables begin in the imagination of some human author. It can be yours, as long as your audience understands that.

Nature and Science

Jesus often used things of nature for illustrations -- the fig tree, the mustard seed. God has tucked away in creation wonderful illustrations of His truth. Read Gary Richmond's book, *A View from the Zoo*, for great illustrations of theological truth.

When to Illustrate

As a general guideline, look to illustrate or "cast a window of light" on every principle or timeless truth in your message. Illustrating can be as simple as a metaphor of nature or as involved as a story. David Gudgel writing in *Moody Monthly* offered these reasons for illustrating:

To Capture Attention

We are constantly fighting for people's attention. The competition is what happens on the way to church or what they are thinking about doing after church. Bruce Wilkinson of Walk Thru the Bible says, "An illustration, whether humorous, biblical, personal, or imaginary, is often the best way to capture the attention of the audience."

«በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ መመላለስ» በሚለው መጽሐፉ ብሩስ ዊልክርስን እንዲህ ይላል፤ «ምሳሌ፥ አስቂኝ፥ መጽሐፍ ቅዱሳዊ፥ የግል፥ ወይም ምናባዊ ቢሆን የአድጣጩን አእምሮ ወይም ትኩረት ለመጣረክ አጣራጭ የማይገኝለት መንገድ ነው።

ሰባሳዊ ተዛምዶ

ምሳሴዎች ምእመናን ራሳቸው ከሰባኪው *ጋር እንዲያ*ዛምዱ ያስችላቸዋል። በአንተ ሕይወት እውነት እንዴት እንደሠራ ማየት ከቻሎ በራሳቸው ሕይወት እንዲሠራም ለመፍቀድ ይነሣሣሎ።

አስፈላጊውን ነጥብ ለማብራራት

ሚች ሬይ ስተድማን እንዲህ ብሏል፤ «ለማስተላለፍ የምትሻው ጉዳይ ምሳሌ እንደሚያስፈልገው ሲሰማህ መጠቀም አለብህ። ለመረዳት አስቸጋሪ፥ ውበትና መስህብንት የጎደለው፥ በትክክልም ሰዎች እንዲረዱት ትወና የሚያስፈልገው ሊሆን ይችላል።»

ቻክ ስውንዶል እንደሚክተለው ያሳስባል፤ «አንድ ጉዳዩ ግልጽነት ሲያጥረው ወይም ደረቅ ቃል ብቻ በሚሆንበት ጊዜ ሁሉ ምሳሴ ተጠቀም። ቀላል አካሄድ በመጠቀም በሚገባ የሚታወቀውንና በደንብ የተለመደውን መሣሪያ በማድረግ ባልታወቀውና ባልተለመደው ላይ ማብራሪያ ስጥ።»

ቀልብን ይዞ ለመቆየት

ሆዋርድ ሄንድሪክ እንዳካሄደው ጥናት ክሆነ፥ «የባሕላችን ተፈጥሮ ከሚነገር ይበልጥ የሚበዛው በዓይን የሚታይ ነው። በቴሌቢዥን ተፅዕኖ ሳቢያ የማድመጥ ችሎታ በፍጥነት እየክሰመ ነው። ስለዚህ በአእምሮ ውስጥ የሚሣል ነገር ይበልጥ መጠቀምና ከዚህ ቀደም ከሚታወቀው በላይ በፍጥነት እርምጃን ማስተካክል የማድ ይሆናል።»

እንደ አዲስ ለመድከም

ኤቪድ ጉጀል ታዋቂውን አባባል በመዋቀስ ሰባኪው በመጀመሪያ «ለጉባኤው ሊናገር ያቀደውን ሊናገር፥ ሊናገርና የነገራቸውን ደግም ሊናገር ይገባዋል» ሲል ያሳስባል። ምሳሌዎች አንድን ነገር ያው ተመሳሳይ ነገር ሆኖ በማይሰለችበት መነገድ ደግሞና ደጋግሞ ለመንገር ቁልፍ መሣሪያዎች ናቸው።

የተነገረው በሰሚዎቹ ቆይታ እንዲኖረው

ጀን ማክአርተር ዳግማዊ አድማጮቹን፥ በሰበት ጊዜ የእውነት ዋንጫቸውን የሚሞሉ ከዚያም ስብክቱ ሲጠናቀቅና ወደ ቤት ሲመለሱ ዋንጫቸውን የሚገለብጡ አድርን ይስላቸዋል። ምሳሌዎች በአእምሮ ውስዋ ስለሚመላለሱ አማኞች እውነትን እንዲያስታውሱና ትክክለኛውን እርምጃ እንዲወስዱ እግዚአብሔር ሊጠቀምባቸው ይችላል።

For Personal Identification

Illustrations enable a congregation to relate to the speaker. If they can see how the truth has worked out in your life, they'll be motivated to let it work in theirs too.

For Needed Clarification

The late Ray Stedman says you should illustrate "whenever you feel what you are attempting to convey requires it. It may be difficult to understand, it may lack color and appeal, it may need dramatization in order to be fully understood."

Chuck Swindoll suggests: "Illustrate whenever an issue is perhaps a bit unclear or too theoretical. Follow a simple plan - use the well-known and the familiar to shed light on the unknown and unfamiliar."

To Hold Attention

Howard Hendrick's analysis is: "The nature of our culture is highly visual and poorly verbal. Listening skills are rapidly deteriorating under the input of TV and therefore one has to paint more pictures and change his pace more frequently than ever before."

For Fresh Repetition

David Gudgel quotes a well-known saying that a preacher must first "tell his congregation what he's going to tell them, tell them, and then tell them what he told them." Illustrations are a key to saying the same thing over again without it sounding the same.

To Improve Retention

John MacArthur Jr. pictures his listeners filling up their thimble of truth during the sermon, then after the service dumping it out before they drive home. Because illustrations linger in the mind, he says that God can use them to help believers recall the truth and take appropriate action.

Suggestions for Using Illustrations

1. Illustrate every main point. If it is a main affirmation of truth then it deserves "a window" to shed some light on it.

ስለ ምሳሌዎች አጠቃቀም አንዳንድ ጠቃሚ አሳቦች

1. ማንኛውንም ዓቢይ ነጥብ በምሳሌ አስረዳ። ዓቢይ የእውነት መግለጫ ከሆነ ያ ነጥብ፥ የሆነ ብርሃን የሚፈነጥቅበት ወይም ማብራሪያ የሚተላለፍበት «ቀዳዳ» ያስፈልገዋል።

ማሌን እኒኤል ቢያንስ መጠነኛ 'መስኮተ~ማብራሪያ' ሳይታክልበት ከሁለት ደቂቃዎች በላይ ጊዜ እንዳያልፍ ያስጠነቅቃል። ሌሎች ደግሞ ከመጠን ያለፈ የምሳሌ አጠቃቀም ከዓቢይ ነጥብ ሊያስኮበልል እንደሚችልም ተናባረዋል። እንደ እኔ አሳብ፥ የምሳሌ አጠቃቀጣችን ከአድጣጫችን ሁኔታ *ጋር አብሮ መጓዝ አለበት። ወጣት አድማጮች ብዙ ምሳሌ ይልልጋሉ።* ካናዳውያን አድማጮች የተወሰኑ የአሜሪካውያን ሰባኪዎች «ከመጠን ያለፈ የምሳሌ አጠቃቀጣቸውን» አንዳንዴ ሲቃወሙ አይቻለሁ። ይሁንና፥ አሁንም ደግሜ ለእያንዳንዱ ዓቢይ ነጥብ ቢያንስ አንድ ምሳሌ እንድትጠቀም አመክራለሁ።

- 2. ምሳሌሀን በአእምሮሀ ያዘው። አድማጭህ ስሜቱ እንዲነካ ከፈለባሀ የዓይን ማንኙነት በጣም አስፈላጊ ነው። /ነገር በዓይን ይገባልና።/
- 3. ታሪክ ልናገር ነው ብለህ አታውጅ። ዝም ብለህ በቀጥታ ወደ ታሪኩ ማባ። አስቂኝ ከሆነም «ይህን አስደናቂ አስቂኝ ነገር ሰማሁ» አትበል። አስቂኝ መሆኑን መወሰን የሚችለውና ወደ ነጥቡም መሻገር የሚችለው አድማጩ ነው - በትክክል የሚስማማው ከሆነ።
- 4. ምሳሌዎችህን አጥር ምጥን አድርጋቸው። ግር የሚያሰኙ ዝርዝሮችን አውጥተህ ቀላል አድርጋቸው። ስፐርጀን ምሳሌዎች መስኮት እንጂ ቤት አይደሎም ይል ነበር። ዓቢይ ነጥብህን የማይደማፍ ከሆነ አትጠቀመው።
- 5. ጥሩ ጣልም እንዲኖራቸው አድርግ። ሥነ ምግባራዊ ግድፊት ያለበትን ምንም ነገር አትናገር። ከተጠራጠርህ አስቀድመህ በሴላ ሰው ላይ ሞክር።
- 6. ተግባራዊ አድርጋቸው። አድጣጩ እውነትን ከሕይወት እውነታ ጋር ለማገናዘብ እንዲችል የሚረዱ መሆን ይገባቸዋል። ምንም ቃል ሳይተነፍስ ለዕጓለማውታው ተቋም በሺዎቹ የሚቆጠሩ ዶላሮች የሚፈሱለትን ጆርጅ ሙለር የእምነት ምሳሌ አድርጎ ማቅረብ ወዶም በየዕለቱ ከሦስት እስከ አራት ሰዓታት የሚጸልየውን ፖል ዩንጊቾን የጻሎተኛነት ምሳሌ አድርን ማቅረብ እውነትን እነርሱ ሊደርሱበት የማይችል በማስመሰል ተስፋ መቁረጥን ሊዘራ ይችላል። ይህ ማለት ሞራሽ አትጠቀምባቸው ማለት ሳይሆን አድማጭህ ራሱን ሊያዛምድ በሚችልበት መንገድ ሚዛን ጠብቀህ ተጠቀም ለማለት ነው።

የማዛመድ ወይም የሚተገበር

እያንዳንዱ ዓቢይ ነጥብ ተግባራዊ መሆን ይገባዋል። ይህ ለመልእከቱ ምላሽ እንዲሰጥ ጥያቄ መጠየቅ (ምዕራፍ 9 ተመልክት) ማለት አይደለም።

Glenn O'Neal counsels: make sure there is no period longer than two minutes without at least a brief 'window.' Others have warned against too many illustrations distracting from the main point. I think some of that has to be adapted to your audience. A more youthful audience demands more illustrations. I have found Canadian audiences sometimes react to certain American preachers because of their "excessive use of illustrations." However, I emphasize again, for every main point use at least one illustration.

- 2. Commit your illustration to memory. Eye contact is important if you want the audience's emotional involvement.
- 3. Don't announce that you are going to tell a story. Move directly into it. If its humour, don't say "I heard this really funny joke." The audience can decide if its funny and can make the transition to the point -- if it really fits.
- 4. Make your illustrations brief and to the point. Keep it simple. Leave out confusing details. Spurgeon used to say illustrations are windows, not the house. If it doesn't support your main point, don't use it.
- 5. Keep them in good taste. Never say anything that is morally inappropriate. If in doubt, try it on someone beforehand.
- 6. Keep them practical. They need to help the listener relate truth to real life. Constantly using George Mueller as an example of faith because he saw thousands of dollars come in for his orphanage without every asking, or Paul Yonggi Cho who prays everyday for three to four hours, can make truth seem beyond their reach and produce some despair. This is not to say never use them but use them in balance with practical illustrations your listener can relate to.

APPLIED

Every main point or affirmation needs to be applied. This is not the same as calling for a response to the message (see chapter 9). Application is something that started with the formation of the purpose statement and is in process until completion of the final

ተዛምዶ ዓላማን ከሚገልጽ ዓረፍተ ነገር ምሥሪታ አንስቶ እስከ ማለቂያው ድረስ የሚቀጥል ነው። ጆን በትለር ተዛምዶ የስብከት እምብርቱ ነው ይላል። ተዛምዶ የስብከት ምርቃት ተደርጎ መቆጠር የለበትም፤ ምክንያቱም ስብከት ማለት ራሱ ተዛምዶ ነውና።

መዝሙር 37ን በምስብክበት ወቅት ዓላማዬ አድማጩ በቀጣዩ ሳምንት በእግዚአብሔር ላይ መታመንን የሚለማዱበትን አንድ አቅጣጫ እንዲያገኝ ማድረግ ነበር። ይሁንና፥ መዝሙር 37 በተደጋጋሚ የሚናገረው በክፉዎች ላይ ምን እንደሚክስት ነው። በትንተናዬ ወደ ራሳችን በማዛመድ ክፉ ነገር እንደምናደርግ ከተገነዘብን፥ «ይህ ክፍል እኛም እግዚአብሔር እንደሚፈርድብን ይናገራል። ፍርድ አይቀሬ ነው» ብሎ መናገሩ ተገቢ ሆኖ አገኘሁት። ምንም እንኳ ይህ በመልአክት መጨረሻ ምላሽን ለማግኘት የሚጠየቅ ዓይነት ነገር ባይሆንም፥ እውነትን ማዛመድ ነው። እያንዳንዱ ዓቢይ ነተብ ከአድማጩ ሕይወት ጋር እንዴት እንደሚዛመድ መንገዱን መፈለግ አለብን።

ብዙ ጊዜ ተዛምዶ የሚያጥረው ተገቢው የተዛማጅነት ደረጃ ላይ እስኪደርስ በሚገባ ጫን ስለማንል ነው። ልናዛምድ የምንሞክረው «በሕይወታችን ዓለማዊነት እንዳይሰለጥን መጠንቀቅ አለብን» በማለት ነው። ይህ አባባል ከአድማጩ ሕይወት የሆነ ልማድን እንዲያላቅት ተስፋ እናደርጋለን። አንዳንዴ ሊሳካ ቢችልም ብዙ ጊዜ ግን ምንም ለውጥ የማያመጣ ባዶ ማጣቀሻ ሆኖ ተንጠልጥሎ ይኖራል። በትለር «ስብክት ጭብጥ የሆነ ተዛምዶ ነው። ይህ ማለት ለአድማጩ ምን ማድረግ እንዳለበት ብቻ ሳይሆን እንዴት ማድረግ እንዳለበትም ይነገረዋል ማለት ነው» ብሏል።

ስብክቱን የሚሰማውን አድማም አስብ። እንዲያውም ጉባኤውን በሙሉ በዓይን ሕሊናው በፊቱ አምተቶ የሚሰጠው ስብክት ለመንፈሳዊ ችግሮቻቸው ይስማማ እንደሆነ ደግሞ ደጋግሞ የሚያስበውን የሐሪ ኤመርሰን ፎስዲክን አርአያ ተከተል። አሁን ተዛምዶውን በእያንዳንዱ አድማጭ ውስጥ እንዲሰርጽ አድርግ። ለእርሷ ወይም ለእርሱ ምን ይል ይሆን? «ከዓለማዊነት ራሳችንን መከላከል አሰብን፤ ማለትም ለምሳሌ ዓለማዊ መዝናኛ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናታችንን እንዳይሻማ፥ ወይም የሥራ ግብርን ወይም አጭበርብሮ ከማስቀረት፥ ወይም ወንድማችን ወይም አህታችን አርዳታ እንደሚያስፈልጋቸው እያወቅን የገንዘብ በርሣችንን ከመጠርቀም ራሳችንን መግታት ይገባናል።»

በጉባኤ ውስጥ የሚገኘውን አድጣጭ አስብ – ሳጤ ወላጅ፥ የፋብሪካ ሠራተኛ፥ በቤት ከልጆቿ ጋር ያለች እናት፥ የ2ኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ተማሪ፥ ወዘተ. ነጥቡ መዛመድ ካለበት ለእያንዳንዳቸው የሚስማማው እንዴት ነው? ግልጽ ነው፤ ሁሉንም ሰው ልታዳርስ አትችልም፤ አለበለዚያ ተዛምዶህ የምግብ ሸቀጣ ሸቀጥ መደብር መዘርዘር ዓይነት መሆኑ ነው። በሌላ ጎኑ ደግሞ አንዱን ተዛምዶ መልሰህ መላልሰህ አትሰለቅጠውም፤ sentence. John Bettler says application is the essence of preaching. It should not be viewed as an "add-on" to the sermon for preaching is application.6

When preaching on Psalm 37 my purpose was to have the listener identify one area of their life where they could practice trusting God in this next week. However, Psalm 37 refers many times to what will happen to the wicked. I found it appropriate in my exposition to apply it to us, saying, "This also says to us that if we know we are doing something wrong, God will judge it. Judgment is inevitable." That is applying the truth even though it is not the response that will be called for at the conclusion of the message. We need to be looking for how each main point can be applied to the listener's life.

Application usually lacks because we fail to press it to the point of relevancy. We tend to apply it by saying, "We need to guard against worldliness in our life." We then hope that statement will rattle lose some habit in the listener's life. Sometimes it does, but more often it hangs there as some vague reference to lifestyle that fails to make any difference. Bettler says that "preaching is concrete application. That is, it not only tells the hearer what to do, but also how to do it."7

Think of the audience that will be hearing this sermon. In fact, take the example of Harry Emerson Fosdick who would rethink his sermon imagining each of his congregation before him to see if it matched their spiritual needs. Now press the application to the individual listener. What will it mean to him or her? Could you say, "We need to guard against worldliness, such as letting worldly entertainments keep us from our Bible reading, or cutting corners on income tax forms, or closing our wallets when a brother or sister needs help."

Think of the kinds of people in your audience -- the single parent, the factory worker, the mother at home with the children, the high school student, etc. When the point needs to be applied, how does it fit each of them? Obviously, you can't cover everybody or your application might sound like a grocery list. And you can't keep pressing the same application throughout or it will sound like a parent over correcting the child. However, I fear we err on the side of not being specific enough.

- 56 -

እንዲያ ከሆነ ልጁን ከአግባብ በላይ የሚገራ ወላጅን ትመስላለህ። ይሁንና፥ እኔ የምፈራው ስሕተታችን ግልጽና ውስን ያለመሆን እንዳይሆን ነው።

የሚከተሉት ርእሰ-ጉዳዮች በተዛምዶአቸው እንደየአድማጩ ዓይነት የሚቀያየሩት እንኤት ነው?

	<i>መመ</i> ኘት	ይቅርታ ማድረግ	በአባዚአብሔር መታመን
ተማሪ			
<i>ጎ</i> ዶ ዶ			
የቤት አመቤት			

ስፐርጀን ሲናገር፥ «ተዛምዶ በጀመረበት በዚያው ጊዜ ስብክት ይጀምራል» ብሏል። አንዳንዶች ተዛምዶን እስከ መልእክቱ ማሳረጊያ ያቆዩታል። ቢሊ ግርሃም አልፎ አልፎ መልእክታቸው ገና ሲጀምሩ በመደምደሚያው ላይ ሕይወታቸውን ለክርስቶስ እንዲሰጡ የሚጋብዙ መሆናቸውን ይናገራሉ። ተዛምዶ የምናደርገው መቼና እንዴት እንደሚሆን መተንበይ የለብንም። ልንል የምንችለው አድማጭ ሕይወቱ ወይም ሕይወቷ እንዲለወጥ እያንዳንዱ የስብክት ዓቢይ ነጥብ ተዛምዶ እንደሚያስፈልገው ነው።

ይህ ማለት ለመልእክት ምላሽ እንዲሰጡ መጠየቅ አይደለም። ይህ በስብክት ዝማጅታችን በሚቀ<mark>ተለው ደረጃ የሚመጣ</mark> ነው።

ደረጃ 8 – እያንዳንዱን ዓቢይ ነጥብ በ<mark>መግለ</mark>ጽና ምሳሌ በመስጠት ከምእመኑ ሕይወት *ጋ*ር **አ**ዛምድ። How do these subjects vary in their application to the kinds of listeners?

	Coveting	Forgiving	Trusting God
Student			
Business man			
House wife			

Spurgeon said: "Where the application begins, there the sermon begins." Some leave application until the conclusion of the message. Billy Graham has on occasions begun his message by telling the audience that at the conclusion he will invite them to come forward to give their life to Christ. We should not be predictable as to how and when we make applications, except to say that every main point of the sermon needs to be applied in some way so that the listener understands how his or her life should change.

This is not, however, the same as calling for a response to the message which is the next step in our developing a sermon.

Step 8 - Explain, Illustrate, Apply each main point.

ምዕራፍ 8

የምላሽ ጥሪ ማቅረብ፡ ድምዳሜ

የስብክት ዋናው አካል ዝግጅት ከተጠናቀቀ በኋላ፥ የሚቀጥለው ደረጃ መደምደሚያውን ማዘጋጀት ነው። ስብክት፥ አድማጭ ማድረግ ስለሚገባው ነገር ፍላጎት እንዲያድርበት የሚያዘጋጁ የመጨረሻ የአሳብና የስሜት ማጠቃለያ እስኪደረስ ድረስ ከፍተኛ ነጥቦች እንደማዕበል እየተመሙበት በንረት የሚጓዝ እድገት ሊሆን ይገባዋል። እንዲህ ከሆነ፥ ይኼኛው ከሁሉም የከበደ ደረጃ ሊሆን ይችላል።

መደምደሚያ

«መደምደሚያ» የሚለውን ቃል ከተለምዶአዊ አጠቃቀሙ የተነሣ ለመጨረሻው የመልእክት ደረጃ አውስዋለሁ። ሆኖም ግን ማጠቃለያ እና ምሳሽ በሚሉ ሁለት ከፍሎች ሳቀርብ አፌልጋለሁ። ማጠቃለያ ማለት የምንባቡን አሳቦች ፕሪ ሲደረግ የተወሰነ ምሳሽ ሊያሰጥ በሚያስችል መልኩ ወደ ማዕከላዊው አሳብ መሰብሰብ ማስት ነው። ለተግባራዊ አካሄዱ ያመች ዘንድ ሁለቱንም በአንድነት መደምደሚያ ብዬ አጠራዋለሁ። ይሁንና፥ ከበድ ያለ ትኩረት የማደርገው ለምሳሽ በሚቀርብ ፕሪ ላይ ነው።

ሃደን ሮቢንስን *መጽሐፍ ቅዱሳዊ ስብከት* በተሰኘ መጽሐፉ ውስጥ የሚከተለውን ጠቃሚ *ገ*ለጻ ይሰጣል።

የመደምደሚያ ዓላማ ለማጠቃለል እንጂ ዝም ብሎ ለጣቆም አይደለም። ከአስቸጋሪ ሁኔታ የመውጫ መንገድ ከመሆን ያልፋል። «እግዚአብሔር በእንዚህ ታላላቅ አውነቶች ብርሃን እንድንኖር ይርዳን።»... እርሱ ሊያጠቃልለውና ስብከቱም የፍጻሜነትን ስሜት ሊያሳይ ይገባል። ልክ እንደ ጠበቃ ሁሎ አገልጋይም ፍርድን ወይም ብይንን ይጠይቃል። ጉባኤው አሳቡን የተሟላና የበቃ አድርን ማየት አለበት። አድማጮች ደግሞ የእግዚአብሔር እውነት ከእነርሱ የሚጠይቀውን ሊያውቁና ሊሰማቸው ይገባል። በቀጥታም ይሁን በተዘዋዋሪ መደምደሚያ ምን ይደረግ? የሚለውን ጥያቄ ይመልሳል። ይህ ምን ልዩነት ያመጣል? በተጨማሪ በምእመኑ አእምሮ ውስዋ ሌላ ጥያቄ ይደቀናል፤ እግዚአብሔር ይህን ለውጥ በሕይወቴ እንዲያሳይ በን ፍላንት አለኝን?

Chapter 8:

CALLING FOR A RESPONSE: THE CONCLUSION

After the body of the sermon has been developed the next step is forming the conclusion. The sermon should be a crescendo of high points coming like waves until the final grand summation of thought and feeling, preparing the audience to want to do something. If so, this could be the most difficult step of all.

The Conclusion

I will use the term "the conclusion" for the last stage of the message because of its common usage, but I would like to think of it in two parts: a *summation* and a *response*. The summation is bringing together the ideas of the text back to that central idea so that a specific response can be called for. For practical reasons we will call both the conclusion though I will lay a greater emphasis on calling for a response.

Haddon Robinson gives this helpful description in his text, *Biblical Preaching*:

The purpose of the conclusion is to conclude -- not merely to stop. It should be more than a swipe at getting out of an awkward situation: "May God help us live in the light of these great truths." ...He should conclude, and the sermon should produce a feeling of finality. Like a lawyer, a minister asks for a verdict. The congregation should see the idea entire and complete, and listeners should know and feel what God's truth demands of them. Directly or indirectly the conclusion answers the question, So what? What difference does this make? And the people face another question: Am I willing to allow God to make that difference in my experience?

አንድ መልእክት እንኤት እንደሚደመደም

የዓበይት ነጥቦች ክለሣ

መደምደሚያ ወደ «ችግሩ መግለጫ» መልሶ ሊወስደንና ለችግሩ መፍትሔ ያስገኙትን ነጥቦች እንደገና ሊዳስስ ይገባዋል። ወደ ግብረውጥን የሚያደርሱ አሳቦችን ማሰባሰብ ተግባሩ ነው። የስብክቱ ዓበይት ነጥቦች በግልጽ ሳይለዩ በትረካ ዓይነት የተረቀቀ እንደሆነ፥ አድጣጩን ወደ ግብረውጥኑ መልሰሀ አምጣው። በመደምደሚያው ውስጥ ማድረግ የማይገቡህ በርካታ ነጥቦች አሉ።

- 1) አዲስ ትንተና አታቅርብ። ደብልዩ. ኢ. ሳንግስተር እንዲህ ይላል፤ «በዚህ ደረጃ አዳዲስ አሳቦችን ማስተዋወቁ ጎጂ ነው። እስከአሁን የተጨበጡትን ደረጃዎች በሚያስጥል ሁኔታ ቀልብን ይነጥቃሉ።» አሳቡ ቀደም ሲል አልጣጣም ካለ፥ አሁንም ላይስማማ ስለሚችል ለሴላ ጊዜ አቆየው።
- 2) «በማጠቃለያም» የሚለውን ቃል አትጠቀም። ብዙ ጊዜ ይህ አባባል ወደ ቤት ለመሄድ ዝግጁ ሁኑ የሚል ምልክት ይሰጣል። ከዚህ የሚብሰው ደግሞ ይህ ክባድ ተግባር እየተገባደደ ነው ብሎ በተደጋጋሚ ተስፋ መስጠት ነው። ስንግስተር በአጭሩ ሲያጠቃልል እንዲህ ይላል፤ «በመጨረሻ… በማጠቃለያ… በመደምደሚያ…» የሚሉ የተለያዩ አባባሎችን እየደነቀረ ከሚራወጥ ሰባኪ ጋር አብሮ መራወጡ ምን ያህል አድካሚ ነው…» እንደዚያም እያለ ገና ስብክቱን ይቀጥላል!» «ለመጨረሻ» የሚለውቃል በስንት ተወራራሽ ቃላት እንደሚነገር የሚያስደንቅ ነው። ይህን የመሰለ ተስፋ እየሰጡ ለማጽናናት ከመሞክር ይልቅ፥ ገና ስትጀምር በዓይንህ ወደተቀመጠው ግልጽ መደምደሚያ መንስገው በጣም ይመረጣል።
- 3) መልእክቱን እንደገና መስበክን አስወግድ። የአድጣጭ ምላሽ የፌለግኸው ዓይነት ካልሆነ፥ እንደገና በመስበክ ከጥፋት ልትታደጋቸው አትችልም።

በግብርውጥኑ ላይ ደግሞ ማትኮር

ችግሩንና ዓበዶት ነጥቦችን መክለስ በግብረ ውጥኑ ላይ ዳግም ትኩረት መስጠት ማለት ነው። ግብረውዋን በአንድ ዓረፍተነገር የቀረብ ስብክት ነበር። «ከእግዚአብሔር ለእኛ የመጣ መልእክት ይህ ነው» የሚለው ቁልፍ አሳብ ነበር። ስለዚህ መደምደሚያህ አድ**ጣሞ**ህን እግዚአብሔር ለእኛ እንዲህ ይናገራል ወደሚለው ግንዛቤ **ጣምጣ**ት አለበት።

ዳግም ትኩረት ለመስጠት ሊጠቅሙ ከሚችሎ ነዋቦች አንዳንዶቹ የሚከተሉት ናቸው።

HOW TO CONCLUDE A MESSAGE

Review of the main points

The conclusion should take us back to the "problem statement" and recapitulate the points that answered the problem. It is a drawing together of ideas that lead to the proposition. If the sermon has been crafted in a narrative form without the obvious distinction of main points then bring the listener back to the proposition itself. There are several things that you should not do in the conclusion.

- (1) Avoid introducing new exposition. W. E. Sangster says, "It is positively harmful to introduce fresh lines of thought now. They will militate for attention against the positions already won." If the idea didn't fit earlier it probably doesn't fit now, so save it for another time.
- (2) Avoid saying "in conclusion." This is usually the signal to get ready to head for home. Even worse is the multiple promises that this ordeal is coming to an end. Sangster quips, "How wearisome it is to run with a (verbose) preacher through the whole gamut of "Finally ...; Lastly ...; In conclusion ...," and still have another seven minutes to go! It is amazing how many synonyms can be found for "finally." It is best to avoid all this stimulation of hope and run right on to that clear conclusion that has been in your eye from the moment you set out."
- (3) Avoid re-preaching the message. If the audience's response is not what you wanted, you can't salvage it by re-preaching it.

Refocus on the proposition.

In a sense reviewing the problem and main points is a refocusing on the proposition. The proposition was the sermon in a sentence. It was the essence of "this is the message from the Lord for us." Your conclusion then needs to bring your listener to an awareness of what God is saying to us.

Some of the elements that can be used for refocusing are:

a) an illustration that captures the essence and emotion of the central idea.

- ሀ) የማዕከላዊውን አሳብ ባሕርይና ስሜት መያዝ የሚችል ምሳሌ።
- ለ) ከራስህ ቃላት ይልቅ በተልቅ ስሜትን የሚነካ ግልጽ አባባል።
- ሐ) ወደ ማዕከላዊው አሳብ ውስጥ ዘልቆ የሚገባ ጥያቄ፤ ለምሳሴ «ኢግዚአብሔር ሲናገር ትስሙታላችሁ?» የሚል ዓይነት።
- መ) እንደ ፈርፕ በሚንበገበጉ ኃይለኛ ቃላት አንድን አሳብ ሊያስቀምጥ የሚችል ግጥም (ይህን የምትጠቀም ከሆነ፥ ቃላቱን በቃልሀ አጥና)።
- ሠ) እንደ ጸሎት በሶሎ ዘማሪ የሚቀርብ መዝሙር (አድማጭ በጸሎት መንፈስ ሆኖ በዚያ ፀጥታ ውስጥ ዘማሪው ይዘምር) ወይም አድማጭም አብሮ የሚዘምረው አዝማች መሆን ይችላል።
- ረ) የማሪከላዊውን አሳብ ውስጠት ያዘለ ለጌታ የቅንነት ልመና ሆኖ የሚቀርብ ጸሎት።

ለምላሽ ጥሪ ማድረግ

ይህ የመዋቅረ ስብክትን ዘይቤ የተላበስ «ሕይወትን ለመለወጥ የሚደረግ ስብክት» ምንነት ነው። ይህም ማለት በስብክቱ ማንኛውም ነገር ወደ ምላሽ መስጠት መምራት አለበት ማለት ነው። የስብክቱን ዓላማ ባስቀመጥህበት ወቅት ለሚፈልገው ምላሽ የሚያደርስ የአሳብ አቅጣጫ ማስያዝህ የሚታወስ ነው። የችግሩን መግለጫ ስትነድፍ አድማጭህን እንዲሰጥ ለምትጠይቀው ልዩ ምላሽ የሚሆን መንገድ አዘጋጅተሃል።

ግልጽ በሆነ መንገድ ለማሰብ እንዲረዳህ፥ አድጣጩ ከዚህ መልእክት የተነሣ *እንዲያውቅ፥ እንዲሰማውና እንዲያደርግ* የምፌልገው ነገር ምድነው? የዚህ ምንባብ እውነት ምን እንዲያከናውን አጠብቃለሁ? ብለህ ጠይቅ።

አንዳንድ ሰዎች በዚህ ደረጃ ለተለየ ምላሽ ማዘጋጀት የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ነው ብለው ሊቃወሙ ይችላሉ። መጋቢዎች፥ «እኛ የቃሉን ገለጣ እናቀርባለን፥ ለሰዎች ሕይወት የሚያዛምደው ወይም ወደ ተማባር የሚያመጣው መንፈስ ቅዱስ ነው» ሲሉ ሰምቼ አውቃለሁ። ይህ እውነት ከሆነ፥ ዛሬ ቤተ ክርስቲያን ዓለም ካፈራቻቸው ምርጥ ተንታኞች አንዳንዶችን ታድላ እያለች ለሕይወት ለውጥ የሚደረገው ውሳኔ በጣም ደካማ ሆኖ የሚታይበት ለምንድን ነው? ዛሬ የምንኖረው በጅምላ መሳሸቅ ውስጥ መስሎ የሚታየን ለምንድን ነው?

ታላላቅ የተባሉ የመነቃቃት ሰባኪያን ሁሉም የታወቁ ተንታኞች ሳይሆኑ፥ ዳሩ ግን ሰዎችን ለውሳኔ በመጥራት ከህሎታቸው የሚጠቀሱ ነበሩ። እኔ ትኩሬት የማደርግበት የምላሽ ጥሪ አደራሪግ ከመልእክቱ ጋር በሚስማማ መንገድ በቀላሉ ለውሳኔ መጥራትን ነው። ሰዎችን፥ «ሰባኪው ምን አለ?» ግሊህ ጠይቅ። መልእክቱ በደንብ የተቀናበረና አስደላች ከሆነ ብዙ ሰዎች

- b) a *quotation* that is more poignant and vivid than your words can be.
- c) a question that digs at the heart of the central idea, such as: "When God speaks, do you listen?"
- d) a *poem* which can state an idea in powerful terms (if you use this, memorize the words).
- e) a *song* which is sung by a soloist like a prayer (have audience bow their heads and in that quiet moment the person sings) or a chorus the audience sings together.
- f) a prayer when it becomes an honest petition to the Lord of the essence of the central idea.

Call for a response

Here is the essence of "preaching for life change" as a homiletical style. It is that everything in the sermon should lead to the response. When you stated the purpose of the sermon, you set a direction of thought for the desired response. As you developed your problem statement you prepared the way for a specific response that you will ask your audience to make.

To help you think in more specific terms ask: What do I want my listener to *know*, *feel*, or *do* as a result of this message? What objective do I have for this message? What should the truth of this passage accomplish?

Some will object at this point and say that it is the work of the Holy Spirit to be specific in the response. I have heard pastors say, "We present the exposition of the Word and the Holy Spirit applies it." If that is true, why is the church today enjoying some of history's finest expositors and demonstrating some of the weakest commitment? Why does it seem that we are living in a day of mass mediocrity?

The great revivalist preachers were not all great expositors but they were good at calling people to commitment. My emphasis on calling for a response is simply calling for commitment in ways that fit the message. Ask people, "What did the preacher say?" and if the

ማዕከላዊውን አሳብ መናገር ይችላሉ። ነገር ግን «ምን እንድታደርጉ ነበር የጠየቃችሁ?» ብላችሁ ብትሞክሩ ብዙዎች መናገር አይችሉም። ለምን? ምክንያቱም የመልአክቶቻችን፥ «ይህን ማድረግ አቁም» ወይም «ያን ማድረግ ጀምር» የሚል መደምደሚያ ስለሚያዋራቸው ነው።

በየመድረኮቻችን መነቃቃት ያስፈልገናል። በሕዝቡ ሕይወት ታላቅ ነገር እንዲያደርግ እግዚአብሔርን የሚማፅኑ መጋቢዎች ያስፈልጉናል። በሕዝቡ ሕይወት ተግባራዊ እንዲሆን የእግዚአብሔርን ቃል የሚገልጹና ሕዝቡ ታሳላቅ ሥራዎችን እንዲሠሩ የሚጠይቅ መጋቢ ያሻናል።

ለሁላችንም ቢሆን በቃሉ እውነታ ላይ ብቻ በመጣበቅ የቃሉን ተዛምዶ መዘንጋት ቀላል ነው። በአንድ ወቅት ጆን ስቶት እንዲህ ሲሉ ተናግረው ነበር፤

> እንደ ሰባኪነቴ የእኔ ሥራ ቃሉን ወይም መጽሐፍ ቅዱስን መግለጽ እንጂ የሚያዛምደው ወይም ተግባራዊ የሚያደርገው መንፌስ ቅዱስ ነው ብዬ አስብ ነበር። አሁን ግን እንደዚያ አላስብም። የተቻለኝን ያህል ተግባራዊነት፥ ቅርበትና ተዛምዶ ለማድረግ እታገላለሁ።

ምላሽ (መስጠት) ከተዛምዶ እንዴት እንደሚለይ

ምላሽ ዋነኛው ተዛምዶ ነው። በመልእክቱ መካከል ይህ ማለት እኛ እንዴት እንደምንኖር እያልህ ታዛምድ ይሆናል። ምላሽ ማለት ግን አድማጭ እንዲያደርግ የምንጠይቀው የተወሰነ ድርጊት ነው።

ከመልእክቱ ማሪከላዊ አሳብ *ጋር መ*ስማማት ስላለበት ሁልጊዜ ተመሳሳይ ምላሽ አይጠበቅም። ሆኖም *ግን* የሆነ ነገር እንዲደረማ የሚተላለፍ ጥሪ ነው። የተለያዩ መልኮችን ሊይዝ ይችላል።

- የመድረክ ጥሪ
- በመልእክቱ አስተዋጽኦ ላይ የድርጊት ዕቅድ መጻፍ፥
- አንድ ዓይነት ቃል መግባት (በዚህ ሳምንት ክርስቲያን ሳልሆነ አንድ ጓደኛ መጸለይ)፥
- እቤት ሄዶ አንድ ነገር ማድረባ (ለድሀ ምባብ ጣዘጋጀት)፥
- ከስብክት አገልግሎት በኋላ በሰዎች መካከል አንድ ዓይነት ልውውጥ ማካሄድ፥
- ለጌታ የምንለው ነገር ወይም ለጌታ የምስጋና ጊዜ (የተጠየቀው ምላሽ ከአምልኮ ጋር የሚዛመድ ከሆነ)፥
- ወይም ሰዎች የእግዚአብሔርን ቃል እንዲያዛምዱ የሆነ ነገር እንዲያደርጉ ክህለፈጠራህ የሚወስደው ማንኛውም አቅጣጫ።

message was well organized and interesting, most can tell you the theme. But try, "What did he ask you to do?" and most cannot tell you. Why? Because our message is lacking the conclusion that says, "Stop doing this" or "Start doing that."

We need a revival in our pulpits. We need pastors who will plead with God to do great things in the lives of his people, who will expound God's Word so that it applies to the lives of his people, and then ask his people to do great things.

It is easy for all of us to become so involved with the facts of the Word that we omit the application of the Word. John Stott once remarked:

I used to think it was my task as a preacher simply to expound the Scriptures and leave the Holy Spirit to do the applying. I no longer do that. I probably wrestle hardest with the practicality, with the relevance and application.

HOW THE RESPONSE IS DIFFERENT FROM APPLICATION

Response is the main application. Throughout the message you may be drawing applications, such as what this means to us or how we live, but the response is a specific action that we will ask the audience to do.

It will fit the theme of the message so it will not always be the same response. But it will be a call to change something. It can take many forms:

- an altar call,
- writing a planned action on the message outline,
- making a commitment of some kind (such as praying for one non-Christian friend this week),
- going home and doing something (preparing food for the poor),
- some exchange between people after the service,
- something we say to the Lord or a time of praise to the Lord (if the response called for relates to worship),

or any avenue your creativity takes you in giving people something they do to apply God's Word.

ምላሽ የማዘጋጀት መልመጃ

ለመልእክቱ ጭብጥ ሊሰጡ የሚችሉ ሁለት ምሳሌዎችን እንደሚከተለው ቀርበዋል። ለመልእክትህ ምሳሽ በምታዘጋጅበት ጊዜ ጉባኤህን በማሰብ ምን እንዲያደርጉ እንደምትጠይቅም አሰሳስል። ስለ ምሳሾች ለማሰብ ቀጥሎ የተመለክተውን ያሳለቀ «የጭብጥ-ምሳሽ» ንጽጽር ተመልክት።

የመልአከቱ ሞብጥ

ሊሆኑ የሚችሱ ምላሾች

1) *ቁጣን* በተ**መለ**ከተ

የሚያስቆጣኝን ነገር እንዴት እንደምቆጣጠር የድርጊት ዕቅድ መጻፍ።

2) የምስክርነት ፊተና

ምስክርነት ሲባል ከባድና ሰፋ ባለው ሥራ ላይ ሳይሆን ክርስቲያን ላልሆነ ሰው መጸለይ ወይም ከእርሱ *ጋ*ር አብሮ ስለማሳለፍ፥ ለምስክርነት የሚሆኑ ጥቅሶችን በቃል ስለማጥናት የመሳሰለ ነው)

3) በክርስቶስ *እንዲያምኑ* መ*ጋ*በዝ

4) እግዚአብሔርን ማምለክ መጣር

5) ሰዎችን መቀበል መጣር

ለምላሽ ለዎችን በምትጠራበት ጊዜ ያንን ካደረጉ ውጤቱ በእርግጥ ምን እንደሚሆን፥ ምን ለውጥ በራሳቸው፥ በቤተሰባቸው ወይም በቤተ ክርስቲያናቸው ላይ እንደሚክሰት ማየት እንዲችሎ እርዳቸው።

ከዚያም እንዲያደርጉት ጠይቃቸው። በዚህ ደረጃ ላይ ምሳሌ ወይም የግል ተሞክሮ ሊረዳ ይችላል። ሆኖም ግን ይህ የሚቋጨው ለድርጊት ፕሪ በማስተሳለፍ ሊሆን ይገባል። ስብክቱ ሰዎች እግዚአብሔር ለእነርሱ ሲናገር በነበረበት ስፍራ ላይ ማረፍ ይገባዋል።

«አንተ ስትሰብክ»

ለምላሽ ጥሪ እንዴት እንደምናስተላልፍ <mark>ትልህ</mark> ተፅዕኖ የሚያሳድረው «ስንሰብክ» ወይም «ስትሰብክ» በሚለው ሁኔታ ላይ ያለን አመለካክት

Exercise in forming the Response

The following gives two examples of a possible response to a message theme. In planning your message response, think in terms of your congregation and what you could ask them to do. Use the incomplete "theme-reponse" to practice thinking of responses.

Message Theme	Possible Response
1) dealing with anger	writing a plan of action of how to deal with something that makes me angry
2) challenge to witness	(think not only in terms of the larger taskwitnessingbut the component taskspraying for or spending time with a non-Christian, memorizing verses for witnessing)
3) inviting to accept Christ	,
4) learning to worship God	

In calling for a response help people see what would be the results if they actually did this; what would change for them or their families or their church? Then ask them to do it. At this point an illustration or personal experience could help. But it needs to culminate in a call to action. The sermon needs to land on a place where people can respond to what God has been saying to them.

"You Preaching"

5) learning to accept others

An important influence in how we call for a response is our view of "we preaching" or "you preaching." It is not just a verbal game of pronouns but our view of responsibility and authority in calling for change.

ነው። ስብክት የተውላጠ ስሞች የቃላት ጨዋታ ሳይሆን ለለውጥ ጥሪ በማድረግ ላይ ስላለን ኃላፊነትና ሥልጣን የሚኖረን አመለክክት ነው።

ጄይ ኤደምስ፥ ስብክት ተውላጠ ስሞችን በመጠቀም ከሚካሄድ የማስተማር ተግባር የተለየ መሆኑን ተናግሯል። አስተማሪ ሦስተኛ መደብ ተውላጠ ስሞችን («እርሱ፥» «እርሷ፥» «እነርሱ») በመጠቀም በኃላፊ ጊዜ ስለ መጽሐፍ ቅዱስ ሲናገር፥ ሰባኪ ግን ከመጽሐፍ ቅዱስ ለጉባኤው የሚናገረው ሁለተኛ መደብ («አንተ፥» «እንቺ፥» «እናንተ») በመጠቀም በአሁን ጊዜ ነው። «በመጽሐፍ ቅዱስ ዘመን ለሌሎች በተናገረውና ባደረገው ላይ በመመርኮዝ ስለ እግዚአብሔርና ስለ እነርሱ ይናገራል።

«አንተ ወይም እናንተ» እያሉ ሁልጊዜ በመናገር፥ «እኛ» የሚለውን አለመጠቀሙ አንዳንዴ ጤናጣ ያልሆነ መራራቅን በጉባኤው ላይ ሊፈጥርና የትዕቢት ስሜትን ሊያሳድር ይችላል። አንተ እንደ አግዚአብሔር መልእክተኛ በሥልጣን ብትናገርም፥ በሕይወትህ የእግዚአብሔርን ቃል ተግባራዊ የማድረግ ችግር እንዳለብህ ሊያውቁት ያስፈልጋል።

ሃደንሮቢንሰን እንዲህ ይላል:- «ጥሩ ሰባኪዎች በሚሰብኩበት ጊዜ ራሳቸውን ክሰሚዎች ጋር አንድ አድርገው ይቆጥራሉ። ሁላችንም የእግዚአብሔር ቃል ለእኛም ምን እንደሚናገር ለመስጣት በእግዚአብሔር ፊት እንቆማለን። ወደ ዕብራውያን የተጻፈው መልእክት ሊቀ ካህን ከሕዝብ መካከል ተመርጠ ሕዝቡን እንደሚያገለግል ይናገራል። እርሱም ከሕዝቡ ጋር ለመንጻት ፊት ይቆም ነበር። ከሕዝቡ ጋር ራሱን አንድ አድርጎ በማቅረብ በእግዚአብሔር ፊት ሕዝቡን ወክሎ ይቆም ነበር። ደግሞም ይኸው ሰው ራሱ (ሊቀካህኑ) ለሕዝቡ እግዚአብሔርን ይወክል ነበር። ስብከትም ቢሆን የሚያደርገው እንዲሁ ነው።

«ጥሩ ስብክት ስሰማ በአጠገቤ ያሉትን ሁሉ የምዘንጋበት ወቅት አለ። ሰባኪው መናገር ሲጀምር አግዚአብሔር ስለራሴ መናገር ሲጀምር ይሰማኛል… በዚህ ደረጃ ላይ ሰባኪው 'እኛ' የሚለውን ወደኋላ አስቀርቶ 'አንተ' ሲል ትክክለኛ ይሆናል። በዚህ ጊዜ ሰባኪው ሕዝቡን ለእግዚአብሔር መወክሎን ይለውጥና እግዚአብሔርን ለሕዝቡ የሚወክል ይሆናል… እያንዳንዱ አድማ**ም** የየግል ተዛምዶ እንዲያደርግ እየተሜነ ነው ማስት ነው።»

ማጠቃለያ

ሰባኪው ምእመናኑን ደህና አድርጎ የሚያውቅ ከሆነ፥ የሚያስተላልፈው የድርጊት ፕሪ ይበልጥ ግልጽና ውስን ሊሆን ይችላል። ልናደርግ እየጣርን ያለነው ሰዎች የእግዚአብሔርን ቃል እውነት በተግባር እንዲፈጽሙት ለመርዳት ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ ደግሞ ደጋግሞ-ቃሉን የምታደርጉ እንጂ ሰሚዎች ብቻ አትሁኑ ብሏል። Jay Adams says that preaching stands apart from lecturing in the use of pronouns. He says that a lecturer talks *about* the Bible in the past tense using third person pronouns ("he," "she," "they") whereas the preacher talks *from* the Bible to the congregation in the present tense using second person pronouns ("you"). He will speak "about God and themselves on the basis of what God said and did to others and to them in Bible times."

To always speak as "you" and never as "we" could at times produce an unhealthy distancing with the congregation and a sense of arrogance. They should know that while you speak with the authority of God's messenger, you are also in need of applying the Word of God to your life.

Haddon Robinson says: "Good preachers identify with their hearers when they preach. All of us stand before God to hear what God's Word says to us. The Letter to the Hebrews says that the high priest was taken from among men to minister to man.... With the people, he stood before God in need of cleansing. In identifying with the people, he represented the people to God. But the same priest also represented God to the people. Somehow, that's also what preaching does.

"When I'm listening to a good sermon, there comes a point when I lose track of all the people around me. As the preacher speaks, I experience God talking to me about me. ...At that point, it's appropriate for the preacher to leave behind "we" in favor of "you." No longer is the preacher representing the people to God; he is representing God to the people. ...He's simply challenging each listener to make personal application."

SUMMARY

The better the preacher knows his audience the more specific the call to action can be. What we are trying to do is help people put into practice the truth of God's Word. Over and over Jesus would say – don't just be hearers of the Word but doers of the Word!

Step 9 - Develop a Call to Action.

- 63 -

ደረጃ 9 - ለተማባር የሚያነሣሣ ጥሪ አዘጋጅ

ምዕራፍ 9

ለመስጣት መዘጋጀት፡ መግቢያው

መግቢያ በስብክት ዝግጅት የመጨረሻው ደረጃ ነው፤ መደምደሚያው እንኳ ከተዘጋጀ በኋላ የሚመጣ ነው። አድማጭሀን የት እየወሰድህ እንደሆነ የምታውቅ ከሆነ፥ ከስፍራው ለማድረስ እንዴት እንደምታዘጋጀው በተሻለ ሁኔታ የተዘጋጀህ ትሆናለህ።

መግቢያ ማለት አድጣጩን ለመስጣት ዝግጁ እንዲሆን ማሰናዳት ነው። የአንተ ርእሰ–ጉዳይ መግቢያ የማያስፈልገው ቢሆን እንኳ አድማጭህ ግን ይፈልገዋል። እንዲያውም ለመስጣት መፈለጋቸውን የሚወስኑት በመጀመሪያዎቹ የሁለት ደቂቃዎች ውስጥ ነው።

የመግቢያ ዓላማዎች

- 1) ለመስጣት እንዲዘጋጁ አሳባቸውን መያዝ።
- 2) አድጣጩ መልእክቱ እጅግ አስፈላጊ መሆኑን እንዲያይ መልእክቱ የሚያቀርበውን ከማላዊ ችግሩ *ጋ*ር እንዲያስማማ ማስቻል።
- 3) ምንባቡ **ግልጽ እንዲሆን መ**ሠረታዊ መረጃን መስጠት (ያልተለመዱ ቃላትና ታሪካዊ መረጃዎችን የመሳሰለ)
- 4) መልእክቱ የሚቀይስበትን አቅጣሜ ለመወሰን (ለችግር መፍትሔ ፈላጊ አስተዋጽኦ በሚዘጋጅበት ወቅት ወደ ችግር መግለጫ ዓረፍተ ነገር እንድንደርስ ይረዳናል)

የቀልብ ደረጃ

የአድጣጩን ቀልብ ለመያዝ በመግቢያነት የምንጠቀመው

- 1) የዋል 7ጠመኞች፥ አጥር ምጥን ያሉ ከሆኑ
- 2) ከወቅታዊ ዜና ወይም ካለፈ ታሪካዊ ሁኔታ
- 3) አስቂኝ ታሪክ (ለስብክቱ የሚጣጣም ከሆነ)
- 4) አስገራሚ ውጤት የሚያመጣ ጥያቄ
- 5) የሰዎችን ትኩረት የሚስብ አባባል

Chapter 9:

READINESS TO LISTEN: THE INTRODUCTION

The introduction is the last step in sermon preparation, even after the formulating the conclusion. If you know where you are taking the listener you are better equipped on how to prepare your listener to get there.

The introduction is preparing the audience to be ready to listen. Even if your subject needs no introduction, your audience does. In fact, many times they will decide their need to listen in the first two minutes of the sermon.

PURPOSE OF INTRODUCTIONS

- (1) Secure attention so they are ready to listen.
- (2) Allow audience to identify personal needs that the message will speak to so that they see the message as vital.
- (3) Give background information so as to understand the text (such as unfamiliar terms or historical information).
- (4) Establish the direction of thought that the message will take (in a problem-solution outline it will bring us to the problem statement)

THE ATTENTION STEP

What to use for an introduction that secures the listener's attention:

- (1) Personal experiences if they are brief and to the point.
- (2) A story, either from current news or past events.
- (3) A humorous story (only if appropriate to the sermon).
- (4) A question that could have a startling effect.
- (5) A quotation that catches people's attention.

የፍላንት (ችግር) ደረጃ

ይህ የመግቢያ መመሥረቻ ደረጃ እያንዳንዱ አድጣጭ መልእክቱን በጣም አስፈላጊና ተዛማጅ አድርን እንዲቆጥር ፍላጎትን የሚቀሰቅስ ነው። በአድጣጫችን ውስጥ ምን ዓይነት ፍላጎት ወይም ችግር እንዳለ እንድንቃኝ በምንባቡ ስለ ዓለም የውድቀት ሁኔታ ትኩረት የተሰጠበትን አካባቢ ማየት ይረዳል።

የሚከተለውን የአድማጭን ፍላጎት/ችግር ለይቶ ለማወቅ መጤን ያለበት የአጠቃላይ ፍላጎቶች መዘርዝር ነው።

- 1) ሴሎችን መውደድ
- 2) በሌሎች መወደድ
- 3) በንዛ ጓደኞች ተቀባይነት ማግኘት
- 4) የአእምሮ ሰላም ማግኘት
- 5) በመልካም ጤንነት መገኘት
- 6) ተርጉም ያለው ሕይወት መምራት
- 7) ምትን ሳይፈት መኖር
- 8) ከአደ*ጋ ተ*ጠብቆ *መ*ኖር
- 9) የሥራ ዋስትና ማግኘት
- 10) አውቀትን ማካበት
- 11) ደስተኛ ቤተሰብ ማግኘት
- 12) በንባድ ስኬትን ማግኘት

የክርስቲያን ችግሮች

- 1) የአግዚአብሔርን ፈቃድ ማወቅ
- 2) ስለ መጽሐፍ ቅዱስ ጣወቅ
- 3) በክርስትና ማደግ
- 4) ከሌሎች ክርስቲያኖች ጋር ጎብረትን ማጠንከር
- 5) ሌሎችን በክርስቶስ መድረስ
- 6) የራስን ቤተሰብ ክርስቶስን በሚያስከብር ሁኔታ መምራት የአድጣጭህን

የአድማጭህን ልዩ ፍላጎት/ችግር በአእምሮህ እንደጠበቅህ ያ ፍላጎት/ችግር በምን ዓይነት መንገድ በተለያዩ የአድማጭ ቡድኖች (ማለትም በአድማጮችህ ሙካከል ውስጥ) እየተሰማ እንዳለ በመገንዘብ መግቢያህን ጻፍ።

የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባብህን የምታነበው መቼ ነው?

አንዳንዶች ስብከቱን ከመጀመራቸው አስቀድመው ምንባቡን ለማንበብ ይመርጣሉ። እኔ ብዙ ጊዜ አድጣጩን በመስጣት ካዘጋጀሁና ችግር ጠቋሚውን ዓረፍተ ነገር ካቀረብሁ በኋላ፥ ምንባቡን ማንበብ ይቀናኛል። በዚህ ዓይነት መንገድ ምንባቡ ቀርቦላቸው መፍትሔ ለማግኘት መስጣት በሚጀምሩበት ወቅት የበለጠ ትርጉም ይሰጣቸዋል። ለዓበይ ነጥብ

THE NEED STEP

This step in forming the introduction involves awakening interest so that each listener considers the message as vital and relevant. The FCF (Fallen Condition Focus) of the passage can help us know what kind of needs to look for in our listener.

The following is a list of universal desires to consider in identifying listener needs:

- (1) To love others
- (2) To be loved by others
- (3) To be accepted by one's peers
- (4) To have peace of mind
- (5) To have good health
- (6) To lead a meaningful life
- (7) To live without fear of death
- (8) To be protected from harm
- (9) To have job security
- (10) To accumulate knowledge
- (11) To have a happy family
- (12) To experience success in business

Needs applicable to the Christian:

- (1) to find God's will for one's life
- (2) to learn about the Bible
- (3) to grow as a Christian
- (4) to deepen the fellowship with other Christians
- (5) to reach others for Christ
- (6) to guide one's family for the honor of Christ

Write your introduction with a particular need of your audience in mind and how that need would be felt by various groups or kinds of people in you audience.

When do you read your Bible text?

Some prefer to read their text before they begin the sermon. I usually prefer to prepare the audience for listening and then read the text after I have given the problem statement. This way the text has more

አያንዳንዱ ክፍል ስለሚያስፈልግ አንዳንዴ ምንባቡን በመላው ስብክት ውስጥ በክፍል ለያይቶ ማንበብ ከሁሎም የተሻለ አቀራረብ ነው። ለዚህ ሕግ የለውም። ለስብክቱ ተስማሚ ነው የምትለውን ልታደርግ ትችላለህ።

ውጤትን ማሻሻል

- መግቢያውን ስታዘጋጅ ሳለህ አድማዌህ ምላሽ እንዲሰጥ የሚያነሣሣ ዘኤ ልልግ።
- በመግቢያው መጨረሻ ርእስ-ነገሩና ችግሩ ግልጽ መሆናቸውን አረጋግፕ።
- ከአንድ አሳብ ወደ ሴላ ለመሸ*ጋገ*ር ጥያቄዎችን ተጠቀም።

መሽ 27ሪያዎች

መሸ*ጋገሪያ* ዓረፍተ ነገሮች አድጣጩ ወደ ስብክቱ አወቃቀር ተመልሶ እንዲመጣ የሚረዱና አንዱ ነተብ ክሴላው *ጋር* እንዴት እንደሚዛሙድ የሚያሳዩ ናቸው። ያለፈውን አሳብ ቀተሎ ከሚመጣው *ጋር* የሚያቆራኝ ነው።

ብዙውን ጊዜ ችግር ጠቋሚውን ዓረፍተ ነገር መድገም ወይም እንደገና ማስቀመጥ መሸ*ጋገሪያ* ዓረፍተ ነገርን ሊፈጥር ይችላል። መሸ*ጋገሪያ* ዓረፍተ ነገርን የመጠቀሚያ ሌላው መንገድ «ስለዚህ የእግዚአብሔር ሰላም ተስፋ የተገባልን ብቻ ሳይሆን፥ በተጨማሪም… የእግዚአብሔር ሰላም ተስፋ ተሰጥቶናል።»

ንጥቦችን በማይዘረዝረው ትረካዊ ስብክትም እንኳ ቢሆን ቅደም ተከተሉን በማጣት የመደናበርና የመንገዳገድ ስሜት ሳይሰማን ወደሚቀጥለው አሳብ ዘው አድርጎ የሚያስገባን በጥሩ ሁኔታ የታሰበበት ዓረፍተ ነገር ያስፈልገናል።

መሽ 27ሪያዎችን በተመለከተ ማሳሰቢያዎች

- 1) አስተዋጽኦዬን አድጣጩ ተክትሎታል ብለህ አትገምት። ከመስጣት ውጪ የሚሆኑበት ጊዜ ስላለ ወደ ስብክቱ አሳብ ለመመለስ እንዛ ይፈልጋሉ።
- 2) የመሸ*ጋገሪያ ዓ*ረፍተ *ነገርን ቀያይር። የሚጠብቅ* አካሄድ አት*ያ*ዝ።
- 3) መሸ*ጋገሪያ* ዓረፍተ ነገርህን አጥር **ምጥን** ባለ ሁኔታ አስቀምጥ። መሸ*ጋገሪያ* ዓረፍተ ነገር የነጥቦቹ **ሁሱ** ማጠቃለያ አይደለም።
- 4) ተራ ቁ<mark>ተር መ</mark>ስጠትን ለዓቢይ ነጥቦች ብቻ ተጠቀም። ለንዑስ ነጥቦች ተራ ቁተር መስጠት ብዙ ጊዜ አድ**ጣ**ጩን ያምታታል።

meaning as they begin listening for the solution in the text. Sometimes it is best to read the text in sections throughout the sermon as each section is needed for a main point. There are no rules. Do what seems appropriate to the sermon.

IMPROVING IMPACT

- Find some way to prepare the audience for the response in the formation of the introduction.
- Be sure the subject and the problem are clear at the end of the introduction.
- Use questions as a means of transitioning from one thought to another.

TRANSITIONS

Transitional statements help bring the listener back to the structure of the sermon and how one point relates to another. It attaches the previous idea to the next one coming.

Often repeating or restating the problem statement can be a transitional statement. Another way to use a transitional statement might be: "So we not only are promised the peace of God, but we are also promised... The Peace of God."

Even with a narrative form of preaching that doesn't enumerate points we still need well thought out statements that move us to the next idea without the feeling of being jerked and bounced along in some illogical ride.

Suggestions for Transitions:

- (1) Don't assume the audience has followed your outline. They experience "tune-out times" and need help in coming back to the sermon structure.
- (2) Vary the statement of transition. Don't be predictable.
- (3) State concisely your transitional sentence. It is not a review of the entire point.
- (4) Confine numbering to main points only. Giving numbers to subpoints often confuses the audience.

ርእሶች

የስብከትን ርእስ አስቀድመህ ለማስታወቅ የምትሻ ከሆንህ፥ የሰዎችን ቀልብ የሚማርክ አድርገህ ማዘጋጀትህ በጣም ተፈላጊ ነው። በተለይ ክርስቲያን ላልሆኑት፥ ለችግሮቻቸውና ለፍላጎታቸው የሚናገር ርእስ ወደ ቤተ ክርስቲያን ይመጡ እንደሆነ ለመወሰን ይረዳቸዋል። ክርስቲያን ያልሆነ ሰው ርእሳችንን ሲያነብ፥ «መስማት የምፌልገው ነገር ይህ ነው» ብሎ መመሰስ መቻል አለበት።

ርእስን በጣዘጋጀት ወቅት ሊወገዱ የሚገቡ

- 1) የተ*ጋ*ነን አባባል በስብክቱ ውስጥ ከምትሰጠው በላይ ተስፋ መስጠት።
- 2) ስሜት ቀስቃሽ አገላለጽ ርእሱ ስሜት ቀስቃሽ ሆኖ ዓን ምንም ጣሪም የሌለው («ወሲብና በጣራው ላይ ቂብ ያለችው ልጃገረድ)።
- 3) ባዕድነት ፍላሳትን የጣይቀሰቅሱ ርእሶችን መጠቀም (ምሳሌ «ወደ መስቀሎ የሚያደርስ ቁልፍ»)።

የሚከተሎት አውነተኛውን ችግር ነከተው ፍላጎትን የሚጣርኩ ርእሶች ምሳሌዎች ናቸው።

> «ሰጋብቻህ ሕይወት መዝራት» «እግዚአብሔር ጥሩ ሰዎች እንዲሰቃዩ ለምን ይፈቅዳል?» «እግዚአብሔር ጸሎትን የሚመልሰው እንዴት ነው?»

ርእሶችን ለማሻሻያ ወይም ማዳበሪያ የምትጠቀም ከሆነ፥ ቀልባቸውን መማሪኩን በሴሎች ላይ ሞክረው። አለበለዚያ ይህን የስብክት ርእስ አድርን ማዘጋጀት በጊዜ መጫወት ነው።

*ጣ*ጠቃለያ

አሁን ችግርን–ከነመፍትሔው የሚያቀርበውን ስብከት መሠረታዊ አመቃቀር አጠናቀናል። ለእኔ በዚህ ረንድ በጣም ጠቃሚ ሆኖ ያገኘሁት «የተነቃቃ ቅደም ተከተል» በሚል ርእስ አለን ሞንሮ ያዘጋጀውና ለማግባቢያ እንደ መረጣመኝ አድርን ያቀረበው (የማግባቢያ ንግግር) ነው።

ስብክቶች ሰዎችን ለመለወጥ የሚደረጉ ማግባቢያዎች ስለሆኑ፥ ይህ የስብክቴን አስተዋጽኦ የምደርስበት ጠቃሚ የመግባቢያ ማጣሪያ ሆኖ አግኝቼዋለሁ። ተግባራዊ የሚሆነው ሥነ-ገለጣና መዋቅረ ስብክት ከተዘጋጁ በኋላ ነው። በስብክት መዋቅርህ ውስጥ አያንዳንዱን ነጥብ ማካተትህን ለማየት የሚያስችልህ መቆጣጠሪያ ይሆንሂል።

TITLES

If you are in need of advertising or announcing the title of your sermon in advance then formulating a title that will catch people's attention is very important. For the non-Christian especially, a title that speaks to their needs and interests will help them decide whether they will come to church. When the non-Christian reads our title he should respond with: "Now that's something I want to hear about."

Things to avoid in formulating a title:

- (1) **Overstatement** promising more than you can deliver in the sermon ("How to Get God to Answer Your Prayers").
- (2) **Sensationalism** making the title sensational but not keeping good taste ("Sex and the Girl on the Roof").
- (3) **Remoteness** using titles that do not provoke interest ("The Key to the Cross").

The following are examples of titles that touch a genuine need and capture interest.

"Keeping Your Marriage Alive"

"Why Does God Let Good People Suffer?"

"How Does God Answer Prayers?"

If you are using titles for promotion test it on others to see whether it captures their attention. If it doesn't it becomes a waste of time to craft a title for the sermon.

SUMMARY

We now have completed the basic structure of a problem-solution sermon. A very helpful tool to use at this point is the "motivated sequence" which is a structure for persuasion.

Because sermons are persuading people to change I use this as a communication grid to overlay my sermon outline. It should be applied <u>after</u> the exegesis and homiletical form are developed. It becomes something of a check-list to see if you have accomplished each of the steps within your sermon structure.

«የተነቃቃ ቅደም ተከተል» አምስቱ ደረጃዎች

ደረጃ	አገልግሎት	የአድ <i>ጣጭ ም</i> ላሽ
1. የቀልብ ደረጃ	ቀልብ መሳብ	«ለማዳመጥ አሻለሁ»
2.		
የፍላታት	ችግሩን ጣሳየት፣	«አንድ ነገር የግድ መደረግ
/ችግር ደረጃ	ችግሩ <i>ን መግ</i> ለጽ	አለበት» «ለዚህ ነው ይህን ስብክት <i>መ</i> ስማት ያለብኝ»
3.		
የእርካታ ደረጃ	ለችግሩ ምላሽ	«ሳደር <i>ገው-/ ሳምነው</i> ወይም
	በመስጠት ማርካት	ሊሰማኝ/ <i>የሚገባው</i>
	– <i>መ</i> ፍትሔውን ማቅረብ	ይኸው ነው»
4.		
ከባል ሕይወት ጋር	ውጤቶችን	«ይህን ባደር <i>ግ /ባምን</i>
የማዛመድ	ከባልሕይወት <i>ጋ</i> ር	<i>የማገ</i> ኘውን ደስታ/እርካታ/
	በማዛመድ ጣገ	መንንዘብ እችላለሁ»
	ናዘብ ቢሆን ምን ይከለት ይሆን	?
5.		
የተማባር ደረጃ	ተግባርን ወይም	«ይህን አደር <i>ጋ</i> ስሁ/
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	ድ <i>ጋፍን መ</i> ጠየቅ	

በማንኛውም የስብክት ዝግጅት ሰባኪው የሚከተሎትን ነዋቦች መጠየቅ ይገባዋል:-

- 1) ለማድመጥ ዝግጁ እንዲሆኑ ትኩሪታቸውን እንዴት ላንኝ እችላለሁ?
- 2) ለመልእክቱ የተፈላጊነትን መንፈስ እንዴት አፈጥራለሁ?
- 3) ያ ፍላጎት ስለሚረካበት ሁኔታ ይህ ምንባብ ምን መልስ አለው?
- 4) ይህን በሕይወታችን ብናደር**ባ ምን** ይከሰታል?
- 5) ከዚህ መልእክት በመነሣት አንተንና ራሴን እንድናደርግ የምጠይቀው ምንድን ነው?

ይህን የሚያጠቃልለው የመግባቢያ መርሆ የሚከተለው ነው። ለለውጥ ፌቃደኛ መሆን፤ አድጣጭ ችግሩን የራሱ በማድረግ ያ ችግር /ፍላንት የሚረካበትን ማየት መቻል አለበት። The five steps of the "motivated sequence" are:

STEP	FUNCTION	AUDIENCE RESPONSE
1. Attention Step	Getting attention	"I want to listen."
2. Need Step	Showing the need: describing the problem ("Fallen Condition Focus")	"Something needs to be done" "This is why I need to hear this."
3. Satisfaction Step	Satisfying the need - presenting the solution	"This is what to do (believe or feel) to satisfy the need."
4. Personalize Step	Personalize the results: what would happen if	"I can see myself enjoying the satisfaction of doing (believing) this."
5. Action Step	Requesting action or approval	"I will do (believe) this."

In any method of sermon preparation the preacher needs to ask himself:

- (1) How can I get their attention so they are ready to listen?
- (2) How can I create a sense of need for the message?
- (3) How does this passage answer how that need will be met?
- (4) What would happen if we actually did this in our life?
- (5) What am I asking you and me to do as a result of this message?

The principle of communication that summarizes this is - To be willing to change, the listener must identify with the need and be able to see how that need can be satisfied.

Step 10 - Write the Introduction.

ደረጃ 10 መግቢያውን ጻፍ።

ምዕራፍ 10

ትረካዊ ስብክቶችን ማቅረብ

የኢትዮጵያ ባሕል በተለይ፥ የአፍሪካ ባሕል ደግሞ በአጠቃላይ ቀጥተኛ የውይይት ዘዴን ከሚጠቀመው ምዕራባዊ ባሕል ጋር ሲነጻጸር በአመዛኙ በትረካ ላይ የተመሠረተ የመግባቢያ ሥልት አለው። ኢትዮጵያዊ አእምሮ አመክንዮአዊ አስተሳሰብንና አውነትን በግልጽ ማስቀመጥን የሚወድ ቢሆንም፥ ትረካዊ ወይም ታሪክ የመናገር ሥልትንም ይከተላል። እንግዲህ ትረካዊ ስብክትን መማና ጠቃሚ ነው።

ትሪካዊ አቀራረብ ብዙ ጊዜ ተውኔታዊ አካሄዱን ይልልጋል። ከአድጣጩ የሚፈልገውን ምላሽና ታሪኩን በማገናዘብ ገደበ–ንሪቱን ለማስተካከል የታሪኩ ዓላጣ፥ ባብረውጥኑና ችግር ጠቋሚው ዓረፍተ ነገር መታወቅ ወይም መወሰን አለበት። ተውኔታዊ ታሪክ የሚከተሉት መሠረተ ባሕርያት አሉት፡–

- ገጸ ባሕርይ፥
- "66
- ሙዘትና
- መደምደሚያ ናቸው።

የገጸ ባሕርይ ደረጃ ትእይንቱን ይመሠርታል፤ ተዋንያንን ያስተዋውቃል፤ የተውኔቱን ድባብ ይፈጥራል። የሤራ ደረጃ ተውኔቱ ችግሩንና ግጭቶቹን ወይም ችግሩን የሚያመስቃቅሎት ፍጥሜዎች እንዲተረተሩ ያደርጋል። ጡዘቱ ውሳኔ መፍትሔና ክፍተኛ ለውጥ የሚክስትበትን ጊዜ ይጠቁጣል። መደምደሚያው ደግሞ ካሉን ገጸ ባሕርያት አንፃር ውሳኔውን/መፍትሔውን ያሳየናል።

ትሪካዊ ምንባብ ላይ በሚሰበክበት ወቅት አንዳንድ ጊዜ የተውኔታዊ ትሪካን መሠረተ ባሕርያት በመጠቀም ስብክቱን መግለጡ ተገቢ ነው። በመጀመሪያ ችግና/ፍላንቱ የሚፈልቅበትን የተውኔት ገጸባሕርያት ትፌፕራለህ። በመቀጠል የሚገጥማቸውን ችግር ታሳያለህ። ዮጂን ሎውሪ ይህን «የሚያስመርር ሁኔታ» ሲል ይጠራዋል። ታሪኩን የምታዳብረው ገጸ ባሕርያቱ በምንባቡ ውስጥ ባላቸው የተለያዩ ግጭቶች አማካኝነት ሤራውን ገሃድ ሲያወዉቸው ነው። ከዚያም እንኤት ሊፈታ እንደሚችል ወይም አንዴት እንደተፈታ ለማረጋገጥ ወደ ሙዘቱ ታመጣውና መደምደሚያው አድጣጩ ላለበት ችግር መፍትሄ እንዲስጠው ታደርጋለህ። Chapter 10:

PREACHING NARRATIVE SERMONS

Ethiopian culture in particular and African culture in general leans more towards story-telling as a way of communicating than Western culture's method of the linear argument. While the Ethiopian mind likes logical thinking and clear ways of arranging truths, it also likes a narrative or story-telling style of speaking. Thus it is important to learn to use the narrative sermon.

The overall process in preparing a narrative sermon will be:

- 1. Understand the purpose of the passage (biblical text)
- 2. Discover how the story communicates that purpose.
- 3. Tell the story so as to lead the listener to that purpose.

Discovering the **plot** of the story involves finding these elements:

- character,
- · complication,
- · climax, and
- · conclusion.

The character stage sets the scene, introduces the players, creates the mood. The complication stage lets the scene unfold the problem and the conflicts or confrontations that complicate that problem. The climax discloses the clue to resolution and the turning point. The conclusion shows the resolution in relation to our characters.

In preaching on a narrative text it is sometimes appropriate to let the sermon unfold using the same elements of a dramatic story. You first set the character of the scene from which the problem will emerge. You next bring out the problem that they face. Eugene Lowery calls this "the bind." You develop the story as the complications unfold through the various conflicts the characters have in the text. You then bring it to a climax as to how it can be resolved or was resolved and let the conclusion provide the solution to the audience for the problem.

መግቢያ:

- 69 -

ስብክት በአመዛኙ ገጸባሕርያትን፥ ሤራንና ጡዘቱን የመፍጠር ተግባር ነው። የመደምደሚያው ክፍል ለአድጣጩ ተዛጣጅነት ያላቸውን መፍትሔዎች ያቀርባል። ፊልፕ ያንሲ፥ ሁሉም ስብክቶች አድጣጭ ለመስጣት እየፈለገ ያለውና መፍታት የሚያስፈልገው የአንድ ነገር ተመሣሣይ «ውጥረት» ሊኖራቸው እንደሚገባ ይናገራል።

- A 69 -

ቀጥሎ የተመለከተው የተውኔታዊ ሤራ ናሙና አስተዋጽኦ በቫንኮቨር ካናዳ የሴቶች ኮንፍረንስ ተና*ጋ*ሪ ከሆነችው ከሊንዳ ሊ–ባተን የተወሰደ ነው።

ራ፡ - አግዚአብሔር ለምን እንድትስቃይ ያደርጋታል/ - የፍናና ቅንዓትና ምቀኝነት - በሴሎ መገኘቱ ኃዝኗን አባሰው

– ኤሊ ሰክረሻል በማለት ዘለፉት

የሊንዳ አደጋ ላይ መውደቅና ተስፋ የመቁረጥ ታሪክ

ጡዘቱ፡ ሐ. የሐና ምላሽ – የማታደርገው ነገር– አትበቀልም – የምታደርገው ነገር– ከእግዚአብሔር *መጽናናትን* ትፌል*ጋ*ለች

መደምደሚያ፡ መ. ከሐና የምናገኘው ትምህርት
(ክርስቲያኖች ለምን ይሰቃያሉ)
1) መንፌሳዊ እድገትን ለጣበረታታት
2) የጸሎትን ተገንነት ለመጣር
3) ወንጌልን ለመለጣመድ
4) የመተጣመንን ሕይወት ለጣስተጣር

በያንዳንዱ አጋጣሚ የችግርና–መፍትሔ አስተዋጽኦ የመልእክቱ ዓቢይ ክፍል ሲሆን፥ የምንባቡ ተውኔታዊ ሥራ ወደ ጡዘቱ ይመራናል። The majority of the sermon is developing the character, complications, and climax. The concluding portion presents the solutions that are applicable to the listener. Philip Yancey argues that all sermons should have a similar "tension" factor of something that needs to be resolved and that the audience is wanting to hear.

A sample outline of a dramatic plot sermon by Linda Lee-Batten....

Introduction: story of Linda's accident and discouragement

Problem: Why do Christians have to suffer?

CHARACTER A. Hannah's grief

barrenness

- considered a sign of God's judgment

COMPLICATION B. Hannah's conflict

- why God would cause her suffering

- Peninnah's jealousy

- Shiloah deepens her grief

- Eli accuses her of drunkenness

CLIMAX C. Hannah's response

- what she does not do - retaliate

- what she does - seeks relief from

God

CONCLUSION D. Hannah's lessons for us

(Why do Christians suffer?)

1) to encourage spiritual development

2) to learn the refuge of prayer

3) to experience the gospel

4) to teach a life of trust

SHAPING THE SERMON

Develop a **structure** for the sermon: (1) Secure the listener's attention. (2) Ask a question – "problem statement." (3) Make the story tell the purpose – provide the solution with the dramatic plot or the emotional setting of the text leading us to the climax. (4) Call for a response based on the solutions of the story.

Preaching for Life Change

ትንተናን ለማቅረብ የተለየ አቀራረብን የሚፈልጉ ምንባቦች ስላሎ፥ ይህ ስልት በጣም ተፈላጊ ነው። እነዚህ በምንባቡ ውስጥ የተቀመጠው ችግር ከመቅረቡ በፊት ለአድማጭ በቂ ዝግጅት ማድረግን ይሻሉ። ትረካዊው አቀራረብ ይህን ለማድረግ ይረዳል።

ቅደም ሲል እንደተጠቀሰው፥ የችግርና መፍትሔው አቀራረብ ድርቅ ያለ እንዲሆን የሚፈልግ ሳይሆን ለመዋቅረ ስብከታዊ አቀራረብ መሠረት እንዲሆን የታሰበ ነው። ከምንባው ፍላቶትና ከሰባኪው አቀራረብ አኳያ የሚስተካከል ነው። በመሆኑም ብዙ ጊዜ የሚመጣው ወደ መልእክቱ መጀመሪያ ነው። ትረካ ወይም መዝሙር የመሳሰሉ ምንባቦችን አስተዋጽኦ በምናዘጋጅበት ጊዜ፥ የችግፉ /የፕሮብሴሙ/ ዓረፍት ነገር አጠቃላይ አስተዋጽአውን ባይሰጥም ተዛማጅነትን አይለቅም። ችግሩ ከመቅረቡ አስቀድሞ የምንባቡ ስሜታዊ ሁኔታዎች በስለው መገኘት አለባቸው።

ለምሳሌ፥ በመዝሙር 22 ስለ ጌታ አራት የሚናገረው መልእክት፥ የክርስቶስን ሥቃይ በምናስታውስበት ጊዜ ምን ለማድረማ መነሣሣት አለብን? የሚል የችግር መግለጫ ሊኖረው ይችላል። በዓዊት የተሰጠው መልስት

- 1) «እ*ናገራቸዋለሁ...*» (ቁጥር 22)
- 2) «አመስማንሃስሁ...» (ቁጥር 22-)
- 3) «ስእሴቴን እሰጣለሁ...» (ቁጥር 25)

በዚህ ሁኔታ ችግሩ በመልእከቱ መጀመሪያ አካባቢ ሊመጣ ይችላል። ይህ ደግሞ አድጣጭ ለመስጣት ፍላጎት እንዲያድርበት ይረዳል። ሆኖም ግን መፍትሔው የሚመጣው የምንባቡ ስሜታዊ ሁኔታዎች በደንብ ከበሰሉ በኋላ ነው።

Discover the details of the story. As you read the story ask yourself: What can you see? How do you feel? What could you hear? What could you touch? As you tell the story try to use those details that will help the story come alive for your audience.

Give the story "sense appeal." What language, what sounds and what gestures can help your audience see and feel this story? (see page 77-78 for help on telling the story)

OTHER WAYS TO USE NARRATIVES

The narrative style is also important because there are passages which beg a different approach in presenting the exposition. These need adequate preparation for the listener before the problem of the passage can be presented. A narrative form can help do that.

When outlining passages such as a Psalm, the statement of problem will still provide relevancy but it may not provide the entire outline. The emotional setting of the passage may need to be developed before the problem can be presented. For example, a message on Psalm 22 for a communion service may have a problem statement of: When we remember Christ's sacrifice, what should we want to do? The answer given by David is: (1) "I will tell..." (v.22);

- (2) "I will praise..." (v.22-24)
- (3) "I will pay my vows..." (v.25).

However, to arrive at this response we need a deep appreciation of how Christ suffered spiritually and how He suffered physically. Most of the Psalm is devoted to explaining this so the outline could possibly a) How Christ suffered (spiritually - emotionally - physically)

- b) How we respond to His suffering -
  - (1) "I will tell" (2) "I will praise" (3) "I will pay by vows"

In this case, the problem can still be presented near the beginning of the message so as to help the audience develop a need for listening, but the solution comes after the emotional development of the text which can employ a narrative form in relating how Christ suffered. A similar approach is to use the first part of the sermon to tell the story that forms the background to the text and then present the problem and solution. If the purpose is clear then a variety of forms can be utilized.

ምዕራፍ 11:

ስብከትን ማቅረብ

አንድ የአዲስ አበባ ታክሲ ነጃ በዕንቁ ወደተንቆጠቆጠው ትልቅ በር ቀረበና ለቅዱስ ጴጥሮስ መምጣቱን ያሳውቀዋል። ቅዱስ ጴጥሮስም በትልቁ መጽሐፉ ውስጥ ስሙን ፈልጎ ሲያገኝ፥ የሓር ልብስና ወርቃማ ምርኩዝ እንዲቀበል *ጋብዞት ወደ መንግሥተ ሰማይ እንዲገባ ይነግ*ረዋል።

አንድ ሰባኪ ከታክሲ ነጂው በስተኋላ ተሰልፎ የሚሆነውን ሁሉ በጉጉት ይከታተል ነበር። እርሱም መዋቼአለሁ ብሎ ለቅዱስ ጴዋሮስ ያስታውቃል። ቅዱስ ጴዋሮስም በትልቅ መጽሐፉ የሰባኪውን ስም ገልበጥ ገልበጥ አድርነ ያይና ግንባሩን ኮስተር አድርነ፥ «እሺ እናስገባሃለን ግን ያንን የጨርቅ መነናጸፊያና የእንጨት ምርኩዝ ያዝ ይለዋል።»

ሰባኪው በመደነቅ፥ «እኔ'ኮ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሰባኪ ነኝ። ለዚያ ታክሲ ነጂ የሐር መጎናጸፊያና ወርቃማ ምርኩዝ ሰጠህ። እንደ እውነቱ ከሆነ እኔ ከታክሲ ነጂው መብለጥ ይገባኛል።»

ቅዱስ ጴጥሮስ እንዲህ ሲል መለሰ፤ «እዚህ እኛ የምናተኩረው በውጤት ላይ ነው። አንተ ትሰብክ በነበርህበት ጊዜ ሰዎች ይተኙ ነበር። ታክሲ ንጂው በሚነዳበት ጊዜ ሰዎች ይጸልዩ ነበር።»

እንደ አለሙታደል ሆኖ አንዳንድ ሰባኪዎች ሲናንሩ ሰዎች እንቅልፍ ይተኛሉ። ጥሩ ይዘት ያለው ስብከት ቢኖራቸውም፥ ጥሩ አቀራረብ ያጥረዋል። ሕዝቡ አብሯቸው እንዲሆንና አእምሮአቸው እንዳይባዝን ለማድረግ ተግቶ መሥራትን ይጠይቃል።

የሚከተለው ዝርዝር ሰዎች እንዲሰሙ የሚያደርግ ስብከት የማቅረብ ችሎታን የሚወስኑ ሁኔታዎችን ያካተተ ይሆናል።

ጽኑ ስሜት

ለመልእክትህ ጽኑ ስሜት ክሌለህ ማንም ሊኖረው አይችልም። የመልእክትህን ይዘት በተመለከተ ምን ይሰማሃል? አንዳንዴ የስሜት ማጣት የሚኖረው አሳቦች ስሜት የሚያነሣው ሳይሆኑ ሲቀር ነው። አንዳንዴ ደግሞ ሰባኪው ለመልእክቱ ጽኑ ስሜት ቢኖረውም፥ ለመልቀቅ በጣም ቁጥብ ይሆናል። ሆኖም ግን አድማጭ ይህ ጽኑ ስሜት አስፈላጊ መሆኑን ከአንተው ሊሰማው ይገባል።

Chapter 11:

PRESENTING THE SERMON

An Addis taxi driver reaches the pearly gates and announces his presence to St.Peter, who looks him up in his big book. Upon reading the entry for the driver, St. Peter invites him to grab a silk robe and a golden staff and to proceed into heaven.

A preacher is next in line behind the driver and has been watching these proceedings with interest. He announces himself to St. Peter. Upon scanning the preacher's entry in the big book, St. Peter furrows his brow and says, "Okay, we'll let you in, but take that cloth robe and wooden staff."

The preacher is astonished and replies, "But I'm a preacher in the church. You gave that taxi driver a gold staff and a silk robe. Surely I rate higher than a taxi driver."

St. Peter responded matter-of-factly: "Here we are interested in results. When you preached, people slept. When the driver drove his taxi, people prayed."

Unfortunately, when some preachers speak, some people sleep. They may have good content but lack good delivery. It takes work to stay with them and not let the mind wander.

The following is a brief listing of factors that affect one's ability to deliver a sermon that communicates – that helps people to listen.

Passion

If you do not have passion about your message, no one else will. What do you feel strongly about in terms of the content of your message? Sometimes a lack of passion is because of a lack of ideas deserving enthusiasm. Sometimes the preacher feels passion for his message but is too reserved to let it out. But the audience must feel from you that this is important.

ጥልቅ/ስሜት

ለሰባኪ የተሰጠ ጥንታዊ ምሳሌ፥ «ቁም ነገሩ ወይም ነጥቡ ደክም ያለ ከሆነ፥ ምስባኩን ውቀጠው» የሚል ነው። አንዳንዶች ምስባኩን የሚወቅጡት ተአምራዊ ውጤት እንዲፈጠር–ሲሆን፥ ሌሎች ደግሞ አድማጮቻቸው እንዳይተኙባቸው ነው። የዛሬው አድማጭ በተለይ ልጅ አግር የሆኑ አዋቂዎች በጥልቅ ስሜት በውይይት ዓይነት አቀራረብ የሚናገር ሰው ይፈልጋሉ። አድማጬን ልክ እንደ አንድ ግለሰብ ለእርሷ ወይም ለእርሱ በቀጥታ እንደሚናገር ሆኖ እንዲሰማቸው ያደርጋል።

የዓይን ግንኙነት

የአድማጭህ ዓይን ማየትን ተማር። ተናጋሪ ከአናትህ አሻግሮ ሲመለከት ወይም በአንድ በኩል ብቻ በማተኮር ወደ አንተ ሳይመለከት ሲቀር ያናድዳል። እያንዳንዱ ሰው ለራሱ እንደምትናገር ይሰማው። በማንም ላይ በተለየ ሁኔታ አከታትለህ አትመልከት፤ እንደዚያ ካደረግህ አድማጭህ ሊጨንቀው ይችላል።

የአድማጭን ሁኔታ መገንዘብ

አለመረዳታቸውን፥ ፍላጎት ማጣታቸውን፥ ወይም መልእክቱን መጻረራቸውን ለማወቅ ፊታቸውን ማንበብን ተለማመድ።

የድምፅ መለዋወፕ

የድምፅ ክፍ-ዝቅ፥ ወፈር-ቀጠን ማድረግ እኛ ከሚገባን በላይ ይናገራል። በድምፅ አጠቃቀማችን ለቃላት ሕይወትን ልንስጥ ወይም ለትርጉም ፕልቀትን ልንጨምር እንችላለን። ስኬታማ ሰባኪዎችን አድምጥና እንዴት ድምፅን ክፍ-ዝቅ፥ ወፈር-ቀጠን ማድረጉ እንደሚዋጣላቸው ተማር። የድምፅ ቃናና ፍጥነት እንዴት የሰዎችን አጽንኦት ሊማርክ እንደሚችል ወይም በተገቢው ጊዜ ወደ ለሆሣስነት ዝቅ ማድረጉ እንዴት ሰዎች እንዲሰሙ እንደሚያደርግ አጢን። **ም**ራሽ የማይቀያየር ድምፅ ለአድማ~~ም~~

የድምፅ ጥራት

መናኛ የድምፅ ዓይነት በንግግር የመግባባት ሂደት ውስጥ እንቅፋት ነው። በቴፕ ሪኮርደር ድምፅህን ሰጣ፤ ልምምድ ለማድረግ ደግሞ የድምፅ መምህርን እገዛ ፌልግ። የድምፅን ጥራትና አመጣጥ ለጣሻሻል መጣር ዝጣሬን እንደ መጣር ዓይነት ነው።

በዚህ በኤልክትሮኒክ ዘመን ስለ ማይክሮፎን አጠቃቀም አንድ ነገር መናገር አለብኝ። ማይክሮፎን ስትጠቀም የሚንጣጣ ድምፅ እንዳይፈዋርብህ ወደ

Intensity

An old adage for preachers is: "When the point is weak, pound the pulpit." Some pound the pulpit for dramatic effect, some to keep their audience awake. Today's audience, especially young adults, are wanting a communicator who can speak in a conversational manner—with intensity. He makes the listener feel that he is speaking directly to him/her as an individual.

Eye Contact

Learn to look you listener in the eye. It is annoying when the speaker looks above your head or to one part of the audience and ignores your side. Scan your audience while you speak. Let everyone feel you are talking to them. Try not to concentrate on anyone in particular lest they become uncomfortable.

Audience Awareness

Learn to read people's faces so as to ascertain their lack of understanding, their waning interest, or even their antagonism.

Inflection

Inflection and volume of the voice communicate more than we realize. We can bring life to words or enhance depth of meaning by the way that we use inflection. Listen to effective speakers and try to learn how they use inflections effectively. Observe how a change in volume as well as rate can capture people's attention or a change to quiet intensity at the appropriate moment and people listen. Never changing is very tiring for the listener.

Voice Quality

Poor voice quality is a form of interference in the communication process. Some need to work on improving their voice quality. This is not easy but it can be done. Listen to your voice n a tape recorder and enlist the help of a voice teacher for exercises. Learning voice quality and projection is essentially the same method as learning to sing.

In our electronic era a word needs to be said about using microphones ("electronic projection"). Talk across the microphone and not into it to

ማዶክሮፎኑ ውስጥ ሳይሆን በማዶክሮፎኑ በኩል አሻግረህ ተናገር። ማዶክሮፎኑን ሁልጊዜ በአንተና በአድማጭህ መካከል አድርግ። በቀኝህ በኩል ላለው አድማጭህ ለመናገር ከማዶክሮፎኑ ፊትህን አታዙር፤ ነገር ግን ማዶክሮፎኑ በአንተና በምትናገርለት አድማጭ መካከል መሆን እንዲችል ሰውነትህን አንቀሳቅስ።

8个少

ብዙዎቻችን በንግግር መካከል ክፍተት ሲፈጠር ደስ አይለንም። እናም በሆነ ነገር ልንሞላው እንፈልጋለን። ሆኖም ፀጥታ የሚባለው ያ የዝምታ ጊዜ በትክክል ሥራ ላይ ክዋለ በጣም ጠቃሚ ጊዜ ሊሆን ይችላል። ሰዎች እንዲያስቡና እንዲያሰላስሉ ያደርጋል። የእነርሱን ምላሽ እንድትመዝንም ጊዜ ይሰጥሃል።

የሰውነት እንቅስቃሴ

ዓይን በተፈጥሮው የሚንቀሳቀስ ነገርን የሚከተል በመሆኑ የፊትና የሰውነት እንቅስቃሴ የአድጣጭን ቀልብ ያነቃቃል። እንቅስቃሴው ለሚነገረው ነጥብና ሁኔታ ተስማሚ ሊሆን ይገባዋል። አድጣጩ ሰፊ ከሆነ የሰውነት እንቅስቃሴውም በዚያው መጠን ሰፋ ማለት አለበት። ሁኔታው ልማዳዊ ነገር የሰፌነበት ከሆነ ጥቂት እንቅስቃሴዎች ብቻ ያስፈልጋሎ።

እንቅስቃሴዎች አንድን አሳብ ወይም ስሜት ለመሸክም ወይም ለማስተሳለፍ ወይም የሚነገረውን አሳብ ለማስረገጥ የሚያገለግሉ ናቸው። በተጨማሪ የተናጋሪውን ኃይልና በራስ መተማመን ሊጨምሩ ይችላሉ። የሰውነት እንቅስቃሴዎች ልክን የጠበቁ መሆን አለባቸው። ክንድህን ማነቃነቅ ወይም በመድረኩ መንጎራደድ ያለ በታው ከሆነ ለአድማጭህ ይታወቀዋል። አንተ ዘና ስትል አድማጭህም ዘና ይላል። ከመጠን ያለፈ እንቅስቃሴ የአድማጭህን አሳብ ሊበታትነው ይችላል።

በመስታወት ፊት ቆመህ ይመቹኛል የምትላቸውን ዓይነት እንቅስቃሴዎች በማድረግ ተለማመድ። ከተለመዱ የሰውነት ንቅናቄዎች የሚከተሉት ይጠቀሳሉ።

> ጣት መቀሰር መስጠት መቀበል

ቡጢ መጨበፕ ማስጠንቀቅ አግልሎ መተው

እነዚህን እንቅስቃሴዎች ተለማመድ።

የአንድን ነገር መጠን፥ ቅርጽ፥ ወይም እንቅስቃሴ የሚያሳዩትን ገላጭ ንቅናቄዎችም ሞክር። የደስታ፥ የኃዘን፥ የንዴት፥ የቅሬታ፥ ወዘተ. ስሜቶችን የሚያስተላልፉ የፊት እንቅስቃሴዎችን ሞክር። ቃላት የመልእክታችንን ፍሬ አሳብ በስብክታችን የሚያስተላልፉ ቢሆንም፥ avoid popping noises. Always keep the microphone as a pivotal point between you and the audience. When speaking to your audience on your right, do not turn away from the mic but shift your body position to keep the mic between you and that part of the audience.

The Pause

Most of us are uncomfortable with any empty spaces in talking. We want to fill it with something. However, that quiet moment known as the pause can be a powerful moment when used effectively. It makes people think and reflect. It gives you a chance to judge their response.

Gestures

Because the eye instinctively follows any moving object, gestures and body movement can help awaken the listener's attention. It must be appropriate to the point and to the speaking occasion. The larger the audience, the larger the gesture or movement required. The more formal the occasion, the fewer movements should be used.

Gestures are meant to convey some thought or emotion or to reinforce with greater strength what is being said. They can also increase the speaker's energy and self-confidence. Gestures have to be natural. To wave your arms or walk about on the platform when it is not comfortable will become obvious to your audience. When you are relaxed your audience will be too. Excessive movement can be a distraction for your audience.

Try speaking in front of a mirror and work at gestures and movement that you find comfortable. Practice some of the conventional gestures such as:

pointing clenching the fist giving cautioning receiving rejecting

Try descriptive gestures that would tell size, shape, or motion of some object. Try facial expressions that convey that convey emotions of joy, sorrow, anger, disappointment, etc.

የሰውነት እንቅስቃሴዎች ቃሎን ለመስጣት የሚያመቻቹ ጠቃሚ የንባባር መግባቢያ ሂደት አካል ናቸው።

የአቀራረብ ዘዴ

ጥያቄው የአስተዋጽኦ ማስታወሻዎችን፥ ሙ**ሱውን ጽሑፍ ይዘህ፥** ወይስ ያለምንም ማስታወሻ መስበክ እንደሚገባህ ነው። ጆን ካልቪን በእንማሊዝ ቤተ ክርሲያን የነበሩት ሰባኪዎች ሙሉውን የጽሑፍ ዝግጅት ይዘው በመውጣት መስበካቸውን፥ የእግዚአብሔርን ኃይል ይንድባል በማለት ተቃውሞ ነበር። ጆናታን ኤድዋርድስ «ኃጢአተኞች በቁጡው እግዚአብሔር እጅ ውስጥ» የሚለውን በአሜሪካ ከፍተኛ የሆነ የመነቃቃት ብልሞታ የፈነጠቀውን ስብክቱን ያቀረበው ሙሉውን ጽሑፍ ይዞ በ*ሙናገር ነበር*።

በእኔ አስተያየት አሳቦች በሚገባ እንዲፈሱና በደንብ እንዲዋቀሩ ሙሉውን ጽሑፍ መጻፍ መልካም ነው። ይሁንና፥ ወደ መድረኩ የአስተዋጽአ ማስታወሻዎችን ብቻ ይዘህ መውጣቱ ንግግርህን ይበልጥ የግል ግንኙነት ያደር ጋል። በተጨማሪ ስብክቱን የሚያቀርበው ሰው የበለጠ በመንፈስ ቅዱስ እንዲደገፍ ይገፋፋዋል።

የመጽሐፍ ቅዱስ ንባብ ክፍል

በሥነ-መለኮት እምነታችን መጽሐፍ ቅዱስ ሕያውና ኃያል እንደሆነ ብናምንም፥ አንዳንድ ጊዜ አነባባችን ሕይወት የሌለውና አሰልቺ ያደርገዋል። ቃሉ በትክክል ሕያውና ኃይል ያለው መሆኑን ለማስተላለፍ በሕዝብ ፊት ሲነበብ የሚከተሉትን ነዋቦች መጠቀሙ አጋዥነት አለው።

- 1) በትረካ ውስጥ የታሪኩ ባለቤት እንዴት ይሰማው እንደነበር ለመረዳት በመሞክር ያንን በድምፅህ አስተላልፍ። ከመጠን ያለፈ ተዋናይነትን ሳትገልጽ ሰዎች ገጸ ባሕርያቱን «እንዲያዩ» ለማድረግ ምክር። መልእክት ከሆነ ልክ ደራሲው እንደሚናገራቸው ሆኖ ይስሙት። ስለ ምንባቡ ወይም ስለ ታሪኩ የምታስበውንና የምታምነውን ወደ እውነታ እየቀረብህ መሆንህን በዓይነ-ኅሊናህ ተመልከተው።
- 2) የምንባቡን ትርጉም በሚገባ ለማወቅ አስቀድመህ ራስህን አዘጋጅ። አንተው ራስህ ደራሲው እንደሆንህ ቁጠር። ምን አያሰብህና እየተሰማህ ነው? ያን ስሜትህን በአነባበብህ እንዴት ታንፀባርቀዋለህ?
- 3) ከአድማጭህ ጋር የዓይን ግንኙነት ይኑርህ። ለእነርሱ እንደምትናገር ይሰማቸው። ዶህን ማንኙነት ለማሳካት ምንባቡን በቃልህ አጥናው።
- 4) አልፎ አልፎ ባሕሎን፥ ወይም በዘመት የነበረውን አኗኗር፥ ወይም ሰፋ የሚለውን አስተዋጽኦ በተመለከተ ድጋፍ የሚሆን መረጃ ስጥ።

While words may carry the substance of our message in preaching, the gestures are an important part of the communication process that facilitate the hearing of the Word.

METHOD OF DELIVERY

The question is whether you should preach with outline notes, with a full manuscript, or without notes. John Calvin criticized preachers in the Church of England for going into the pulpit with manuscripts saying it hindered the power of God. Jonathan Edwards used a complete manuscript in delivering his sermon, "Sinners in the Hands of an Angry God," the sermon that sparked the Great Awakening in America.

I recommend writing out the full manuscript so that the ideas are thought through and well crafted. However, if you go into the pulpit with just outline notes it helps you become more personal in your communication. Using outline notes, or no notes at all, frees one to talk directly to people. It also forces one to a greater dependency on the Holy Spirit in presenting the sermon.

READING SCRIPTURE

While we theologically hold to our belief that Scripture is living and dynamic, we sometimes read it as though it were dull and boring. In the public reading of Scripture the following can help communicate what the Word really is – living and dynamic.

- 1) In narratives try to understand how the person was feeling and convey that through your voice. Without being overly dramatic, try to let people "see" the characters. If an epistle, let them hear it as if the author was speaking to them. Imagine you are living out the text or the story.
- 2) Prepare yourself in advance to fully understand the meaning of the passage. Pretend you are the author. What are you thinking and feeling? How will you reflect that meaning in your manner of reading?

«... አስማለሁ» «... አሸተዋለሁ/ማሽተት እችላለሁ» «የ.. .ውጥረት ይሰማኛል» የመሳሰሎትን የግል ስሜትህን ማካፈልም ሊሆን ይችላል።

መለጣመጃ እንዲሆንህ ፊልጵስዩስ 2፡1~11 ያለውን የቃላት ፍጥነት የድምፅ ቃና ክፍና ዝቅ ጠለቅ ባለ ስሜት

በመለዋወጥ አንብብ።

*ግጥምን ጣን*በብ

ግጥም በሚነበብበት ወቅት በተመሣሣይ ዘዴ ከፍና ዝቅ ማድረግና የኃይለ ድምፅ አጠቃቀም ተግባር ላይ መዋል አለበት። ድምፅ ክፍ ወይም ዝቅ የሚልበት፥ ቃላት ረገጥ ተደርገው የሚነገሩበት፥ ፀጥታ የሚያስፈልግበት መቼ እንደሆነ ለይ።

ይሀን የሚነበብ ግጥም፡ ለፀጥታ — // ለድምፅ ክፍታ ወይም ዝቅታ — ለቃል አጽንኦት — <u>ከሥሩ በማስመር</u> በምልክት ላይ።

ፍራቻ - የምን ፍራቻ?

ደስታ ሰፍኖ የመንፈስ መሬታት

ከሥቃይ ተወተቶ የሰላም ሰንነት

ከሕይወት ጠርዝ ወድቆ አድመኛነት ዝለት

ፍርሃት? እኮ የምን ፍራቻ?

ፍራቻ - የምን ፍራቻ

ማየት የአዳኝን ፊት

ፍለጋውን መከተል በጥሪው መሠረት

ከብርን መሰብሰቡ ከጸጋው ቁስል

ዶኼ ይሆን የ**ሚ**ያስፈራው?

- 3) Establish eye contact with your audience. Let them sense you are talking to them. Try memorizing the text to facilitate this interaction.
- 4) On occasion give any interesting background information on the customs, or situations of life, or the larger plot. It might even be sharing your own sensory reactions of "I hear..." "I can smell the..." "I feel the tension of..."

As an exercise read Phil. 2:1-11 aloud using variety in the...

Rate of your words Pitch of your voice Loudness or softness Intensity.

READING POETRY

Similar methods of using inflections and voice dynamics should be used when reading poetry. Look for when the voice should go up or down, when words should be emphasized, where pauses are needed.

Mark the poem for reading with: pauses – //

voice rises or lowers – word emphasized – underline

Afraid – of what?

To feel the spirit's glad release
To pass from pain to perfect peace
The strife and strain of life to cease
Afraid? Of that?

Afraid – of what?

Afraid to see the Savior's face

To hear His welcome and to trace

The glory gleaned from wounds of grace

Afraid? Of that?

ታሪክ መናገር

ከትምህርታዊ ንድፌ አሳብ እንደምናውቀው በላቀ ሁኔታ የምንማረው «በቀጥተኛ ልምምድ» – በሁሉም የስሜት ሕዋሳቶቻችን (በማየት፥ በስሜት፥ በመስጣት፥ በማሽተትና በመንካት) አማካኝነት በምንለማመዳቸው የሕይወት እውነታዎች ነው። ይሁንና የሕይወት እውነታን የሚወክል እንደ ታሪክ መናገር ያለ «ቀጥተኛ ካልሆነ ልምምድም» መማርም ይቻላል። ታሪኩ ቃላት ብቻ ክሆነ የሕይወት እውነታን የሚወክል/ የሚያንፀባርቅ ሁኔታ (በዓይነ–ሕሊና በማየት የስሜት ሕዋሳት የሚለማመዱት) ነገር ክሌለበት ታሪኩ ትልቅ ውጤት አያስገኘም። ስለዚህም በተቻለን መጠን ሁሉ በስብከታችን የስሜት ሕዋላቻችንን ማሳትፍ አስፈላጊ ነው።

ይህን ለማድረግ 1) ገላጭ ቋንቋን 2) ተስማሚ ድምፅና 3) ውጤታማ የሰውነት እንቅስቃሴን እንጠቀማለን። ገላጭ ቋንቋ የአንድን የተወሰነ የስሜት ሕዋስ ትውስታ የሚፈጥሩ ቃላትን ይጠቀማል። ትምብክ ያለ፥ አሬት የሚል፥ ገጭ-3 እያደረገ፥ ከትክት ብሎ መሳቅ፥ የመሳሰሉ ቃላትና አባባሎች በሙሉ ቀጥተኛ ያልሆነ ልምምድን ይፈጥራሉ። በዚህ ላይ ደግሞ የድምፅ አጠቃቀም የልምምዱን ሁኔታ ለማሳደግ ቃናን ወይም የንግግር ፍጥነትን መሣሪያ አድርጎ የበኩሉን ሊያክል ይችላል። ቃላትን እያከታተሉ የመኪና ውድድርን መግለጽ ለድርጊቱ ሕይወት ይሰጠዋል፤ በተጨማሪ ደግሞ እጅን አጋጭቶ በማጮኽ የመኪና ግጭትን መግለጹ ሴላ ገጽታ ይጨምርለታል። የሰውነት እንቅስቃሴ በአብዛኛው በእጅ የሚከናወን ቢሆንም፥ በፊት መግለጽ ወይም የተቆጣ ገጻ ባሕርይን በመወክል ፊትን ኮሶ የጠጣ ማስመሰል አድጣጭን «ከአውነተኛው ወደማይተናነስ» ልምምድ ውስጥ ያሽጋግረዋል።

ስኬታማ ተራኪ ለመሆን በአእምሮህ ነባሩን ልምምድ መድገም መቻል አለብህ። ገጻ ባሕርዩ ምን ይሰማው ነበር? ምላሹ ምን ነበር? ድርጊቱ ምን ነበር? በበቂ ገለጿ ያን ሁኔታ ደግመህ በማሳየት አድማጭህም «እንዲያየው» አድርግ።

በመጀመሪያው ዓረፍተ ነገርህ ገጸ ባሕርያቱ እንዲገቡና ተውኔቱ እንዲጀምር ለማድረግ ሞክር። «ሳሙኤል በመካከለኛው የኑሮ ደረጃ የሚገኝ ቤተ ክርስቲያን አዘውታሪ ነበር፤ ሆኖም የሚነቀፍበት አንድ ነጥብ ነበረው። የመባ ከረጤት በሚዘዋወርበት ጊዜ ከመባው ገንዘብ ይወስድ ነበር። ይህን ፀባዩን የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች አልወደዱለትም።»

ጥሩ ታሪኮች በቀጥታ በተለያዩ ሁኔታዎች ውስጥ እየመሩህ ወደ ሙዘቱ ያደርሱሃል። ዶህ በታሪኩ ውስጥ ችግሮች መፍትሔ የሚያገኙበት፥ አንድ ግኝት የሚደረስበት፥ የሚፈለገው ሰው ማንነት የሚታወቅበት ከፍተኛ ነጥብ ነው። በዚህ ደረጃ ላይ ከታሪኩ ነጥብ ላለጣፈንገጥ ማሳረጊያው በተቻለ መጠን አጥር ምጥን ማለት ይገባዋል።

STORYTELLING

We know from educational theory that we learn best through "direct experiences" – things we experience in real life with all our senses (seeing, feeling, hearing, smelling, and touching). However, it is possible to learn through "indirect experiences" where there is a representation of real life, such as storytelling. If the story is merely words without any representation of the real life event (imagination of what the senses would be experiencing) the story would not have as great an impact. Therefore, as much as possible we need to appeal to the senses in our preaching.

To do this we employ: (1) descriptive language, (2) appropriate sound, and (3) effective gestures. Descriptive language uses words that produce the memory of that particular sense. Words such as fuzzy, bitter, bang, giggling, all produce indirect experiences. Use of sounds can add to that either by employing pitch or rate of speech to heighten the experience. Describing a car chase in a rapid succession of words can bring it to life, and adding a physical bang with the hands to describe the crash brings one more dimension. Gestures can be what we do with our hands but it can also be what we do with our face. Describing something bitter with the appropriate facial expression or being tight-faced with a character who is angry, transports the listener into an "almost real" experience.

To be an effective storyteller you have to relive the experience in your mind. How was the character feeling? responding? acting? Now relive it with enough description for the hearer to "see" it too.

In the first sentence try to let your characters enter and the plot begin. "Samuel was your typical, middle-class church go-er, except for one thing. He would always take something out of the offering basket as it passed by, a habit the elders were not appreciating."

Good stories will then lead you through various events in a straight line to the climax. This is the highest point in the story where the problems are solved, a discovery is made, a person is found out. At that point the ending needs to be as concise as possible so as not to distract from the point of the story.

ጀይ አዳምስ ታሪክን ስለመናገር አራት መርሆዎችን ያስቀምጣል።

- 1. ታሪኮቹ ከሚነገርላቸው ጉባኤ ሥረ–መሠረት የሚያያዙ ለመሆናቸው እርግጠኝ ሁን። ለከተጣ አድማጭ የግብርና ታሪኮችን መናገር ሁኔታዎችን ለማማያዝ ይከብዳል።
- 2. አዳዲስ፥ ልዩና የማይገናኙ ነገሮች በጥንቃቄ ከተብራሩና ከተ<mark>ገለጹ</mark> ምላሽን ሊቀሰቅሱ ይችላሉ።
- 3. ያረጀና የተለመደ ነገርን በአዲስና በተለየ መንገድ ተናገር።
- 4. ተቀርጸው የተቀመጡ /ያሉ/፥ እጅ እጅ ያሉ፥ የተበላሹ ታሪኮችን አስወግድ። የራስህን ለመፍጠር ተጣጣር። የራስህን ልምምዶች ተጠቀም፤ በአጠገብህ ያሉ ነገሮችን አጣቅስ።

/ታሪክን ለማዘጋጀትና ለማዋቀር "Preaching The Narrative Sermons" ምዕራፍ 10 ተመልክት/።

ግጠቃለያ

የኢየሱስ ክርስቶስን ስብክት በምናጠናበት ጊዜ ታሪክና ምሳሌን መጠቀም ዋነኛ ሥልቱ ሆኖ እናገኘዋለን። ነገር ግን እውነተኛ የንግግር ሁኔታዎቹን በዓይነ ሕሊናችን ስንመለክት የጣሪም ጣጣት ወይም የአሰልቺነት ጠረን እንኳ አይታይባቸውም። ይልቅ የምንመለክተው የፍቅርና የግሣጼ ስሜታዊ ምላሾችን ነው። ኢየሱስ ሕፃን ልጅ አንሥቶ በመያዝ ለንግግሩ የአጽንኦት ማዕክል አድርጎታል። ኢየሱስ ክርስቶስ በመግባቢያው የስሜት ሕዋሳታቸውን በመንካት ወደ ዓላማው እንዲሳቡ ያደርግ ነበር – እኛም እንዲሁ ማድረግ አለብን። ለዚህ ምክንያታችን ታላላቅ ተናጋሪዎች ለመሆን ስለምንጣጣር ሳይሆን፥ መልእክቱ ግልጽ እንዲሆን የተቻለው ሁሉ መደረግ ስላለበት ነው። Jay Adams gives four principles for storytelling.

- 1. Be sure that the stories will evoke from the background of the congregation to which it is told. Telling farm stories to an inner city audience will make it difficult to "connect."
- 2. New, unique and different materials evoke response when they are carefully described and explained.
- 3. Tell something that is old and familiar in a new and different way.
- 4. Avoid canned, trite, worn stories. Find your own. Use your own experiences; refer to things around you.

(see chapter 10 – "Preaching Narrative Sermons" – for the development and structure of the story)

SUMMARY

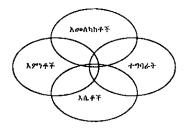
As we study how Jesus preached we see His use of storytelling as His most common method. But as we imagine His actual speaking situations there was no hint of it being bland or boring. Rather we see emotional responses of love or rebuke. We see Jesus picking up a child and putting him at the center of attention as Jesus talked. Jesus appealed to the senses in His communication – and we should too. The reason is not because we strive to be a great orator, but because the message deserves every effort to be understood.

የለውጥ ኃይል

የዚህ መጽሐፍ ጭብፕ «ስብክት የመረጃ መተላለፍ ወይም መፍስስ ሳይሆን የሰዎች መለወጥ ነው» የሚል ነው። ሕይወት ለዋጭ ስብክት ሊቀርብ የሚችለው በመንፈስ የተመራ ሲሆን፥ የአድጣጩን ችግር ሲያማክል፥ ይዘቱ ትንተናዊና የተወሰነ ምላሽን የሚጋብዝ ሲሆን ነው። የዚህ መጽሐፍ አቀራረብ አድጣጩ በሚሰጣው ችግር ላይና መጽሐፍ ቅዱስ በሚያስተምረው መፍትሔ ላይ ያተኮረ ነው።

የለውጥ አቅጣጫዎች

የስብክት ትኩረት የሆኑ የለውጥ አቅጣጫዎች፥

እምነቶች አንድ ሰው እውነት አድርጎ የተቀበላቸው ናቸው። እምነቶቻችንን የምንፈጥረው በምናውቀው ነገርና ስለዚያ ነገር በሚሰማን ስሜት ላይ በመመሥረት ነው። ያንን አቋም አጽንተን የምንይዘው እውነት ነው ብለን ስለምናምን ነው። ሰዎችን በወንጌል ስርጭት ውስጥ እንዲሳተፉ ለማነሣሣት የምንሞክር ክሆነ፥ ክርስቲያን ያልሆነ ሰው ለገሃነም አሳት የተመደበ መሆኑን ማመን አለባቸው። ያ እምነት ክሌላቸው፥ ክልባችን ፕልቀት ብንሰብክም እንኳ ብዙዎቹ ለወንጌል ስርጭት አይተባበሩም።

አመለካክቶች ብዙ ጊዜ ወደ አንድ ድርጊት ወይም እምነት እንድናዘንብል የሚያደርጉ አስተያየቶች ናቸው። በልምምድና በምክንያት ላይ ያልተመሠረተ ነገር ግን በፍርሃት ወይም በተሳሳተ መረጃ መነሻነት የሚፈጠር ጥላቻ ወይም ጥርጣሬም በዚህ ውስጥ ይጠቃለላል። አመለካከታችን ለማመን ወይም እሴት ለመስጠት የምንፈልገውንም ይነካል። የሆነ የሰው ዘር አናሳ የተናቀ ነው የሚል አመለካከት ሊኖረን ይችላል።

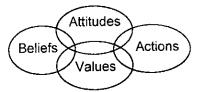
Chapter 12:

THE DYNAMICS OF CHANGE

The theme of this book has been that "preaching is not the transmission of information but the transformation of persons." Preaching that is life changing is possible when it is Spirit directed, when it is need centered, when it is expository in its content, and when a specific response is called for. The method of this book has been to focus on a problem the listener is feeling and a solution the Scripture is teaching.

AREAS OF CHANGE

The areas of change which are the focus of preaching would be:

Beliefs are those things one holds to be true. We form our beliefs on the basis of what we know plus how we feel about it. We become committed to that position because we believe it is true. If we are trying to motivate people to be involved in evangelism, they must have a belief that the non-Christian is destined to hell. Unless they have that belief, we can preach our heart out and still most won't do evangelism.

Attitudes are usually opinions held that would incline us to a particular action or belief. Prejudices would be included in this. One responds in a particular way because of an attitude held. Attitudes can affect what we are willing to believe or willing to value. We may have an attitude that says a particular race of people is inferior. Learning to value everyone as more important than oneself (Phil. 2:3) can change our attitude.

እያንዳንዱ ባልንጀራው ከራሱ ይልቅ እንዲሻል በትሕትና ይቁጠር የሚለውን (ፊልጵ. 2፡3) በመማር ሰውን ሁሉ ማክበሩ አመለካከታችንን ሊለውጥ ይችላል።

አሴቶች ምርሜን ለማድረግ የምንጠቀምባቸው መለኪያዎች ናቸው። ትክክልና ስሕተቱን፥ መልካሙና መዋፎውን ጠቃሚና ጥቅመቢሱ የትኛው እንደሆነ ይወስታልናል። አመለካከቶች የመጨረሻ ዝቅተኛ ጽናተአቋም ሲኖራቸው እሴቶች ግን ለለውጥ የመጨረሻ ዘገምተኞች ናቸው። የምናምነው ወይም የምናንፀባርቀው አመለካከት፥ ድርጊታችን እንኳ ሳይቀር በያዝናቸው እሴቶች ላይ ይወሰናሉ።

ክርስቲያኖች በጣም ወሲባዊ ይዘት ያላቸው ቪዲዮዎችን እየተመለከቱ የክርስትናን እውነት ማመናቸው ግራ የሚያጋባ ነው። እግዚአብሔርን ከማስደሰት ይልቅ ለግል ተድላ ዋጋ ስለሚስጡ ድርጊታቸው እምነታቸውን ይፃረራል። በእምነትና በአመለካከት ብቻ ሳይሆን በእሴቶችም አቅጣጫ ለውጥ መሻታችን በጣም አስፈላጊ ነው። እሴቶች ሊለወጡ ይችላሉ፤ ነገር ግን በእምነቶችና በአመለካከቶች የተሸረቡ ስለሆነ ክፍተኛ ፕሬትና ጊዜን ይጠይቃሉ።

ድርጊቶች በአመዛኙ በአካላዊ ባሕርይ የሚንፀባረቁ የተማባር ክንውኖች ናቸው። የሕይወት ልማዳችንን፥ በአመለካከት፥ በእምነት ወይም በአሴት ምክንያት የምንፈጽማቸው ነገሮችን ነው ድርጊቶች ብለን የምንጠራው።

ብዙ ጊዜ ድርጊቶቻችን የእሴታችን ወይም የስሜታችን ውጤቶች ናቸው እንላለን። ይሁንና፥ ድርጊቶች እሴትንና አመለካከትን የሚመሠርቱበት ወቅትም አለ። ለትዳር ጓደኛ የፍቅር ተግባር ማከናወን አንዳንዴ ፍቅርን ለመፍጠር ሊረዳ ይችላል። የንጽሕና መለኪያዎችን ለታዳጊ ወጣቶች ማስቀመጥ ለጽዳት ስፍራ እንዲሰጡ ሊረዳ ይችላል። ሆኖም ግን ሁል እንዲህ አይሠራም። ስለሆነም ጠንካራው ሂደት አንድን ነገር እሴት መስጠት ወይም ማመንና በዚያው መሠረት ተግባራዊ እንቅስቃሴ መውሰዱ ነው።

ለውጥ እንዴት እንደሚከሰት

ውሳኔ የምናደርገው እንዴት ነው? በምናቀው ነገር ላይ ብቻ ተመሥርተን ነው? ብዙ ሰዎች ሲጋራ ማጤስ የሳንባን ካንሰር እንደሚያመጣ ቢያውቁም ማጤሳቸውን ይቀጥላሉ። በስሜታች ላይ የተመሠረተ ነው? ብዙ ክርስቲያኖች ስለ ክርስቶስ ባልሰሙ ሰዎች ዕጣ-ፈንታ ክፍተኛ የርኅራኄ የኃዘን ስሜት ቢኖራቸውም፥ የመስጠት ልምምዳቸው ግን አይለወጥም።

አንድ ነገር ለማድረግ መወሰን የእምነት፥ የአመለካከትና የእሴት ለውጥን ይጠይቃል። ጠቅለል ባለ አነ*ጋገር* ሂደት አለው ማለት ነው። በመጀመሪያ አንድ ነገር እውነት መሆኑን ማመን፥ በመቀጠል አመለካከትን ለመለወተ Values are our standards on which we make choices. They decide what is right or wrong, good or bad, important or unimportant. Whereas attitudes are the least stable, values are the least subject to change. Values are more abstract but are foundational to the other areas. What we believe or what attitudes we demonstrate, even how we act, will often depend on the values we hold.

It is disturbing how Christians will watch videos that are very sexual in content and yet believe Christian truths. Their actions contradict their beliefs because they value self-pleasure (hedonism) more than pleasing God. It is important that we seek change in not only beliefs and attitudes but also in values. Values can change but require greater effort and time because they are shaped by beliefs and attitudes.

Actions are the way we do something, usually reflected in more overt physical behavior. Habits of our life, things that we do because of an attitude, belief or value is what we will call actions.

Usually we would say how we act is the result of what we value or how we feel, however, there are times when actions can form values or attitudes. Acting loving with a spouse can sometimes help produce love. Requiring a standard of cleanliness with a teenager can help them value cleanliness. But is doesn't always work this way and the stronger process is to value or believe something and then act accordingly.

HOW CHANGE TAKES PLACE

How do we make decisions? Is it based on simply what we know? Many people know smoking causes lung cancer yet they continue to smoke. Is it based on what we feel? Many Christians feel great emotions of compassion and sorrow for the destiny of those who have not heard about Christ, yet their practice of giving does not change.

Deciding to do something involves change of beliefs, attitudes, and values. Generally speaking, there is a process to it. There is first a believing something is true, then a responding to it in willingness to change an attitude. Valuing takes place when we commit ourselves to an attitude. And then we are willing to act.

በፌቃደኝነት ምላሽ መስጠት ያስፈልጋል። እሴት የሚከሰተው ለአንድ አመለካከት ራሳችንን ስናስንዛ ነው። ከዚያም በኋላ ለማድረግ ፌቃደኞች እንሆናለን።

ይህ በስብከት ውስጥ አትኩሮት ሊሰጠው የሚሻ ጉዳይ ነው፤ ምክንያቱም በእነዚህ በእያንዳንዱ አቅጣጫዎች ላይ ዓይናችንን መጣል ስላለብን ነው። ትክክለኛ እምነት መያዝ በገሃዱ ባሕርይ ላይ ለውጥን የግድ አያመጣም። ስብከት ሕይወትን እንዲለውጥ ከተፈለን አመለካከትን፥ አሴትንና ድርጊትን ዓላማው ማድረግ አለበት።

በማጠቃለያም

የሰዎችን ሕይወት ለመለወጥ ምክንያት የሚሆን ነገር እንዴት ልናገር እችላለሁ? ጭራሽ በማይገባኝ ቋንቋ ከሺዎች ዓመታት በፊት የተጻፈውን ጽሑፍ እንዴት መረዳት እችላለሁ? ውስብስብ የሆነውን የዘመናዊውን ሰው ችግሮች ላውቅና ይባስ ብሎም ከመጽሐፍ ቅዱስ መፍትሔዎችን ሳገኝለት የምችለው እንዴት ነው? ለነፍስ መናገር የሚችል መዋቅረ ስብከታዊ አቀራረብንስ የማዘጋጀው እንዴት ነው? እኔ አልችልም –መንፈስ ቅዱስ ግን ይችላል፤ ለማይቻለው ሁሉ የኃይል ምንጬ እርሱ ነው። ማርቲን ሱይድ እንዲህ ሲል ጽፎአል።

ለመስበክ ስትነሣ አንድ ነገር እንዲከስት ትጠባበቃለህ? በአንድ ሰው ሕይወት ከፍተኛ ለውጥ እንዲያመጣ ትጠባበቃለህ? ስብከት ማድረግ ያለበት ያንን ነው። በመጽሐፍ ቅዱስና በተከታታይ የቤተ ክርስቲያን ታሪክ የምናገኘው ይኸንኑ ነው። ይህን ኃይል ፈልግ፤ ተጠባበቀው፤ ይህን ኃይል ተማፀነው፤ ደግሞም ይህ ኃይል ሲመጣልህ ተሸንፍለትና ራስህን አስረክበው።

ቢቻልህ ስለ ስብከቱ ሁሉን ነገር እርሳ። እንዲፈታህ ፍቀድለት። እውነተኛ ስብከት ማለት ይህ ሲሆን፥ በዛሬው ዘመናቸን የሁሉም ታላቅ ፍላጎት ነው። እስክታገኘው ድረስ ፈልገው፤ ክዚህ ያነሰ ምንም ነገር አያርካህ። «ንግግሬና ስብከቴ ከሰው ተበብ በሆነ በሚያባብል ቃላት ሳይሆን መንፈስንና ኃይልን በመግለጥ ነበር» ማለትን እስክትችል ድረስ ቀጥል። «እኛ ልንጠይቀውና ልናስበው ከምንችለው በላይ እጅግ የተትረፈረፈ ነገር» እርሱ አሁንም ይችላል።

አንድ ሰባኪ ምንም ዓይነት ስብከት ከማድረጉ በፊት የሚጸልየው ጸሎት፥ በሚናገረው ነገር መሳትና መውደቅ ማለት ምን እንደሆነ ያውቅ ከነበረውና ሆኖም ግን በስብከቱ የእግዚአብሔርን ኃይል ከተለማመደው ጥንታዊ ሐዋርያ ብዕር የተወሰደ ነው።

«ማንም ስው የሚናገር ቢሆን፥ አንደ አግዚአብሔር ቃል ይናገር፤ የሚያገለግልም ቢሆን፥ አግዚአብሔር በሚሰጠኝ ኃይል ነው ብሎ ያገልግል፤ ከብርና ሥልጣን እስከ ዘሳለም ድረስ ለእርሱ በሚሆነው በኢየሱስ ክርቶስ በኩል እግዚአብሔር በነገር ሁሉ ይከብር ዘንድ፤ አሜን» This is important to emphasize in preaching because we need to set our sights on each of these areas. Having the right beliefs does not necessarily produce change in overt behavior. Preaching must target attitudes, values, and actions if it is to be life changing.

IN CONCLUSION

How can I say anything that will cause people's lives to change? How can I understand a text written thousands of years ago in a language I barely understand? How can I know the complex needs of modern man much less find solutions to them in Scripture? How can I form a homiletical structure that speaks with power to the soul? I can't – but the Holy Spirit can and He is my resource of power for the impossible.

Martin Lloyd-Jones wrote:

Do you expect anything to happen when you get up to preach? Are you expecting it to be the turning point in someone's life? That is what preaching is meant to do. That is what you find in the Bible and in the subsequent history of the Church. Seek this power, expect this power, yearn for this power; and when the power comes, yield to Him.

Forget all about your sermon if necessary. Let Him loose you, let Him manifest His power in you and through you. This makes true preaching and it is the greatest need of all today. Seek it until you have it' be content with nothing less. God on until you can say, "And my speech and my preaching was not with enticing words of man's wisdom, but in demonstration of the Spirit and of power." He is still able to do "exceeding abundantly above all the we can ask or think."

The prayer of the preacher before any sermon is taken from the pen of the early apostle who knew what it was to blunder and fail in what he said, and yet experience God's power through his preaching.

If anyone speaks, let him speak as the oracles of God. If anyone ministers, let him do it as with the ability which God supplies, that in all things God may be glorified through Jesus Christ, to whom belong the glory and the dominion forever and ever. Amen.

1 Peter 4:11 NKJV

ርዕሰ– ጉዳያዊ ስብክቶች

(የርዕሰ-ጉዳያዊ ትርጉም ጠቀሜታና ያሉበት ችግሮችን ለማወቅ ገጽ 14 ላይ ተመልክት)

ርዕሰ- ጉዳያዊ አሰባበክ ዘዴ ከሥነ-ትንተናዊ አስባብክ ዘዴ ይለያል? በአንድ መልክ ሲታይ ልዩነት የለውም። አንዳንዶቹ « ርዕሰ-ጉዳያዊ ሥነ-ትንተና» የሚልውን ስያሜ ይመርጣሉ፤ በዚህም በአንድ የጋራ ባለቤት አማካኝነት የተሳሰሩ የተለያዩ ተከታታይ ምንባቦች ጥርቅም መሆኑን ለማሳየት ይሞክራሉ። በሌላ አነጋገር ስብክቶቹ ሁልጉዜ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረት ያላቸውና ትክክለኞቹን የሥነ ገለጣ መርሆች የተከተሉ መሆን ይኖርባቸውል።

መቼ ርዕሰ-ጉዳያዊ ስብክትን እንጠቀም?

- 1. ዙሪያ-መለስ መረዳት ለአስተምህሮአዊ ጉዳይ ወይም መጽሐፍ ቅዱሳዊ ባሕሪይ (መንፈሳዊ ስጦታዎች፤ ስነ-ጾታዊ መለኪያዎች)
- 2. አስተምህሮአዊ ጥያቄዎች ወይም ጠቃሚ ተዛማጅ ጉዳዮች (ጥምቀት፤ ፊቺ፤ እና ዳማማዊ ጋብቻ)
- 3. አስቸ*ጋሪ*ና ተቃራኒ ምንባቦችን ለመፍታት (ለምሳሌ:–የጳውሎስ እምነትና የያቆዕብ ስራ ንጽጽር)

እንዴት መዘጋጀት እንዳለብን

- 1. የተመረጠውን ርዕሰ-ጉዳይ በተመለከተ በቅድምያ የአድጣጩን «ችግሮች/ፍላጎቶች/» ለይተህ ወስን።
- 2. ርዕሰ-ጉዳዩንና ችግሮቹን አስመልክተው የሚናገሩትን ምንባቦች ለይ። አጋዥ መሳሪያዎችን እንደ ማጣቀሻዎች /የቃል፤ የጥቅስ፤ ወዘት/፤ርዕሰ ጉዳያዊ መጽሐፍቶችን፤ መዝገበቃላትን....
- 3. እያንዳንዱን ምንባብ በዐውደ ምንባቡ ውስጥ እንዳለ ስነ-ገለጣውን ስራ። ሥነ-ትንተናዊ ስብክት ላይ የተጠቀምክባቸው መርሆዎች እዚህ ጋር ከግሞ ተጠቀምባቸው፤ ዐውደ-ምንባቡን በትክክል ለመረዳትህና ትክክለኛውን ትርጉሙን ለማግኘትህ እርግጠኛ ሁን።

Topical Sermons

(see page 14 for definition, advantages, and problems of topical sermons)

Is topical preaching different from expository preaching? In one sense it is not. Some prefer the term "topical exposition" emphasizing that it is the development of a series of texts which are related to each other through a common subject. In other words they must always be biblically based and must use the same principles of exposition.

When to use topical preaching?

- 1. Comprehensive understanding of a doctrinal issue or biblical character (spiritual gifts, sexual standards)
- 2. **Doctrinal questions** or relevant Issues (baptism, divorce and remarriage
- 3. Resolving conflicting passages of Scripture (Paul's faith versus James' works).

How to Prepare:

- 1. Determine the audience "needs" about the topic chosen.
- 2. *Identify the passages* that speak to this topic and needs. use tools such as concordances, topical textbooks, dictionaries
- 3. Exegete each passage in its context.

  use the same principles of analyzing a text as with an expository sermon be sure you are understanding the context and are true to its meaning
- 4. **State the purpose** of the theme. in summary of all the passages why is the Holy Spirit as author of Scripture giving us this instruction
- 5. List the principles (timeless truths) that speak to this purpose. is there a logical or psychological order to these principles?
- 6. Write a proposition and problem statement for the sermon.

Preaching for Life Change

4. የዓላማውን ዋና ሐሳብ ባለጽ

በሁሉም ምንባቦች ድምዳሜ ላይ ለምንድነው መንፈስ ቅዱስ እንደ ቅዱስ መጽሐፉ ደራሲ ይኽን መመሪያ የሚሰጠን።

- 5. ይኽንኑ ዓላማ የሚደግፉትን መርሆዎች /ዘመን–ዘለል እውነቶች/ ዘርዝር። እነዚህ መርሆዎች አመክንዮአዊ ወይም ሥነ–አእምሮአዊ ቅደም ተከተል አላቸውን?
- 6. ለስበከቱ የሚሆን ግብረ ውጥን እና ችግር–ጠቋሚ ዐረፍተ ነገር ጻፍ።
- 7. ችግሩን ሊመልስ በሚችል መንግድ ጽሑፍህን አስተካክለህ አዘ*ጋ*ጅ
  - ሀ. አደረጃጀቱን በ« አስተዋጽኦ መፈተኛ» ፈትሽ
  - ለ. መግቢያህን በሚቀተለው አኳሀን ጻፍ
    - ክትትልን /ተሳትፎን/በማረ*ጋገ*ጥ
    - ርዕሰ=ጕዳዩን በተመለከተ የአስፈላጊነቱ/የጠቃሚነቱ/ ግንዛቤን በመፍጠር
    - መጽሐፍ ቅዱሳውያን መልሶች ሊያረኩት/ሊመልሱት/ የሚችሎትን ጥያቄዎች አንሳ
  - ሐ. መደምደሚያህን በሚቀጥለው አኳሀን ጻፍ
    - የስብከቱን ዓላማ ወደ ግልሕይወት-ተዛማጅ በማድረግ /Personalize/
    - ርዕሰ–ጉዳዩን በተመለክተ የመተግበር ምላሽ ጥሪን በማቅረብ

ርዕሰ-ጉዳያዊ ስብክትን የሚመ**ለ**ከቱ ማሳሰቢያዎች

1. ምንባቡ በአድማጮችህ እንዲስተናገድ በቂ ዕድል ስጥ ሰዎች የችግር መፍትሔዎች/መልሶች/ ከአንተ ልምምድ ከሚመጡ ይልቅ ከእግዚአብሔር ቃል ሲፈልቁ ማየት ያስፈልጋቸዋል። ለይስሙላ ያህል ወደ መጽሐፍ ቅዱሳዊ

- 7. Arrange your material to answer the problem.
  - a) check your structure by the "tests of an outline"
  - b) write your introduction so as to:
    - secure attention
    - create a sense of need for the topic
    - ask the question that will be *satisfied* by the biblical answers
  - c) write your conclusion so as to:
    - personalize the purpose of the sermon
    - call for action on what to do with this topic

Reminders for Topical Preaching:

1. Let your audience handle the text

People still need to hear the answers coming from the Word of God rather than from your experience. The temptation will be to just refer to biblical passages. As much as passages let your audience see the answers coming from the Bible.

2. Look for a "key word" or phrase that will help give focus to your theme.

Is there one word or phrase that ties the theme together or gives relevancy to the topic by using a contemporary phrase of the topic? (e.g. the "faces of God" on the theme of God's characteristics)

3. Limit the number of texts used to those that speaking directly to the topic.

Do not take your audience through a marathon of Bible texts. For example, with a message about prayer the Bible will have many texts but chose only those that speak to the "problem" or purpose of the sermon.

4. Guard against "isogesis" of the texts used.

As already stated, exegesis of the text in its context is still important. Failure to do this can result in "isogesis" – taking the meaning out of context thereby giving it a wrong meaning. (e.g. Matt. 18:18 – "binding and loosing" – is it binding Satan as some use it or it is about God's view of forgiveness?)

- 83 -

ምንባቦች ሄዶ የማጠቃቀስ ልማድ ሊያስቸግረን ይችላል። በተቻለ መጠን የመፍትሔ ሐሳቦች ከመጽሐፍ ቅዱስ ሲፈልቁ ማየት እንዲችሎ አድማጮችህን እርዳ።

- 2. ለዋና ሐሳብህ ትኩረትን የሚሰጥ « ቁልፍ ቃል» ወይም ሐረግ ፈልግ። ከርዕሰ-ጉዳዩ ውስጥ ወቅታዊ ሐረግን ተጠቅሞ ዋና ሐሳቡን የሚያስር ወይም ርዕሰ-ጉዳዩን አስመልክቶ አስፈላጊነቱን የሚያሳይ ቃል ወይም ሐረግ አለን? (ለምሳሌ:-የእግዚአብሔርን ባህሪ በሚመለከት የ« እግዚአብሔር ገጽታዎች»)
- 3. የምንባቦችህን ቁጥር ርዕስ-ጉዳዩን በቀጥተኛነት የሚመለከቱትን በመለየት ወስን። አድማጮችህን እንደማራቶን ሩጫ ወደተለያዩ የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባቦች አትውስድ፤ ለምሳሌ:- መልዕክቱ ፀሎትን በተመለከተ ከሆነ በመጽሐፍ ቅዱስ የተለያዩ ምንባቦች ቢኖሩም እንኳ ነግር ግን «ችግሩን» ወይም የስብከትህን ዓላማ የሚዳስሱትን ብቻመምረጥ ይኖርብህል።
- 4. በተሰጡት ምንባቦች ላይ « ባዕድ ትርጓሜን» (ክራስ መጨመርን የሚያሳይ) ከመስጠት ተጠበቅ። ቀደም ሲል እንደተጠቀሰው የምንባብ ክፍሎን በትክክለኛ ዓውደ ምንባቡ መሠረት እያለ ሥነ ገልጣዊ ትርጓሜውን መስጠት አሁንም ቢሆን በጣም አስፈላጊ ነው። ይኽን አለማድረግ ባዕድ ትርጓሜ እንዲኖረው (የራስ ትርጓሜን በማከል) ያደርጋል፤ ይኽም ማለት ክዐውደ ምንባቡ ውጭ የሚሰጠው ትርጓሜ በመጨረሻ ላይ የተሳሳተ ትርጉም እንዲኖረው ያደርጋል። (ለምሳሌነ- ማቴ. 18፡18- « ማሰርና መፍታት» –ይኽ አንዳንዶች እንደሚሎት ሰይጣንን ማሰር ማለት ነው ወይስ ይቅርታን በተመለክት እግዚአብሔር ያለው አስተያየትን የሚያሳይ ነው?)

Appendix B

PREACHING EVALUATION FORM

Text:

Speaker:

Introduction:

Is it INTERESTING?

Secure attention

Voice – dynamics – rapport

Create a sense of need:

Body (answers need/problem)

Is it CLEAR?

Main truths explained

Clarity of ideas & outline

Main truths illustrated

Accurate – adequate

Is it TRUE?

Main truths applied

Conclusion

Is it RELEVANT?

Personalize

Speaks to real needs

Response

የስብክት <i>ን መመዘ</i> ኛ ቅጽ	
ንባብ፡	ተና26:
መግቢያ:	ማራኪ ነው?
ከተትልን አረጋባጥ	ድምጽ- የመለውጥ ሂደት- ተሳትፎ
የፍላጎት ስሜት ፍጠር	
	ግልጽ ነው?
	የሐሳቦች ግልጻዊነት እና አስተዋጽአ
አካል ፍላንቱን/ችግሩን የሚ <i>መ</i> ልስ	
ዋንኛ እውነቶች ይብራራሉ	
	እውነት <i>ነው?</i>
ዋነኛ እውነቶቹ ይገለፃሉ	ትክክል- በቂ
ዋነኛ እውነቶቹ ይዛመዳሉ /ይተገበራሉ/	
መደምደ <i>ሚያ</i>	አስፈላጊ ነው?
ወደ ባል ህይወት ማዛመድ	ስለ እውነተኛ ፍላጎቶች/ችማሮች/የሚናገር
	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
ምላሽ	